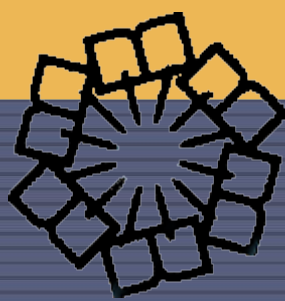

بررسی تحولات تجارت گمرکی کشور

فصل سوم سال ۱۳۹۴

معاونت پژوهشی

دفتر آمار و پایش اقتصادی

بررسی تحولات تجارت گمرکی کشور

فصل سوم سال ۱۳۹۴

تاریخ گزارش: اسفند ۱۳۹۴

مطالب این گزارش، یافته‌های تحقیق و مطالعه پژوهشگران ذی‌ربط است و بازگوکننده دیدگاه‌ها و نظرات رسمی موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی نیست. از آنجا که این موسسه یک نهاد پژوهشی و آموزشی است، یافته‌های این گزارش لزوماً در دستور کار سیاست‌گذاری قرار نمی‌گیرد.

هدف از انتشار عمومی این گزارش، ایجاد فضای بحث و بررسی عمیق‌تر از سوی صاحب‌نظران است و انتظار از رسانه‌ها و پایگاه‌های خبری آن است که یافته‌های آن را در محدوده‌ی رویکرد علمی و به‌دور از بزرگ‌نمایی و نکته‌گزینی‌های جهت‌دار منعکس کنند تا ضمن ایجاد انگیزه بیشتر در پژوهشگران، تمایل موسسه برای تداوم انتشار عمومی گزارش‌ها تقویت شود.

بدین‌وسیله از سرکار خانم مریم شادی و جناب آقای مهدی مهران‌فر، که در تدوین این گزارش همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

سید مهدی برکچیان
سرپرست معاونت پژوهشی

فهرست مطالب

خلاصه مدیریتی.....	۴
۱- شرایط پیرامونی تجارت خارجی ایران.....	۷
۱-۱- شرایط اقتصاد بین‌الملل.....	۷
۲-۱- شرایط اقتصاد داخلی.....	۹
۲- تحلیل بخش صادرات.....	۱۰
۲-۱- روند ارزش صادرات.....	۱۰
۲-۲- شاخص قیمت دلاری صادرات.....	۱۲
۲-۳- صادرات محصولات نفت‌پایه.....	۱۴
۲-۳- صادرات بر اساس طبقه‌بندی کالایی.....	۱۵
۲-۴- تفکیک صادرات بر اساس نوع کاربرد.....	۱۸
۲-۵- تفکیک صادرات بر اساس شرکای تجاری.....	۲۰
۲-۶- شاخص تمرکز صادرات.....	۲۱
۳- تحلیل بخش واردات.....	۲۳
۳-۱- روند ارزش واردات.....	۲۳
۳-۲- شاخص قیمت دلاری واردات.....	۲۵
۳-۳- واردات بر اساس طبقه‌بندی کالایی.....	۲۶
۳-۴- تفکیک واردات بر اساس نوع کاربرد.....	۲۸
۳-۵- تفکیک واردات بر اساس شرکای تجاری.....	۳۰
۳-۶- شاخص تمرکز واردات.....	۳۱
۴- تراز تجاری کالاهای گمرکی.....	۳۲
پیوست شماره ۱.....	۳۳
پیوست شماره ۲.....	۳۷

خلاصه مدیریتی

شرایط پیرامونی

تداوم افت قیمت نفت، کاهش قیمت جهانی کالاهای تقویت ارزش دلار در مقابل سایر ارزها، اختلال در جریان سرمایه و کندی رشد اقتصادهای نوظهور، وقایع اصلی اقتصاد جهانی در فصل آخر سال ۲۰۱۵ بودند. در نتیجه این شرایط، بانک جهانی پیش‌بینی خود را از رشد اقتصادی جهانی از ۲٫۶ درصد به ۲٫۴ درصد کاهش داده است. ارزش تجارت جهانی که از زمستان سال ۲۰۱۴ روند نزولی به خود گرفته بود، در سال ۲۰۱۵ به دلیل کاهش سطح قیمت‌های جهانی و کاهش رشد اقتصادی چین با سرعت بیش‌تری افت کرد و رشد منفی دو رقمی را برای هر چهار فصل به ثبت رساند که این نرخ برای فصل چهارم سال ۲۰۱۵ معادل ۱۱٫۲ درصد بوده است.

صادرات

ارزش صادرات در فصل سوم سال ۱۳۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۱٫۶ درصد رشد داشته است. رشد ارزش صادرات در این فصل، علی‌رغم رشد منفی ماه‌های مهر و آذر، و به دلیل رشد ۵۸٫۸ درصدی ماه آبان اتفاق افتاده است.^۱ با وجود رشد مثبت ارزش کل صادرات در این فصل، صادرات هر سه گروه اصلی کالاهای سنتی و کشاورزی؛ کلوخه‌های کانی فلزی و همچنین کالاهای صنعتی از رشد منفی برخوردار شده‌اند. رشد منفی کالاهای سنتی و کشاورزی در این فصل بیش‌تر به دلیل کاهش حجم صادرات این کالاهای و رشد منفی کلوخه‌های کانی فلزی و کالاهای صنعتی به دلیل افت قیمت جهانی آن‌ها روی داده است. در این فصل، پلیمرها از کلرید وینیل و الفین؛ محصولات تخت نورد شده؛ روغن‌های نفت؛ و الکل بیش‌ترین تاثیر مثبت را در رشد ارزش صادرات داشته‌اند. در مقابل، هیدروکربن‌های گازی؛ آجیل تازه یا خشک؛ پلیمرها از اتیلن؛ و سنگ آهن و کنسانتره دارای بیش‌ترین تاثیر منفی در رشد ارزش صادرات این دوره بوده‌اند.

واردات

ارزش واردات که از ابتدای سال ۱۳۹۴ در حال کاهش است، در فصل سوم این سال نیز با رشد منفی ۲۶٫۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل، همچنان به روند نزولی خود ادامه داده است. بخش مهمی از کاهش ارزش واردات در این فصل به دلیل تداوم کاهش قیمت جهانی کالاهای اما رشد منفی حدود ۱۱ درصدی ارزش حقیقی واردات موید تداوم محدودیت طرف تقاضا و تاثیر کاهنده آن بر واردات در این فصل است. علاوه بر این، افزایش نرخ ارز نیز اگر چه ممکن است از دلایل افت واردات در این فصل باشد اما به دلیل دامنه محدود این افزایش، نمی‌توان نسبت به تاثیر معنی‌دار آن اطمینان داشت. بررسی واردات از دیدگاه نوع کاربرد نیز بیانگر آن است که در این فصل، واردات مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای تقریباً به‌طور هماهنگ از رشد

۱ - جهش ارزش صادرات در ماه آبان ناشی از اصلاح آمار صادرات ماه‌های قبل است که به‌صورت تجمیع شده به سرجمع صادرات این ماه اضافه شده است.

منفی قابل توجه برخوردار بوده‌اند. در این فصل، برخی از انواع محصولات تخت نورد شده؛ سویا؛ روغن نخل؛ ساکارز؛ و رب کاکائو بیش‌ترین تاثیر مثبت و در مقابل، گندم؛ کنجاله سویا؛ خودروهای سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری؛ و برنج بیش‌ترین تاثیر منفی را در رشد واردات داشته‌اند.

شاخص قیمت دلاری صادرات و واردات

در فصل سوم سال ۱۳۹۴، تحت تاثیر تداوم کاهش قیمت نفت و کاهش قیمت جهانی کالاهای پایه، شاخص قیمت دلاری صادرات، نسبت به دوره مشابه سال قبل، با رشد منفی ۱۶٫۹ درصد و شاخص قیمت دلاری واردات با رشد منفی حدود ۱۷٫۲ درصدی مواجه شده‌اند. رشد منفی شاخص قیمت واردات ضمن اینکه توضیح دهنده بخش مهمی از کاهش ارزش واردات در این فصل است، به‌طور موثر به روند کاهشی نرخ تورم قیمت مصرف‌کننده و به‌ویژه قیمت تولیدکننده نیز کمک کرده است.

چشم‌انداز فصول آتی

بر اساس پیش‌بینی‌های موجود، می‌توان انتظار داشت که در صورت ادامه کاهش قیمت‌های جهانی، همچنان اثر منفی از ناحیه این قیمت‌ها بر رشد صادرات ادامه داشته باشد. از دیدگاه شرایط پس‌ابرجام، هزینه مبادله در تجارت خارجی کشور به دلیل افزایش قدرت چانه‌زنی، کاهش تعداد واسطه‌ها و امکان واردات و صادرات به‌طور مستقیم، کاهش دفعات تبدیل ارز و کاهش هزینه خدمات تجاری کاهش خواهد یافت. کاهش هزینه مبادله در فصول بعد، علاوه بر این که به عاملی برای رشد اقتصادی تبدیل خواهد شد، تاثیر کاهنده تورم وارداتی را بر نرخ تورم تقویت خواهد کرد.

در شرایط پس‌ابرجام، دلیلی برای تعویق بیش‌تر تقاضا وجود نخواهد داشت و تقاضای انباشته سال‌های قبل، خصوصا برای واردات کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای، به عامل اصلی افزایش واردات تبدیل خواهد شد. همچنین، قراردادهای سرمایه‌گذاری مشترک نیز، در صورت قرار گرفتن در فاز اجرایی، عاملی برای افزایش ورود کالاهای سرمایه‌ای خواهد بود. علاوه بر این، تمرکز سیاست‌گذاران برای کاهش رکود و اعمال سیاست‌های انبساطی پولی در راستای تحریک تقاضا، به بهبود وضعیت بخش تولید کمک خواهد کرد و از این ناحیه، انتظار می‌رود واردات کالاهای واسطه‌ای نیز افزایش یابد.

جدول ۱- خلاصه تحولات تجارت گمرکی

دوره زمانی سال ۱۳۹۴			درصد تغییر نسبت به دوره قبل		درصد تغییر نسبت به دوره مشابه سال		سهم (درصد)
آذر	فصل سوم	نه ماهه	آذر	فصل سوم	آذر	فصل سوم	نه ماهه
ارزش اسمی (میلیون دلار)							
صادرات	۲۳۸۰	۱۰۴۰۵	۲۶۸۷۲	-۵۴۶	۲۹۷	-۲۰۵	۴۳۸
واردات	۳۰۴۹	۹۳۱۶	۳۰۱۶۷	۰۲	-۱۱۳	-۲۹۱	۵۶۲
	۵۴۲۹	۱۹۷۲۰	۵۷۰۳۹	-۵۹	-۱۴	-۱۷۹	-۱۳۹
ارزش حقیقی (میلیون دلار)							
صادرات	۳۳۵۰	۱۴۶۶۶	۳۶۷۰۷	-۵۴۹	۳۴۶	-۵۱	۲۳۰
واردات	۴۱۳۰	۱۲۱۸۲	۳۷۲۱۴	۴۲	-۳۲	-۱۱۷	-۷۲
	۷۴۸۰	۲۶۸۴۸	۷۳۹۲۱	-۳۴۳	۱۴۳	-۸۹	۵۷
وزن (هزار تن)							
صادرات	۵۱۷۳	۱۹۳۶۹	۵۷۲۹۱	۶۷	۴۹	-۱۴۴۹	-۴۷
واردات	۲۷۶۶	۸۵۰۶	۲۵۷۰۴	۳۵	۲۰۱	-۱۹۸	-۱۶۰
	۷۹۳۹	۲۷۸۷۵	۸۲۹۹۵	۵۲	-۵۵	-۱۷۰۱	-۱۰۲
ترکیب واردات بر اساس نوع مصرف							
ارزش واردات مصرفی	۴۲۶	۱۲۷۶	۴۰۸۴	۳۰۱	-۱۰۸	-۲۵۹	-۲۴۵
ارزش واردات واسطه ای	۲۰۵۲	۶۱۶۰	۱۹۵۳۸	۰۰۱	-۱۱۵	-۲۴۲	-۲۱۷
ارزش واردات سرمایه ای	۵۳۱	۱۷۴۱	۵۷۵۷	-۴۵	-۱۴۸	-۳۶۸	-۲۱۲

منبع: استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۱- شرایط پیرامونی تجارت خارجی ایران

۱-۱- شرایط اقتصاد بین‌الملل

تداوم افت قیمت نفت، کاهش قیمت جهانی کالاها، تقویت ارزش دلار در مقابل سایر ارزها، اختلال در جریان سرمایه و کندی رشد اقتصادهای نوظهور، وقایع اصلی اقتصاد جهانی در فصل آخر سال ۲۰۱۵ بوده‌اند. با این وجود، اقتصاد منطقه یورو طی فصل‌های پاییز و زمستان سال ۲۰۱۵، اگر چه تا حدودی با کاهش رشد همراه بوده، اما همچنان در مسیر رونق نسبی قرار داشته است. تضعیف صادرات، به دلیل تقویت یورو و کاهش تقاضای جهانی، به عنوان عامل کاهنده رشد اقتصادی این منطقه و افزایش تقاضای داخلی، به ویژه مصرف بخش خصوصی، که متاثر از کاهش قیمت انرژی و تسهیل دریافت اعتبارات بوده، به عنوان عامل افزایش این رشد عمل کرده‌اند. در این فصل، اقتصاد آمریکا نیز با تکیه بر افزایش مخارج مصرفی خانوارها، که از کاهش قیمت‌ها در بازار کالاهای پایه ناشی شده، از رونق برخوردار بوده است. در سوی مقابل، رشد اقتصادی چین که در فصل سوم سال ۲۰۱۵، برای اولین بار در شش سال گذشته به رقمی کمتر از ۷ درصد کاهش یافته بود، در فصل چهارم کاهش بیش‌تری را تجربه کرده و به ۶٫۸ درصد رسیده است. تضعیف صادرات و به دنبال آن کاهش تقاضای این کشور برای واردات کالاهای واسطه‌ای، از ویژگی‌های مهم اقتصاد چین در این فصل بودند. افزایش مصرف داخلی در این کشور نیز در حدی نبود تا بتواند اثر کاهش صادرات و کاهش سرمایه‌گذاری در چین را که از اختلال در جریان جهانی سرمایه ناشی شده است، خنثی کند.^۱

در سال ۲۰۱۵، کشورهای صادرکننده نفت، بزرگ‌ترین بازندگان کاهش قیمت نفت خام بوده‌اند. وابستگی بودجه این کشورها به درآمدهای نفتی، طرف تقاضای اقتصاد را در اغلب این کشورها با رکود مواجه کرده و حجم سرمایه‌گذاری را کاهش داده است. به‌طور خاص، طرف تقاضای اقتصاد در کشورهای خاورمیانه به گونه‌ای چشمگیر تحت تاثیر منفی قرار گرفته است. در اقتصادهای نوظهوری که واردکننده نفت هستند، اثر درآمدی کاهش قیمت نفت، عموماً به دلیل تضعیف نرخ ارز، خنثی شده و قدرت خرید مصرف‌کنندگان در حدی افزایش نیافته است که بتواند تقاضای داخلی را به عاملی موثر برای رشد اقتصادی تبدیل کند.^۲

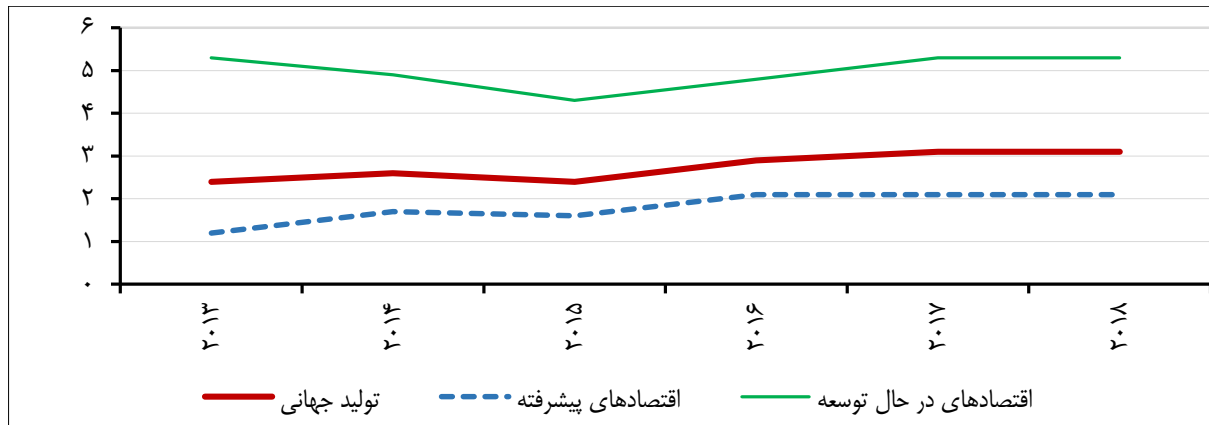
ارزش تجارت جهانی که از زمستان سال ۲۰۱۴ روند نزولی به خود گرفته بود، در سال ۲۰۱۵ به دلیل کاهش شدید قیمت نفت، کاهش قیمت جهانی کالاها و کاهش رشد اقتصادی چین، با سرعت بیش‌تری کاهش یافته، به گونه‌ای که رشدهای منفی ۱۱٫۸ و ۱۱٫۲ درصدی به ترتیب برای کل این سال و فصل چهارم آن ثبت شده است. اگر چه حجم (وزن) تجارت جهانی در فصول مختلف این سال، رشدی مثبت ولی کاهنده را تجربه کرده است، اما افت شدید قیمت‌ها، نه تنها این افزایش حجم را جبران کرده، بلکه در مجموع ارزش تجارت جهانی را کاهش نیز داده است.

^۱ - برگرفته از گزارش "تحولات اقتصادی جهان، فصل سوم سال ۲۰۱۵"، موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی.

^۲ - موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی، گزارش "بررسی تحولات تجارت گمرکی کشور، شش ماهه اول ۱۳۹۴".

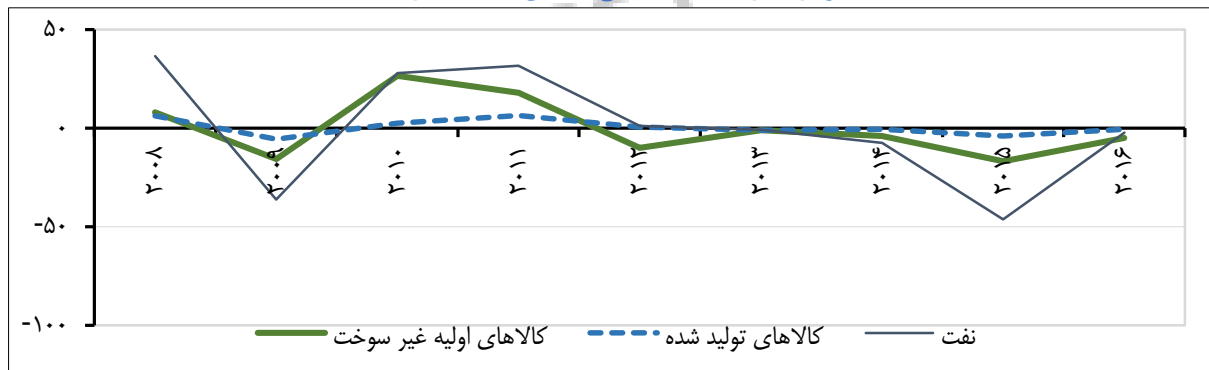

نمودار ۱- رشد اقتصادی جهان و کشورهای منتخب- درصد

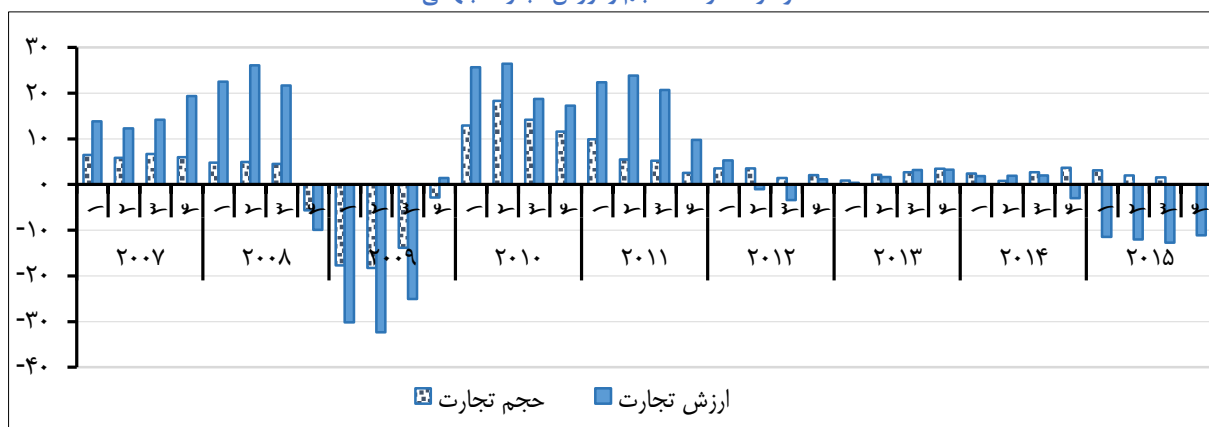
منبع: بانک جهانی.

نمودار ۲- رشد قیمت جهانی کالاهای منتخب- درصد

ماخذ: صندوق بین‌المللی پول.

نمودار ۳- رشد حجم و ارزش تجارت جهانی

منبع: سازمان تجارت جهانی.

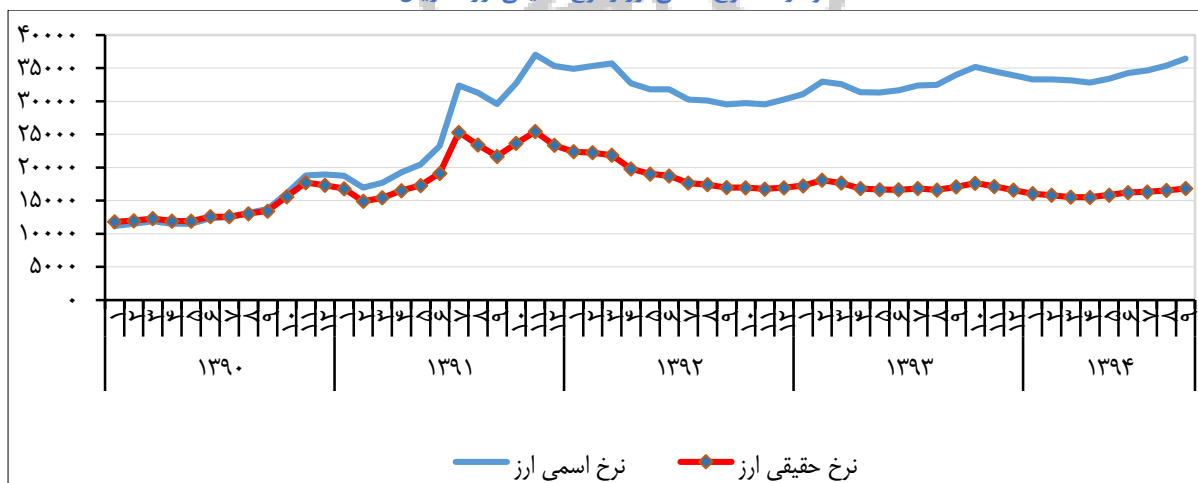

۱-۲- شرایط اقتصاد داخلی

از دیدگاه عوامل داخلی، شرایط پیرامونی تجارت خارجی در فصل سوم سال ۱۳۹۴ از چند ویژگی اساسی برخوردار بوده است. اقتصاد داخلی، بنابر شواهد موجود از میزان فروش بنگاه‌ها، تغییر موجودی انبار بخش تولید و روند کاهشی ثبت سفارش کالاها، در این فصل با محدودیت طرف تقاضا مواجه بوده است. این وضعیت از یک سو تحت تاثیر کاهش قیمت نفت و در نتیجه، اعمال محدودیت در رشد بودجه دولت و از سوی دیگر به دلیل شکل‌گیری انتظارات مثبت و خوش‌بینانه نسبت به شرایط اقتصادی پس‌ابرجام و تعویق تقاضا به آینده رخ داده و سبب شده که در این فصل ارزش حقیقی واردات مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای نسبت به دوره مشابه سال قبل با رشد منفی مواجه شوند. از این دیدگاه، می‌توان گفت که انتظار عاملین اقتصادی در شرایط پس‌ابرجام به تدریج تعدیل خواهد شد و دلیلی برای تعویق بیش‌تر تقاضا وجود نخواهد داشت. در این صورت تقاضای انباشته سال‌های قبل، خصوصا برای واردات کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای، به عاملی برای افزایش واردات در آینده تبدیل خواهد شد.

نمودار ۴ نشان می‌دهد، نرخ ارز پس از ثبات نسبی در شش‌ماهه اول سال ۱۳۹۴، از روندی افزایشی در فصل سوم این سال برخوردار شده و نسبت به فصل قبل حدود ۶ درصد رشد داشته است. همچنین افزایش ۷,۷ درصدی نرخ ارز در فصل سوم نسبت به دوره مشابه سال قبل در حالی رخ داده که این متغیر، طی شش‌ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۴، تنها ۴,۶ درصد افزایش داشته است. با این وجود، بخشی از افزایش قیمت دلار در این فصل ناشی از تقویت آن در برابر ارزهایی از قبیل یورو بوده و بیانگر افزایش قدرت رقابت کالاهای داخلی کشور در برابر شرکای عمده تجاری نیست.

نمودار ۴- نرخ اسمی ارز و نرخ حقیقی ارز^۱ - ریال

منبع: بانک مرکزی ایران، محاسبات گزارش

^۱ - سال پایه شاخص‌های قیمت مورد استفاده در محاسبه نرخ حقیقی ارز، سال ۱۳۹۰ است.

۲- تحلیل بخش صادرات

۲-۱- روند ارزش صادرات

همان‌گونه که در نمودار ۵ و نمودار ۶ نشان داده شده، پس از روند رشد مثبت و فزاینده ارزش صادرات در سه فصل اول سال ۱۳۹۳، از ماه دی این سال شتاب رشد کاهش یافته است. ادامه این روند در سال ۱۳۹۴ سبب شده که در فصل دوم این سال ارزش اسمی صادرات با رشد منفی ۱۰٫۶ درصدی مواجه شود. در فصل سوم سال ۱۳۹۴ این روند کاهشی متوقف شده و ارزش صادرات نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۱٫۶ درصد رشد داشته است. رشد ارزش صادرات در این فصل، علی‌رغم رشدهای منفی ۸٫۱ و ۲۰٫۵ درصدی در ماه‌های مهر و آذر، و به دلیل رشد مثبت ۵۸٫۸ درصدی در ماه آبان اتفاق افتاده است. با وجود رشد مثبت ارزش کل صادرات در این فصل، صادرات هر سه گروه اصلی کالاهای سنتی و کشاورزی؛ کلوخه‌های کانی فلزی و همچنین کالاهای صنعتی از رشد منفی برخوردار شده‌اند.^۱

نمودار ۶ نشان می‌دهد که، صرف نظر از رشد قابل توجه ارزش حقیقی صادرات در ماه آبان، روند رشد این متغیر در ماه‌های مهر و آذر فصل سوم سال ۱۳۹۴ کاهنده بوده است. به گونه‌ای که در ماه آذر، برای اولین بار از نیمه دوم سال ۱۳۹۲، ارزش حقیقی صادرات با رشد منفی مواجه شده است. روند ذکر شده، در بُعد بین‌المللی، می‌تواند ناشی از کاهش تقاضای جهانی، تضعیف جریان تجارت در اقتصاد بین‌الملل و سخت‌تر شدن فضای رقابت برای صادرات کشور باشد. بُعد داخلی این تغییرات را می‌توان به افزایش کمتر نرخ ارز در مقایسه با تورم و به تبع آن کاهش قدرت رقابت کالاهای داخلی نسبت داد. رشد ۷٫۷ درصدی نرخ دلار در این فصل نسبت به فصل مشابه سال قبل، اگر چه بالاتر از رشد فصول اول و دوم این سال بوده، اما به دلیل تورم داخلی نتوانسته روند کاهشی نرخ ارز حقیقی را متوقف کند.

در جدول ۳ میزان مشارکت گروه‌های کالایی مختلف (کدهای ۴ رقمی HS) در رشد صادرات فصل سوم سال ۱۳۹۴ ارائه شده است. این جدول نشان می‌دهد که پلیمرها از کلرید وینیل و الفین؛ محصولات تخت نورد شده؛ روغن‌های نفت؛ و الکل بیش‌ترین تاثیر مثبت را در رشد ارزش صادرات این فصل داشته‌اند. در مقابل، هیدروکربن‌های گازی؛ آجیل تازه یا خشک؛ پلیمرها از اتیلن؛ و سنگ آهن و کنسانتره دارای بیش‌ترین تاثیر منفی در رشد ارزش صادرات این فصل بوده‌اند.

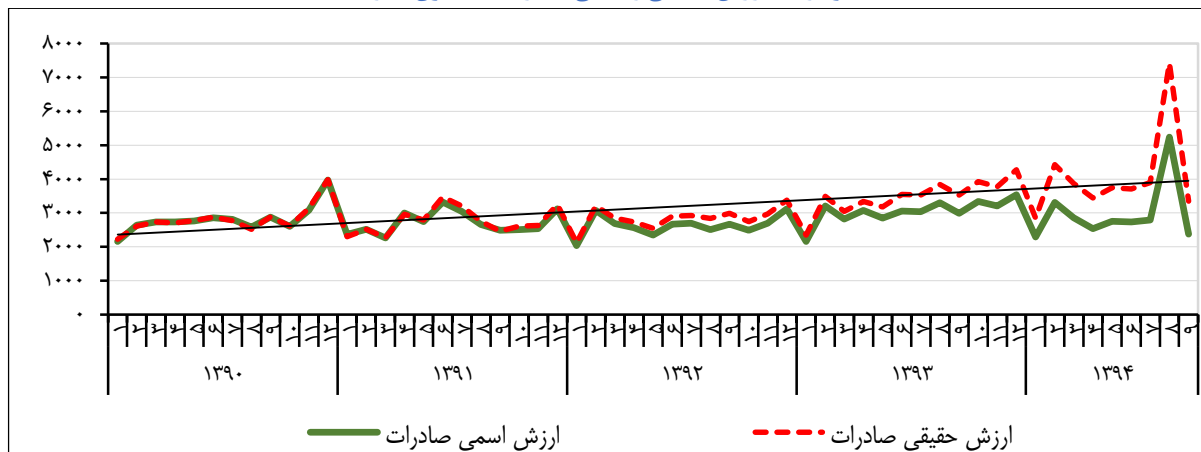
بر اساس روند صادرات در نه‌ماه اول سال ۱۳۹۴ می‌توان گفت که از میان فعالیت‌های مختلف اقتصادی، صنایع کانی فلزی (تولید کننده سنگ آهن)^۲، کانی غیرفلزی (به‌طور خاص سیمان) و محصولات شیمیایی تاثیر منفی بیش‌تری از روند کاهنده ارزش صادرات محصولات خود در این دوره پذیرفته‌اند.

^۱ - در این گزارش، آن بخش از افزایش صادرات ماه آبان که از اصلاح آمار صادرات ماه‌های قبل ناشی شده، به مجموع کالاهای طبقه‌بندی نشده اضافه شده است.

^۲ - قیمت‌های جهانی سنگ آهن حدود ۴۲ درصد نسبت به فصل سوم سال ۱۳۹۳ کاهش داشته‌اند.

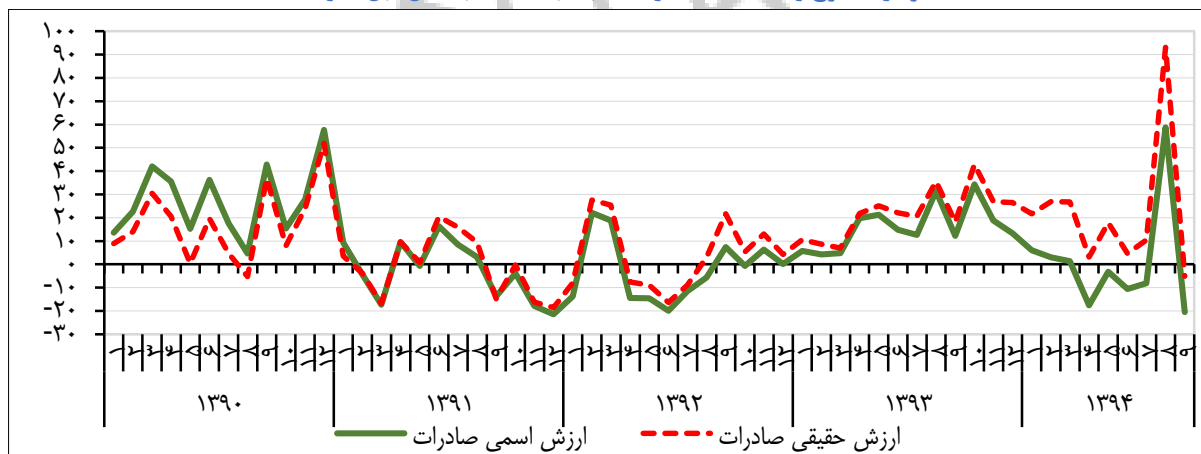

نمودار ۵- ارزش حقیقی و اسمی صادرات- میلیون دلار

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۶- نرخ رشد ماهانه صادرات نسبت به ماه مشابه سال قبل- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

جدول ۲- تاثیرگذارترین کالاها در رشد صادرات نه‌ماهه اول ۱۳۹۴-واحد درصد

کالاهای دارای بیش‌ترین تاثیر مثبت	مشارکت در رشد	کالاهای دارای بیش‌ترین تاثیر منفی	مشارکت در رشد
روغن های نفتی و غیره	۱۶۵	سنگ آهن و کنسانتره، شامل پیریت آهن بوداده	-۱۹۹
محصولات نیمه تمام از آهن یا فولاد آلیاژی غیر	۰۹۷	پلیمرها از اتیلن در اشکال اولیه	-۱۵۳
پلیمرها از کلرید وینیل و الفین هالوزنه در اشکال اولیه	۰۶۳	الکل بدون دور و هالوزنه خود - و یا مشتقات نیتروس	-۱۳۶
محصولات تخت نورد شده، از آهن و فولاد / غیر آلیاژی، عرض < ۶۰۰ میلی متر نورد گرم	۰۵۰	آجیل دیگر، تازه یا خشک	-۱۲۷
گوسفند و بز زنده	۰۴۲	سایر گازهای نفتی و هیدروکربن های گازی	-۰۹۹
استرها ... پراکسید کتون و هالوزنه خود ... مشتقات	۰۳۳	سیمان پرتلند، سیمان آلوم، سیمان پرسولفات، و غیره	-۰۸۶
پلیمرها پلی پروپیلن و یا از دیگر الفین در اشکال اولیه	۰۳۰	مس و آلیاژهای مس تصفیه شده، به صورت کار نشده	-۰۷۲
محصولات تخت نورد شده، از آهن و فولاد / غیر آلیاژی، عرض < ۶۰۰MM نورد سرد	۰۲۸	هیدروکربن حلقوی	-۰۵۳
دیگر سبزیجات، کنسرو شده به غیر از با سرکه، و غیره، یخ زده است	۰۱۹	آهن، فولاد غیر آلیاژی در شمش / دیگر شکل اولیه	-۰۳۵
سیب زمینی، تازه یا سرد	۰۱۸	وازلین / موم روغن پارافین واکس - و دیگر مواد معدنی، و غیره	-۰۳۵
جمع کل	۵۴۷	جمع کل	-۹۹۵

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

جدول ۳- تاثیرگذارترین کالاها در رشد صادرات فصل سوم ۱۳۹۴-واحد درصد

کالاهای دارای بیشترین تاثیر مثبت	مشارکت در رشد	کالاهای دارای بیشترین تاثیر منفی	مشارکت در رشد
پلیمرها از کلرید وینیل و الفین هالوژنه در اشکال اولیه	۱.۳۵	سایر گازهای نفتی و هیدروکربن های گازی	-۷.۰۸
محصولات تخت نورد شده، از آهن و فولاد / غیر آلیاژی، عرض < ۶۰۰MM نورد سرد	۱.۳۴	آجیل دیگر، تازه یا خشک	-۲.۴۷
روغن های نفتی و غیره	۱.۲۸	پلیمرها از اتیلن در اشکال اولیه	-۲.۲۸
الکل بدون دور و هالوژنه خود ... و یا مشتقات نیتروس	۰.۷۴	سنگ آهن و کنسانتره، شامل پیریت آهن بوداده	-۱.۵۵
دیگر سبزیجات، کنسرو شده به غیر از با سرکه، و غیره، یخ زده است	۰.۵۴	هیدروکربن حلقوی	-۱.۱۴
اسیدهای پلی، و غیره، خود را ... مشتقات	۰.۵۰	مس و آلیاژهای مس تصفیه شده، به صورت کار نشده	-۰.۸۹
محصولات تخت نورد شده، از آهن و فولاد / غیر آلیاژی، عرض < ۶۰۰ میلی متر نورد گرم	۰.۴۸	سیمان پرتلند، سیمان آلوم، سیمان پرسولفات، و غیره	-۰.۶۴
استرها ... پراکسید کتون و هالوژنه خود ... مشتقات	۰.۴۳	زنجبیل، زعفران، زردچوبه (زردچوبه) ... کاری و سایر ادویه جات	-۰.۵۹
سیب زمینی، تازه یا سرد	۰.۳۸	آغازگر واکنش، شتاب دهنده ها و آماده سازی کاتالیزوری	-۰.۵۸
فروش و سایر کفیوش نساجی، پرزی	۰.۲۶	حلال های آلی کامپوزیت و رقیق کننده، رنگ و یا پوشش پاک	-۰.۴۷
جمع کل	۷.۳۱	جمع کل	-۱۷.۸۰

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۲-۲- شاخص قیمت دلاری صادرات

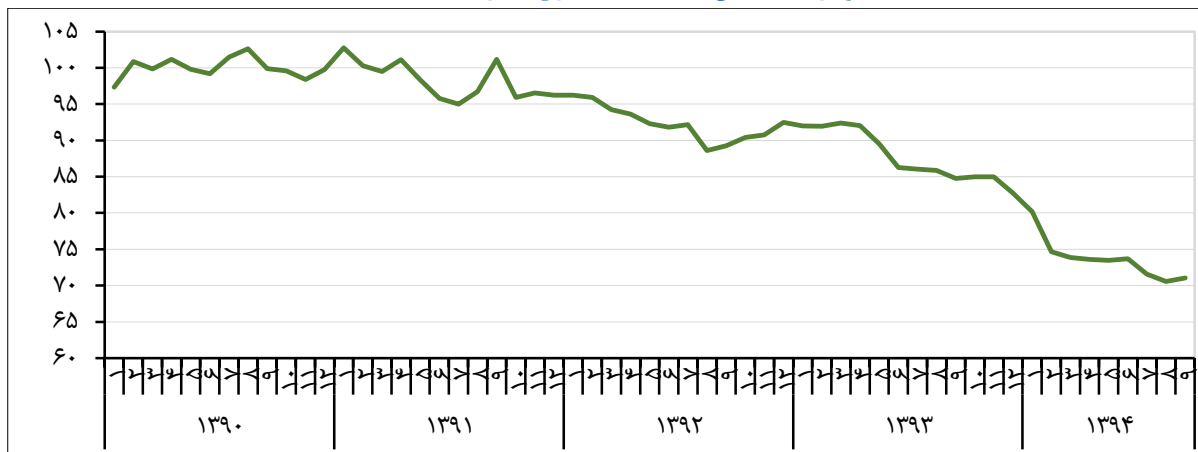
نمودار ۷ و نمودار ۸ به ترتیب شاخص قیمت دلاری صادرات^۱ و رشد این شاخص را از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا فصل سوم ۱۳۹۴ نشان می‌دهند. روند کاهشی این شاخص از نیمه دوم سال ۱۳۹۳، تحت تاثیر کاهش قابل توجه قیمت نفت، تشدید شده است. در فصول مختلف سال ۱۳۹۴ نیز این روند شدیداً نزولی است، اما به نظر می‌رسد که در فصل سوم این سال، با وجود رشد منفی ۱۶٫۹ درصدی آن نسبت به دوره مشابه سال قبل، از شتاب آن کاسته شده است. نمودار ۹ نشان می‌دهد که قیمت نفت خام^۲ در ادامه روند نزولی خود، در ماه آذر به کمترین مقدار خود (۳۴٫۶ دلار به ازای هر بشکه) در ۷ سال اخیر رسیده و بر اساس پیش‌بینی‌های موجود، انتظار نمی‌رود که در فصول آتی با رشد قابل توجهی مواجه شود. بنابراین روند قیمت جهانی کالاها و به‌ویژه قیمت کالاهای نفت‌پایه در چند فصل آینده غیرصعودی خواهد بود. بر این اساس، انتظار می‌رود که دست‌کم در فصل آینده شاخص قیمت دلاری صادرات افزایش معناداری نداشته باشد یا حتی بازهم کاهش یابد.

۱- شاخص قیمت دلاری صادرات بر اساس روش زنجیره‌ای، به صورت ماهانه و با سال پایه ۱۳۹۰ توسط موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی محاسبه شده است.

۲- قیمت نفت خام اوپک

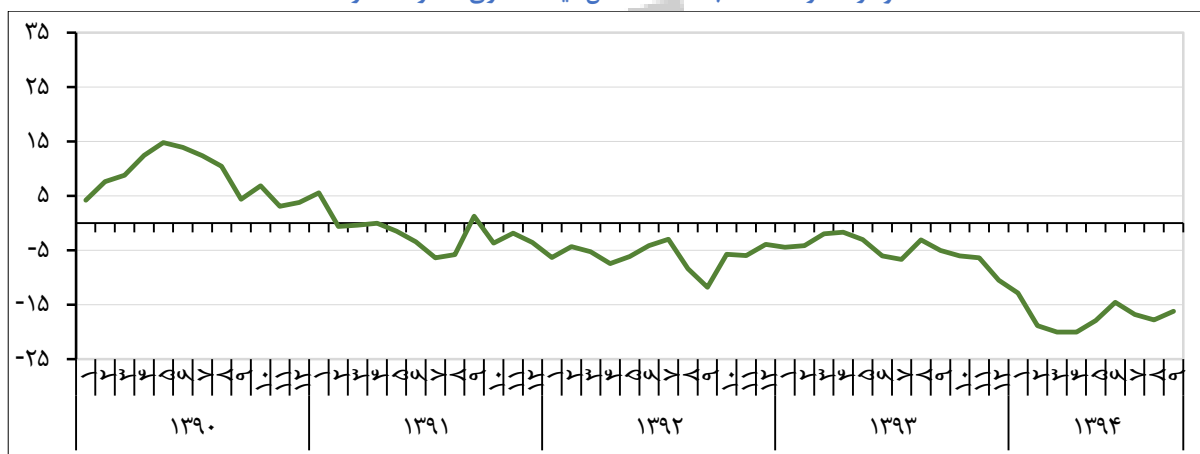

نمودار ۷- شاخص ماهانه قیمت دلاری صادرات (۱۳۹۰=۱۰۰)

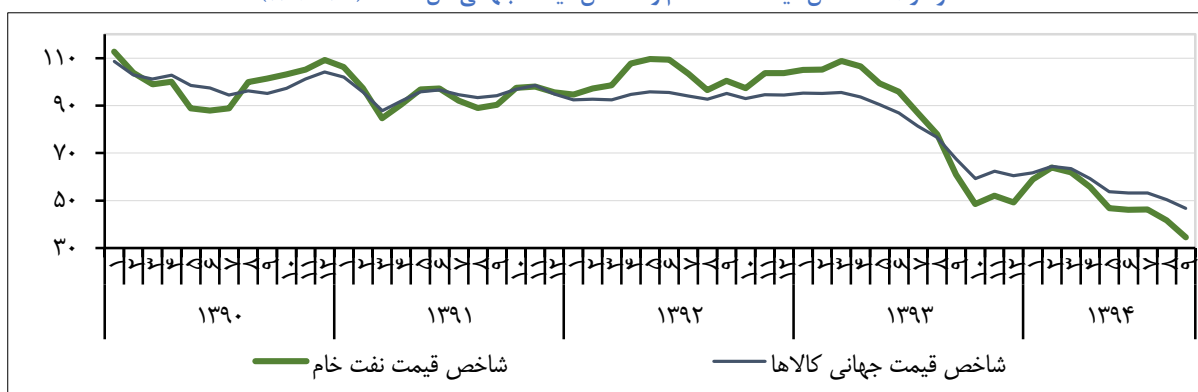
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۸- رشد نقطه به نقطه شاخص قیمت دلاری صادرات- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۹- شاخص قیمت نفت خام و شاخص قیمت جهانی کل کالاها (۱۳۹۰=۱۰۰)

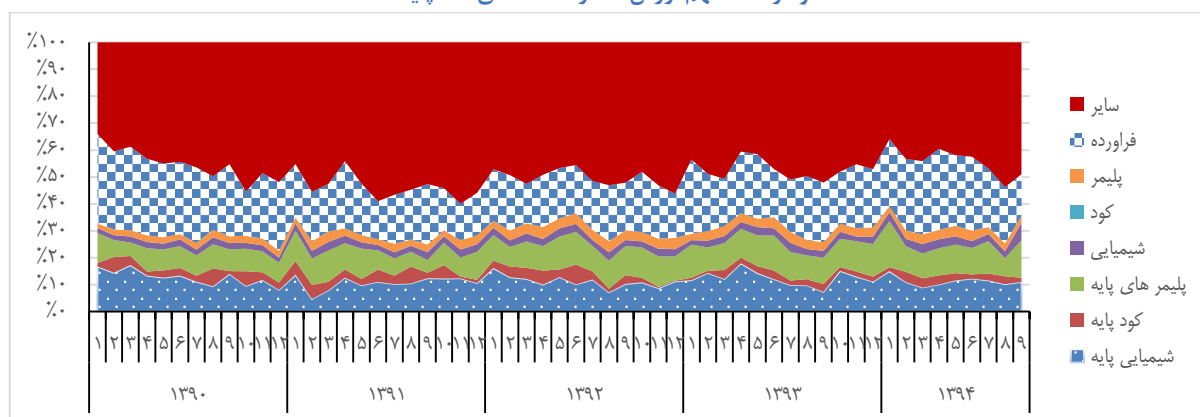
منبع: صندوق بین‌المللی پول، اوپک و دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۲-۳- صادرات محصولات نفت پایه

وفور منابع نفت و گاز سبب شده است که در اقتصاد ایران صنایع وابسته به این منابع از رشد نسبی بیش‌تری در مقایسه با اغلب فعالیت‌های صنعتی دیگر برخوردار شوند. بنابراین به تدریج سهم کالاهای نفت پایه در ترکیب صادراتی کشور افزایش یافته است. در نمودار ۱۰، سهم انواع محصولات نفت پایه (شیمیایی پایه؛ کود پایه؛ پلیمر پایه؛ شیمیایی؛ کود؛ پلیمر؛ و فرآورده) از ارزش صادرات کالاهای گمرکی نشان داده شده است. این نمودار بیانگر آن است که در برخی از سال‌ها مجموع سهم این محصولات به بیش از ۶۰ درصد کل ارزش صادرات گمرکی کشور رسیده است. نمودار ۱۱ نشان می‌دهد که ارزش صادرات کالاهای نفت پایه با تشدید تحریم‌های تجاری در سال ۱۳۹۱ با رشد منفی مواجه شده است. از نیمه دوم سال ۱۳۹۲، با کاهش تحریم‌ها، رشد صادرات این کالاها روندی مثبت و فزاینده را آغاز کرده است. افزایش مقدار صادرات این کالاها در سال ۱۳۹۳ اثر کاهش قیمت را خنثی کرده و روند رشد مثبت ارزش صادرات همچنان تا فصل اول سال ۱۳۹۴ ادامه داشته است. از فصل دوم سال ۱۳۹۴، با سخت‌تر شدن فضای رقابت برای افزایش بیش‌تر صادرات کالاهای نفت پایه از یک سو و تداوم روند کاهشی قیمت آن‌ها از سوی دیگر، ارزش صادرات این کالاها با رشد منفی مواجه شده است. نمودار ۱۲ بیانگر آن است که اگر کالاهای نفت پایه را به دو دسته کلی مشتقات پایه (شامل شیمیایی پایه؛ کود پایه؛ و پلیمر پایه) و مشتقات غیرپایه (شامل شیمیایی؛ کود؛ پلیمر؛ و فرآورده) تقسیم کنیم، میانگین قیمت صادراتی هر دو دسته دارای هم‌بستگی قابل توجهی با قیمت نفت خام است، بطوریکه ضریب هم‌بستگی نرخ رشد قیمت محصولات نفت پایه و نرخ رشد قیمت نفت برابر ۰,۷۲ است. بنابراین می‌توان بر اساس پیش‌بینی قیمت نفت خام، با تقریب مناسبی قیمت کالاهای مذکور را پیش‌بینی کرد. بر اساس اکثر پیش‌بینی‌ها (از جمله پیش‌بینی‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا)^۱ یا قیمت نفت، مطابق با روند ترسیم شده در نمودار ۱۲، در فصول آینده همچنان کاهش خواهد یافت و یا اینکه بدون افزایش قابل توجهی به ثبات خواهد رسید. در صورت تحقق این پیش‌بینی، و با در نظر گرفتن اینکه دست‌کم در کوتاه‌مدت ظرفیت تولید این کالاها افزایش محسوس نخواهد یافت، انتظار می‌رود ارزش صادرات این کالاها در فصول آتی کاهش یابد و یا اینکه افزایش معناداری نداشته باشد.

نمودار ۱۰- سهم ارزش صادرات کالاهای نفت پایه

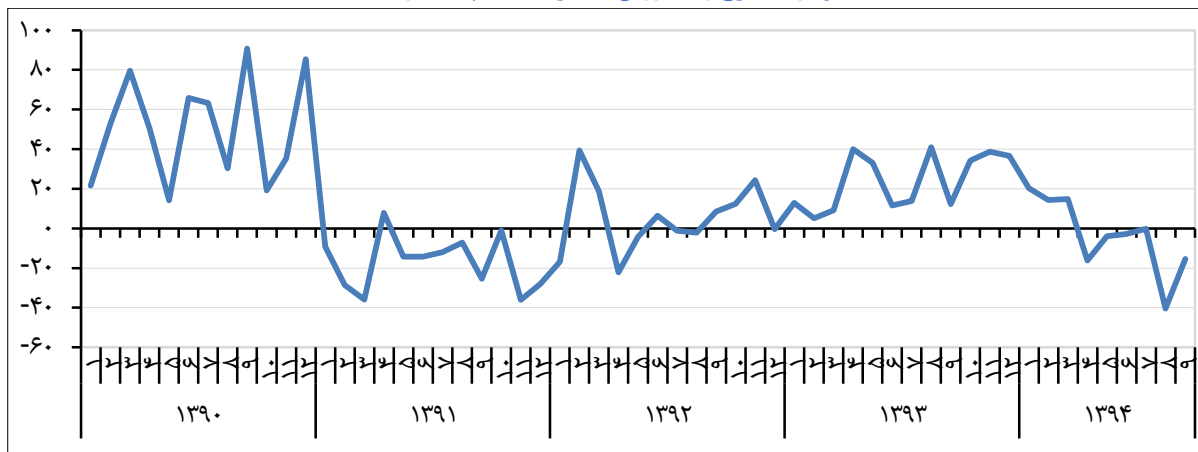

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

^۱ U.S. Energy Information Administration

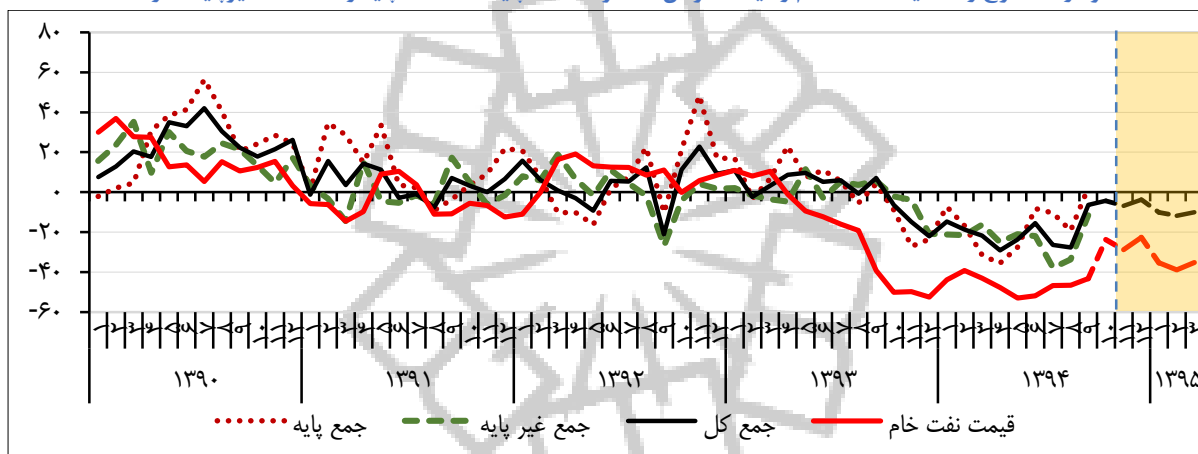

نمودار ۱۱- نرخ رشد ارزش محصولات نفت پایه- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۱۲- نرخ رشد قیمت نفت خام و قیمت هر تن محصولات نفت پایه، مشتقات پایه و مشتقات غیر پایه- درصد

منبع: اداره اطلاعات انرژی آمریکا، دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۲-۳- صادرات بر اساس طبقه‌بندی کالایی

در این بخش ارزش صادرات غیرنفتی کشور در چهار گروه اصلی کالاهای صنعتی، کالاهای سنتی و کشاورزی، کلوخه‌های کانی فلزی و همچنین کالاهای طبقه‌بندی نشده، مورد بررسی قرار گرفته‌اند.^۱ جدول ۴، نمودار ۱۳ و نمودار ۱۴ نشان می‌دهند که ارزش صادرات همه گروه‌های کالایی مذکور، به‌جز کالاهای محرمانه و طبقه‌بندی نشده، در نهم‌ماه اول سال ۱۳۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد منفی مواجه شده است. دلیل اصلی این کاهش در گروه کلوخه‌های کانی فلزی، کاهش قیمت؛ در کالاهای صنعتی، کاهش قیمت و مقدار؛ و در گروه کشاورزی، کاهش مقدار صادرات بوده است. این کاهش قیمت‌ها

۱ - این طبقه‌بندی به صورت قراردادی از سال‌های گذشته توسط بانک مرکزی ج.ا.ا صورت گرفته است.

همان گونه که در نمودار ۱۶ مشاهده می شود، به طور کلی تحت تاثیر روند کاهشی قیمت های جهانی اتفاق افتاده است. دلیل افزایش قابل توجه ارزش کالاهای طبقه بندی نشده در این فصل، اصلاح آمار صادرات ماه های قبل توسط گمرک ج.ا.ا. است که به صورت تجمیع شده به سرجمع صادرات این فصل اضافه شده و در این گزارش در قالب این نوع کالاها طبقه بندی شده اند.

به منظور بررسی بیش تر کالاهای صنعتی، صادرات زیرگروه های آن در جدول ۵ ارائه شده است. این جدول نیز تاییدکننده این نکته است که در تمام زیرگروه های کالاهای صنعتی، کاهش قیمت ها عامل اصلی کاهش ارزش صادرات کالاهای صنعتی در نهم ماهه اول سال ۱۳۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل است. در تمام زیرگروه های گروه کالاهای صنعتی به جز فرآورده های حاصل از نفت و گاز، شاهد کاهش ارزش صادرات هستیم. با توجه به جدول ۵، در زیرگروه فرآورده های حاصل از نفت و گاز، با وجود رشد بالای ۳۷،۲ درصدی در وزن صادرات، کاهش قابل توجه قیمت مانع از رشد بالای ارزش صادرات شده^۱ و در مجموع، ارزش صادرات این زیرگروه در نهم ماهه سال ۱۳۹۴، به میزان ۱،۷ درصد افزایش یافته است. همچنین سیمان با کاهش ۲۴،۵ درصدی در وزن صادرات، بیش ترین افت را در بین کالاهای صنعتی داشته است. لازم به ذکر است که ارزش صادرات سیمان ایران به کشور عراق، از ابتدای سال ۱۳۹۴ تا پایان ماه آذر، به میزان ۴۰،۷ درصد کاهش داشته است. این امر، با توجه به این که عراق مقصد اول صادرات سیمان ایران می باشد، عامل اصلی کاهش حجم و ارزش صادرات این محصول بوده است.

جدول ۴- صادرات چهار گروه اصلی کالایی در نهم ماهه ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

درصد تغییرات	نهم ماهه سال ۱۳۹۴				نهم ماهه سال ۱۳۹۳				ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	قیمت هر تن (دلار)	ارزش (میلیون دلار)	سهم ارزشی (درصد)
	ارزش	وزن	قیمت هر تن	سهم ارزشی (درصد)	ارزش	وزن	قیمت هر تن	سهم ارزشی (درصد)					
کالاهای سنتی و کشاورزی	۴۳۶۷	۳۶۷۳	۱۱۸۹	۱۶۵	۴۳۶۷	۳۶۷۳	۱۱۸۹	۱۶۵	۴۳۶۷	۳۶۷۳	۱۱۸۹	۱۶۵	۱۶۵
کلوخه های کانی فلزی	۹۹۴	۱۵۰۸۲	۶۶	۳۸	۹۹۴	۱۵۰۸۲	۶۶	۳۸	۹۹۴	۱۵۰۸۲	۶۶	۳۸	۳۸
کالاهای صنعتی	۲۱۱۰۱	۴۱۳۷۵	۵۱۰	۷۹۷	۲۱۱۰۱	۴۱۳۷۵	۵۱۰	۷۹۷	۲۱۱۰۱	۴۱۳۷۵	۵۱۰	۷۹۷	۷۹۷
کالاهای محرمانه و طبقه بندی نشده	۱۵	۲	۷۹۴۱	۰۱	۱۵	۲	۷۹۴۱	۰۱	۱۵	۲	۷۹۴۱	۰۱	۰۱
جمع کل	۲۶۴۷۷	۶۰۱۳۲	۴۴۰	۱۰۰	۲۶۴۷۷	۶۰۱۳۲	۴۴۰	۱۰۰	۲۶۴۷۷	۶۰۱۳۲	۴۴۰	۱۰۰	۱۰۰

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

جدول ۵- صادرات زیرگروه های کالایی صنعت در نهم ماهه ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

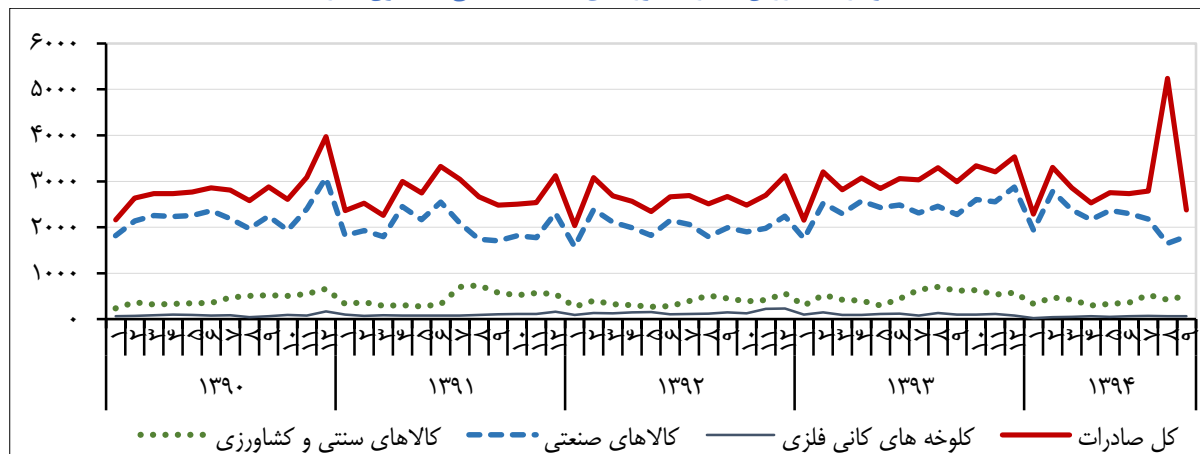
درصد تغییرات	نهم ماهه سال ۱۳۹۴				نهم ماهه سال ۱۳۹۳				ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	قیمت هر تن (دلار)	ارزش (میلیون دلار)	سهم ارزشی (درصد)
	ارزش	وزن	قیمت هر تن	سهم ارزشی (درصد)	ارزش	وزن	قیمت هر تن	سهم ارزشی (درصد)					
فرآورده های حاصل از نفت و گاز	۵۳۸۹	۶۹۹۸	۷۷۰	۲۵۵	۵۳۸۹	۶۹۹۸	۷۷۰	۲۵۵	۵۳۸۹	۶۹۹۸	۷۷۰	۲۵۵	۲۵۵
مواد شیمیایی (آلی و غیر آلی)	۳۱۵۷	۶۰۸۹	۵۱۸	۱۵۰	۳۱۵۷	۶۰۸۹	۵۱۸	۱۵۰	۳۱۵۷	۶۰۸۹	۵۱۸	۱۵۰	۱۵۰
فلزات و مصنوعات آنها	۲۶۰۸	۳۰۳۱	۸۶۰	۱۲۴	۲۶۰۸	۳۰۳۱	۸۶۰	۱۲۴	۲۶۰۸	۳۰۳۱	۸۶۰	۱۲۴	۱۲۴
مواد پلاستیکی	۳۶۴۲	۲۱۴۹	۱۶۹۴	۱۷۳	۳۶۴۲	۲۱۴۹	۱۶۹۴	۱۷۳	۳۶۴۲	۲۱۴۹	۱۶۹۴	۱۷۳	۱۷۳
سیمان	۶۸۴	۱۳۱۱۲	۵۲	۳۲	۶۸۴	۱۳۱۱۲	۵۲	۳۲	۶۸۴	۱۳۱۱۲	۵۲	۳۲	۳۲
سایر کالاهای صنعتی	۵۶۲۲	۹۹۹۵	۵۶۳	۲۶۶	۵۶۲۲	۹۹۹۵	۵۶۳	۲۶۶	۵۶۲۲	۹۹۹۵	۵۶۳	۲۶۶	۲۶۶
جمع کل	۲۱۱۰۱	۴۱۳۷۵	۵۱۰	۱۰۰	۲۱۱۰۱	۴۱۳۷۵	۵۱۰	۱۰۰	۲۱۱۰۱	۴۱۳۷۵	۵۱۰	۱۰۰	۱۰۰

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

^۱ به طور متوسط قیمت هر تن فرآورده نفتی در نهم ماهه سال ۱۳۹۴، به میزان ۲۵،۸ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافته است.

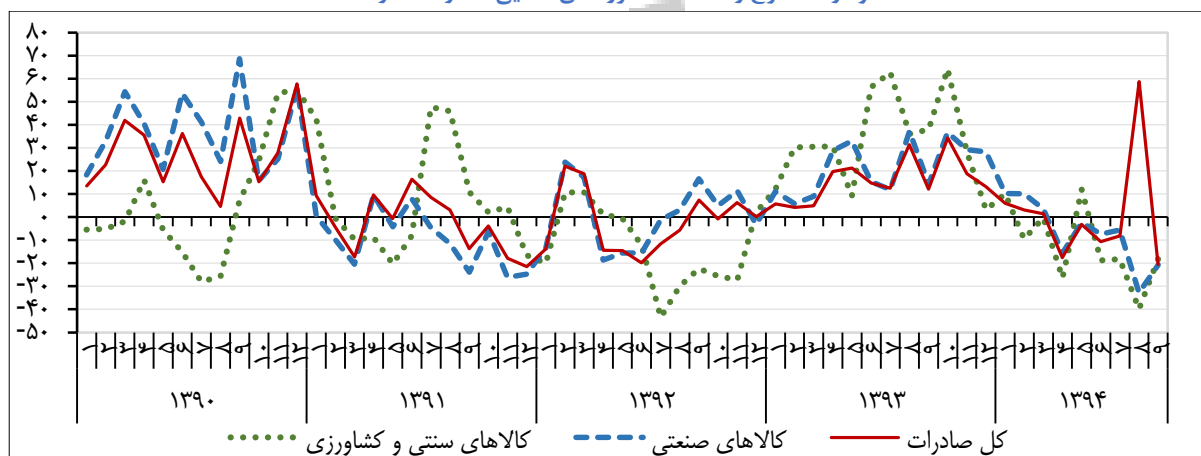

نمودار ۱۳- ارزش صادرات گروه‌های مختلف کالایی- میلیون دلار

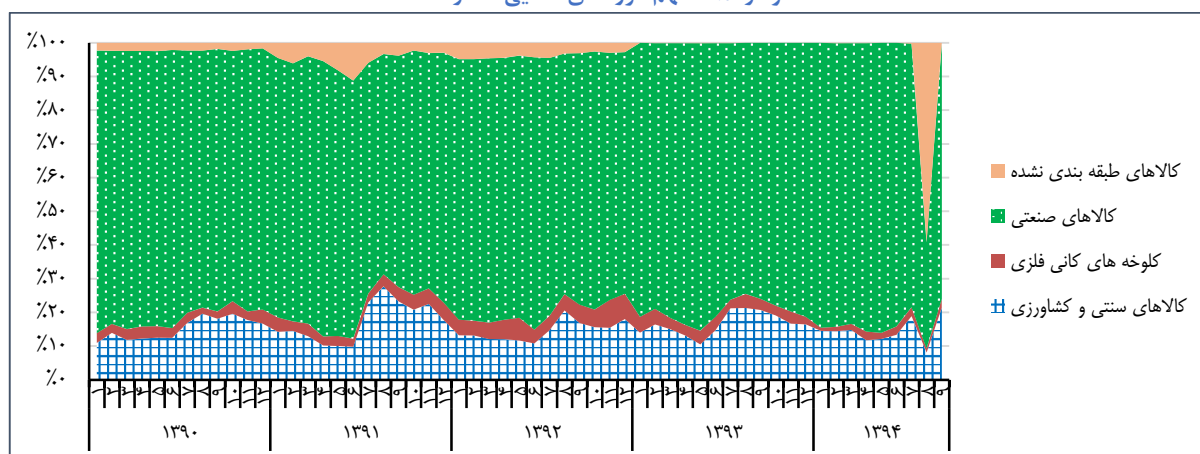
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۱۴- نرخ رشد ماهانه گروه‌های کالایی صادرات- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

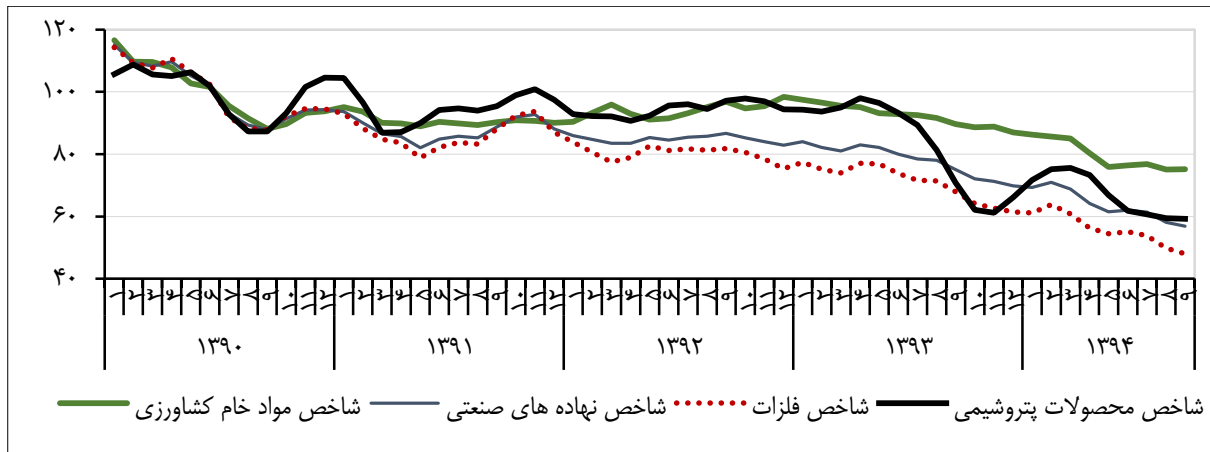
نمودار ۱۵- سهم گروه‌های کالایی صادرات

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۱۶- شاخص قیمت جهانی کالاهای منتخب (۱۳۹۰=۱۰۰)

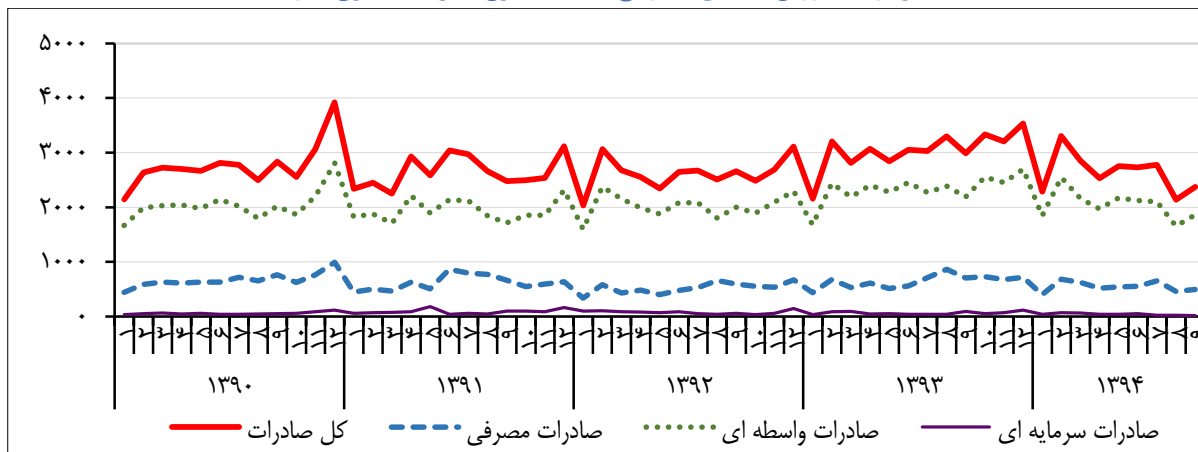
منبع: صندوق بین المللی پول

۲-۴- تفکیک صادرات بر اساس نوع کاربرد

کالاهای صادراتی را می توان به لحاظ نوع مصرف به سه نوع کالاهای واسطه ای (کالاهایی که در جریان تولید دیگر کالاها یا خدمات مصرف می شوند)، کالاهای مصرفی (کالاهای نهایی که در طول سال به طور مستقیم به وسیله مصرف کنندگان نهایی مصرف می شوند) و کالاهای سرمایه ای (کالاهایی که عمر اقتصادی آنها بیش از یک سال است و برای تولید کالاها یا خدمات جدید به کار می روند و در حین تولید تغییر شکل نمی دهند) دسته بندی کرد. همان گونه که نمودار ۱۷ و نمودار ۱۸ نشان می دهند، در فصل سوم سال ۱۳۹۴ به دلیل کاهش رشد اقتصادهای عمده و اقتصادهای نوظهور مانند چین و برزیل و در نتیجه کاهش تقاضای جهانی کالاهای واسطه ای، صادرات این محصولات رشد منفی قابل توجهی را تجربه کرده است. لازم به ذکر است با توجه به این که ماهیت کالاهای طبقه بندی نشده از نظر نوع کاربرد مشخص نیست، در این دسته بندی لحاظ نشده اند. نمودار ۱۹ بیانگر آن است که کالاهای سرمایه ای، سهم ناچیزی در صادرات کشور دارند و این در حالی است که محصولات واسطه ای و پس از آن کالاهای مصرفی، بخش عمده صادرات را تشکیل می دهند.

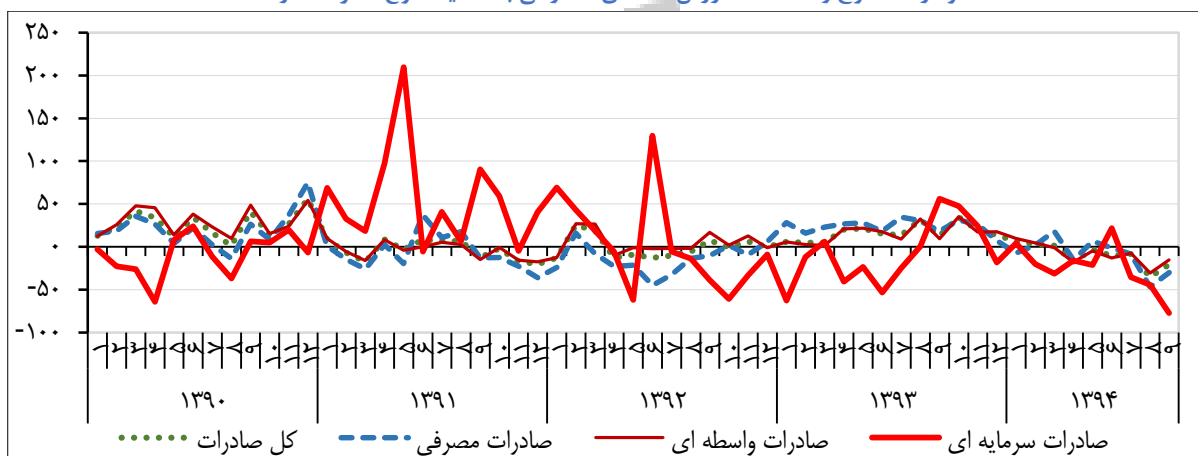

نمودار ۱۷- ارزش کالاهای صادراتی به تفکیک نوع مصرف- میلیون دلار

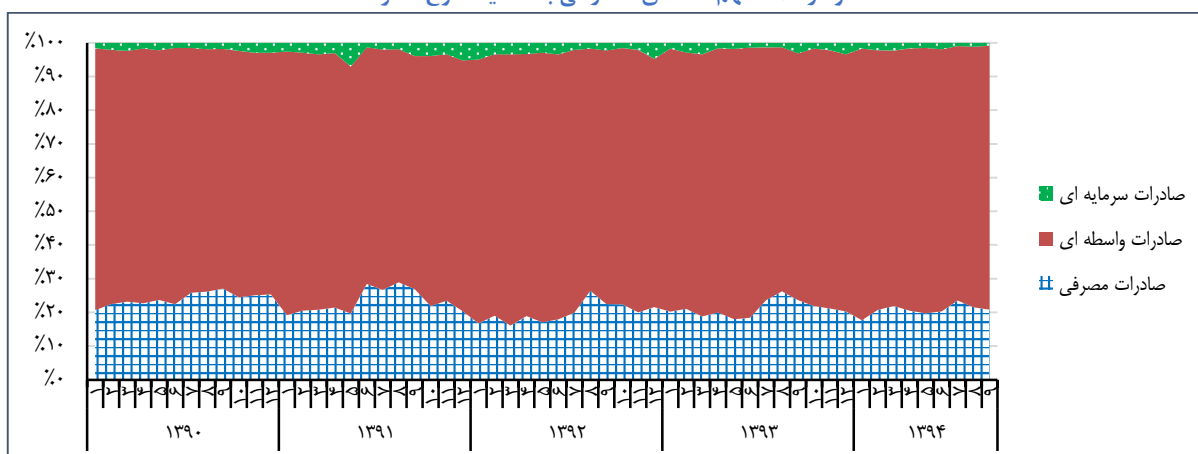
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۱۸- نرخ رشد ماهانه ارزش کالاهای صادراتی به تفکیک نوع مصرف- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۱۹- سهم کالاهای صادراتی به تفکیک نوع مصرف

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۲-۵- تفکیک صادرات بر اساس شرکای تجاری

سهام ده کشور اول از صادرات ایران در نمودار ۲۰ و نمودار ۲۱ نشان داده شده است. در نهم ماهه نخست سال جاری پنج کشور چین، عراق، امارات متحده عربی، هند و افغانستان ۷۱,۴ درصد از صادرات کل کشور را به خود اختصاص داده‌اند^۱ که این امر در نوع خود به معنای آسیب‌پذیری بالای اقتصاد ایران و افزایش احتمال نوسان در درآمدهای ارزی است. به عنوان مثال، همان‌گونه که قبلاً بیان شد، تنگ‌تر شدن فضای رقابت در عراق، به شدت صادرات سیمان به این کشور را تحت تاثیر قرار داده و علاوه بر تحمیل فشار مضاعف بر صنایع مربوطه، افت قابل توجه نیز در ارزش صادرات ایجاد کرده است. هرچقدر شرکای تجاری یک کشور متنوع‌تر باشد، نشان‌دهنده وضعیت مناسب و ریسک تجاری پایین‌تر است. همان‌طور که در نمودارهای زیر مشخص است، سهم چین از صادرات ایران در نهم ماهه سال جاری کاهش یافته و در عوض به همان میزان به سهم کشور امارات متحده عربی اضافه شده است. سهم چین از صادرات کشور، که در سال ۱۳۹۳ مقصد حدود ۲۶ درصد از صادرات ایران بوده است، حدود ۵ درصد کاهش یافته است. دلیل اصلی این کاهش مربوط به کم شدن رشد اقتصادی چین و رکود تولیدات کارخانه‌ای آن در فصل‌های سوم و چهارم سال ۲۰۱۵ و کاهش تقاضای کالاهای واسطه‌ای از سوی این کشور است.

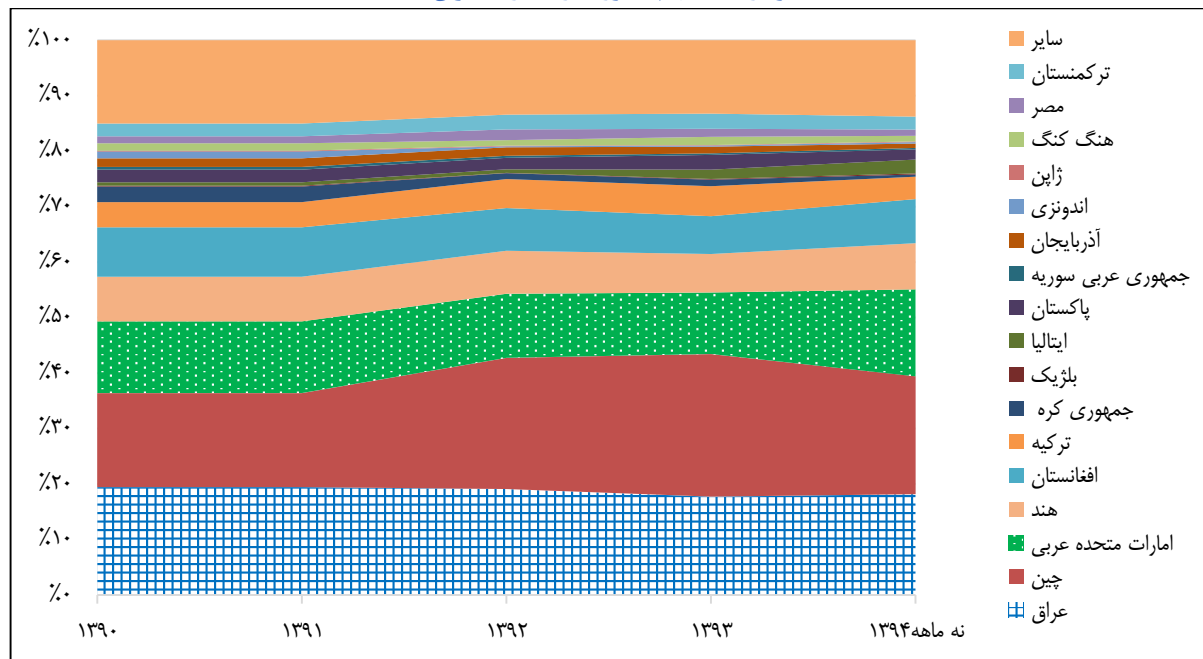
در مقابل کاهش سهم چین در نهم ماهه سال جاری، سهم امارات متحده عربی به همان میزان افزایش یافته است که دقیقاً برعکس اتفاقی است که در سال ۱۳۹۲ و به دنبال تشدید تحریم‌ها رخ داد. به عبارت دیگر، به نظر می‌رسد که با رفع تحریم‌ها، اقتصاد ایران به سمت ساختارهای تجاری پیشین خود حرکت می‌کند. عمده‌ترین کالای صادراتی به امارات در نهم ماهه سال جاری "گازهای نفتی و هیدروکربورهای گازی شکل مایع شده" بوده است که حدود ۳۲ درصد از کل صادرات به این کشور را تشکیل داده است و این در حالی است که در سال ۱۳۹۳، این دسته از کالاهای فقط ۱۰ درصد در کل صادرات ایران به امارات سهم داشتند.

انتظار می‌رود در فصول آتی، با تداوم روند کاهشی قیمت نفت و قیمت‌های جهانی کالاهای پایه، قدرت خرید مصرف‌کنندگان خصوصاً در کشورهای توسعه یافته افزایش یابد. این وضعیت در کنار شرایط پساتحریم می‌تواند منجر به افزایش صادرات کالاهای ایران به این کشورها شود. در این صورت ترکیب شرکای صادراتی کشور در آینده ممکن است از این ناحیه دچار تغییر شود.

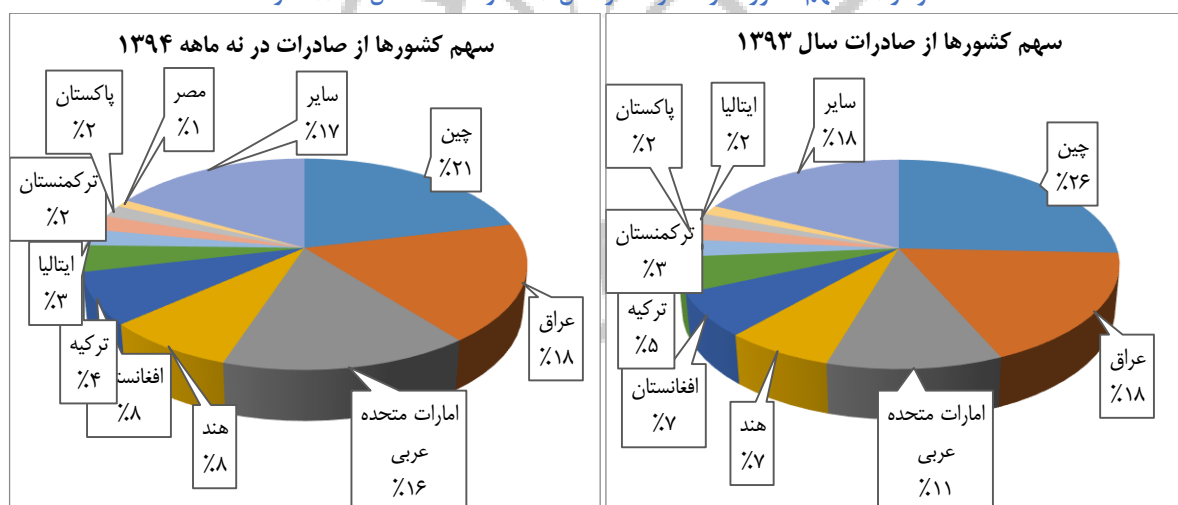
۱- قابل ذکر است که میزانی از صادرات که در گروه کالاهای طبقه‌بندی نشده قرار دارد (حدود ۱۲ درصد از کل صادرات در نهم ماهه سال جاری)، به دلیل نامشخص بودن این کالاهای و همچنین نامعلوم بودن مقاصد صادرات این گروه کالایی، در محاسبه سهم صادرات کشورها در نهم ماهه سال جاری منظور نشده است.

نمودار ۲۰- سهم کشورها از صادرات ایران

نمودار ۲۱- سهم کشورها از صادرات در سال ۱۳۹۳ و نه ماهه سال ۱۳۹۴- درصد

منبع: استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۲-۶- شاخص تمرکز صادرات

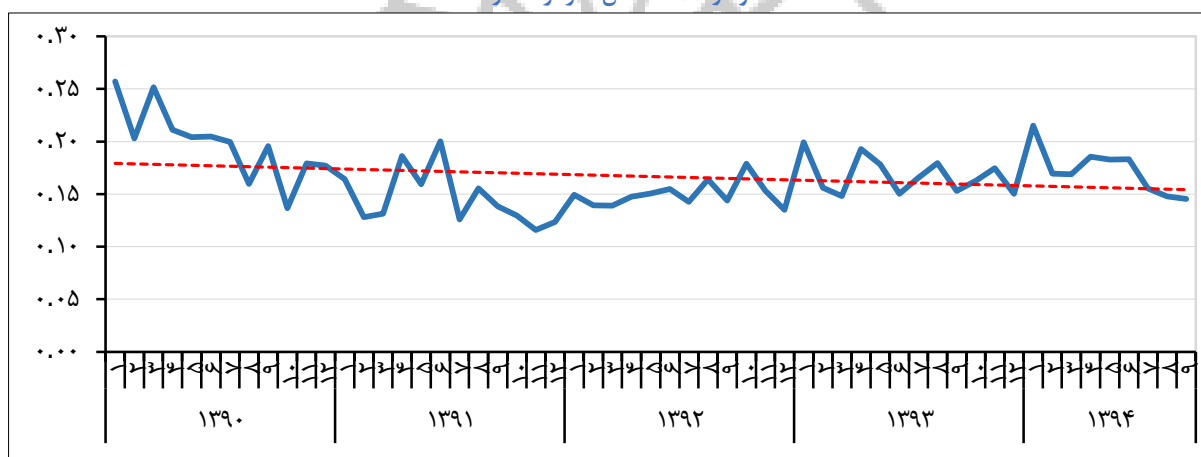
شاخص تمرکز صادرات که بر اساس تنوع کالاها در سبد صادراتی یک کشور ساخته می‌شود، نشان می‌دهد که صادرات و واردات یک کشور، بر چند محصول خاص متمرکز است و یا این که در میان یک سری از محصولات به شکلی همگن توزیع شده است. وابستگی به طیف محدودی از کالاهای صادراتی، منجر به افزایش ریسک عدم تنوع شده و در نتیجه آسیب‌پذیری

اقتصاد در برابر تکانه‌های اقتصادی را افزایش خواهد داد. ایجاد تنوع صادراتی، به دنبال کاهش این ریسک‌ها است که تاثیر منفی بر رشد و اشتغال دارند. شاخص تمرکز صادرات که بر اساس شاخص هرفیندال-هیرشمن ساخته می‌شود، معیاری برای درجه تمرکز کالاهای صادراتی است که مقدار نزدیک به صفر آن بیانگر کمترین میزان تمرکز بوده و سطح مناسبی از مقاومت اقتصادی را نشان می‌دهد، در حالی که مقادیر نزدیک به ۱ بیانگر وابستگی بیش از حد به صادرات یک یا چند کالای خاص است.

نمودار ۲۲ روند شاخص تمرکز صادرات ایران را از سال ۱۳۹۰ تا فصل سوم ۱۳۹۴ نشان می‌دهد. همان‌طور که در نمودار مشخص است، این شاخص از نیمه دوم سال ۱۳۹۲ تاکنون حول عدد ۰,۱۷ نوسان نموده است. این شاخص در فصل سوم سال ۱۳۹۴ با مقداری کاهش به ۰,۱۵ رسیده است. با کاهش درجه تمرکز صادرات، درآمدهای حاصل از صادرات کشور، کمتر تحت تاثیر تکانه‌های خارجی قرار می‌گیرد و نوسانات قیمت جهانی کالاها تاثیر ملایم‌تری بر این درآمدها و در نتیجه کل اقتصاد خواهد داشت. البته همچنان کالاهای نفت‌پایه سهم قابل توجهی از سبد صادراتی ایران را به خود اختصاص داده‌اند. از آنجا که قیمت نفت در ماه‌های اخیر به شدت کاهش یافته است، دلیل کاهش شاخص تمرکز می‌تواند به کم شدن ارزش این محصولات مربوط باشد.

نمودار ۲۲- شاخص تمرکز صادرات

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۳- تحلیل بخش واردات

۳-۱- روند ارزش واردات

ارزش واردات که از ابتدای سال ۱۳۹۴ در حال کاهش بوده، در فصل سوم نیز همچنان به روند نزولی خود ادامه داده است. به طوری که ارزش دلاری واردات در این فصل با رشد منفی ۲۶,۳ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه شده است. بررسی واردات از دیدگاه نوع کاربرد نیز بیانگر آن است که در این فصل، واردات مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای تقریباً به‌طور هماهنگ از رشد منفی قابل توجه برخوردار بوده‌اند.

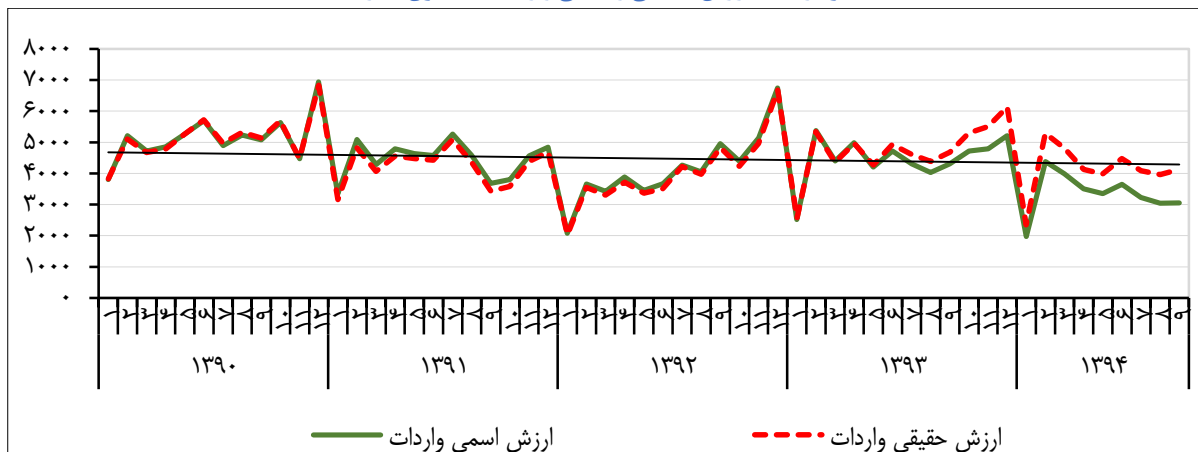
همان‌طور که در نمودار ۲۳ و نمودار ۲۴ مشخص است، ارزش حقیقی واردات در فصل سوم سال ۱۳۹۴ از رشد حدود منفی ۱۱ درصد برخوردار شده است. از دلایل مهم این رشد منفی، محدودیت طرف تقاضا در اقتصاد کشور است که افت فروش بنگاه‌ها، افزایش موجودی انبار بخش تولید و روند کاهشی ثبت سفارش کالاها از شواهد آن هستند. محدودیت طرف تقاضا از یک سو تحت تاثیر نزول قیمت نفت و کاهش اعتبارات عمرانی دولت و از سوی دیگر به دلیل شکل‌گیری انتظارات مثبت و خوش‌بینانه نسبت به شرایط اقتصادی پسابرجام و تعویق تقاضا به آینده رخ داده است و سبب شده که ارزش حقیقی واردات مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای نسبت به دوره مشابه سال قبل با رشد منفی مواجه شوند. علاوه بر این، افزایش نرخ ارز نیز اگر چه ممکن است از دلایل افت واردات در این فصل باشد اما به دلیل دامنه محدود افزایش نرخ ارز، نمی‌توان نسبت به تاثیر معنی‌دار آن اطمینان داشت. می‌توان انتظار داشت که در شرایط پسابرجام، دلیلی برای تعویق بیش‌تر تقاضا وجود نخواهد داشت و تقاضای انباشته سال‌های قبل، خصوصاً برای واردات کالاهای مصرفی و سرمایه‌ای، به عامل اصلی افزایش واردات در فصول آتی تبدیل خواهد شد.

در جدول ۶ و جدول ۷ میزان مشارکت گروه‌های کالایی مختلف (کدهای ۴ رقمی HS) در رشد واردات نه‌ماهه اول و فصل سوم سال ۱۳۹۴ ارائه شده است.^۱ بر اساس جدول ۶ می‌توان گفت که در فصل سوم سال ۱۳۹۴، برخی از انواع محصولات تخت نورد شده؛ سویا؛ روغن نخل؛ ساکارز؛ و رب کاکائو بیش‌ترین تاثیر مثبت و در مقابل، گندم؛ کنجاله سویا؛ خودروهای سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری؛ و برنج بیش‌ترین تاثیر منفی را در رشد واردات داشته‌اند.

۱ - میزان مشارکت در رشد واردات، به این معنی است که هر گروه کالایی چند واحد درصد از رشد کل واردات را سبب شده‌اند. به‌گونه‌ای که، مجموع مشارکت در رشد همه گروه‌های کالایی برابر با رشد کل واردات خواهد شد.

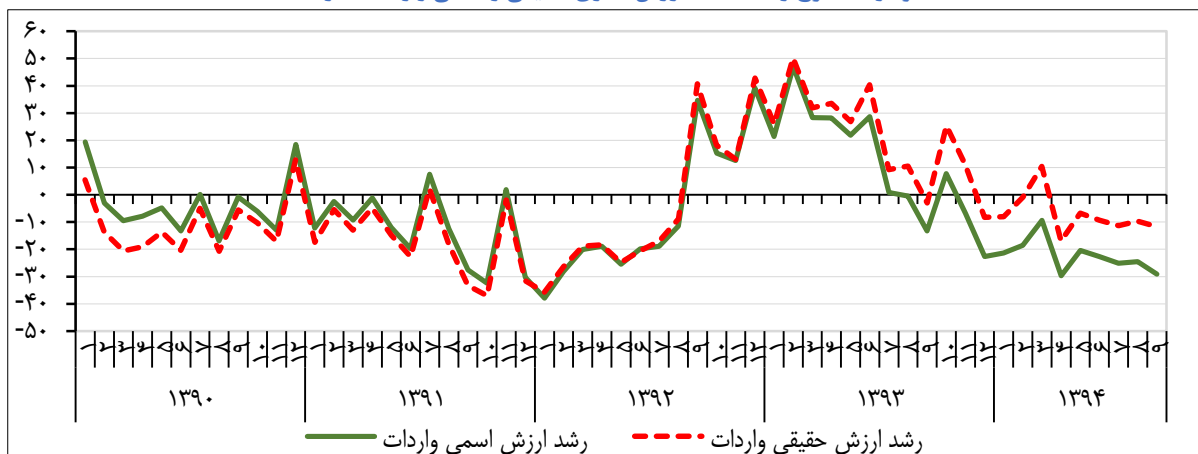

نمودار ۲۳- ارزش حقیقی و اسمی واردات- میلیون دلار

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۲۴- نرخ رشد ماهانه ارزش دلاری حقیقی و اسمی واردات- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

جدول ۶- تاثیرگذارترین کالاها در رشد واردات نه ماهه اول ۱۳۹۴- واحد درصد

کالاهای دارای بیشترین تاثیر منفی	مشارکت در رشد	کالاهای دارای بیشترین تاثیر مثبت	مشارکت در رشد
انواع گندم	-۳.۱۸	محصولات تخت نورد شده از دیگر آلیاژ فولاد، به عرض ۶۰۰ میلی متر و یا بیشتر	۱.۵۴
خودروهای سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری طراحی شده برای عابران	-۱.۹۰	سویا	۱.۴۵
برنج	-۱.۶۶	روغن نخل و کسری آن	۰.۳۴
کنجاله و پس مانده های جامد دیگر و سویا	-۱.۲۴	بخش هایی از راه آهن، لوکوموتیو تراموا / سهام نورد	۰.۳۱
محصولات تخت نورد شده، از آهن و فولاد / غیر آلیاژی، عرض < ۶۰۰ میلی متر، نورد گرم	-۱.۱۳	رب کاکائو، یا نه بدون چربی	۰.۲۱
تلفنی برق، تلگراف، برای سیستم خط حامل جریان	-۰.۸۲	ماشین آلات و اجزا و قطعات مربوطه	۰.۱۲
نارگیل (مغز نارگیل)، هسته خرما و یا روغن باباسو (نوعی نخل برزیلی) و بخشهای مختلف آنها	-۰.۷۳	توربین های بخار و سایر توربینهای بخار	۰.۱۲
کشنده (تراکتور) (به جز شماره ۸۷۰۰۹)	-۰.۶۱	داروها از محصولات مخلوط و یا خالص است، برای فروش خرده فروشی	۰.۱۲
نیشکر یا چغندر و از نظر شیمیایی ساکارز خالص، به صورت جامد	-۰.۵۴	ابزار پزشکی، تجهیزات دامپزشکی، دستگاه الکترو پزشکی و غیره	۰.۱۱
انواع ذرت	-۰.۴۹	انواع خودرو موتوری برای حمل و نقل عمومی	۰.۱۱
جمع کل	-۱۲.۲۹	جمع کل	۴.۴۳

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

جدول ۷- تاثیرگذارترین کالاها در رشد واردات فصل سوم ۱۳۹۴-واحد درصد

کالاهای دارای بیشترین تاثیر منفی	مشارکت در رشد	کالاهای دارای بیشترین تاثیر مثبت	مشارکت در رشد
انواع گندم	۲۶۶	محصولات تخت نورد شده از دیگر آلیاژ فولاد، به عرض ۶۰۰ میلی متر و یا بیشتر	۱۰۳
کنجاله و پس مانده های جامد دیگر و سویا	۰۶۹	سویا	۰۵۸
خودروهای سواری و سایر وسایل نقلیه موتوری طراحی شده برای عابرن	۰۳۸	روغن نخل و کسری آن	۰۳۸
محصولات تخت نورد شده، از آهن و فولاد / غیر آلیاژی، عرض < ۶۰۰ میلی متر، نورد گرم	۰۳۳	نیشکر یا چغندر و از نظر شیمیایی ساکارز خالص، به صورت جامد	۰۲۶
برنج	۰۲۶	رب کاکائو، یا نه بدون چربی	۰۲۳
نارگیل (مغز نارگیل)، هسته خرما و یا روغن باباسو (نوعی نخل برزیلی) و بخشهای مختلف آنها	۰۲۳	گوشت حیوانات گاو منجمد	۰۲۳
کشنده (تراکتور) (به جز شماره ۸۷۰۰۹)	۰۲۳	ابزار پزشکی، تجهیزات دامپزشکی، دستگاه الکترو پزشکی و غیره	۰۲۳
تلفنی برق، تلگراف، برای سیستم خط حامل جریان	۰۲۳	ماشین آلات برای صنایع لاستیک و پلاستیک کار، در جای دیگر مشخص	۰۲۳
سنگ آهن و کنسانتره، از جمله پیریت آهن بو داده	۰۲۳	توربین های بخار و سایر توربینهای بخار	۰۲۳
قطعات منفصله وسایل حمل و نقل	۰۲۳	دستگاه در استفاده از اشعه X، جداول درمان، صندلی بر اساس، و مانند آن	۰۲۳
جمع کل	۶۷۹	جمع کل	۱۳۷۰

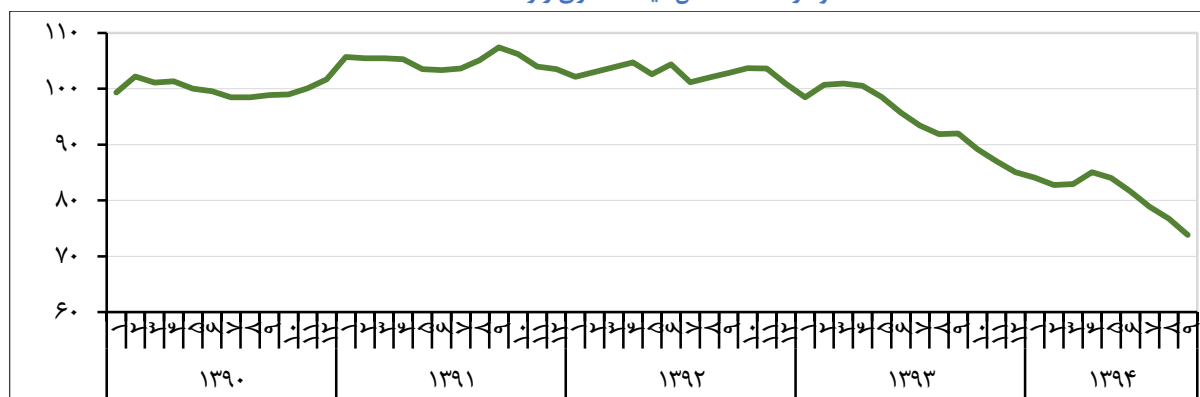
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۲-۳- شاخص قیمت دلاری واردات

رشد شاخص قیمت دلاری واردات که از سال ۱۳۹۲ وارد دامنه منفی شده است، در فصل سوم سال جاری با شدت بیش‌تری کاهش یافته است، به طوری که شاخص واردات در ماه آذر بیش‌ترین کاهش را در سال‌های اخیر داشته است و نرخ رشد ۱۹٫۷- درصدی را نسبت به مدت مشابه سال قبل تجربه کرده است. این رشد منفی موید این موضوع می‌باشد که بخش عمده کاهش ارزش واردات، ناشی از کاهش قیمت جهانی کالاها است.

همان‌طور که در نمودار ۲۷ مشخص است، روند شاخص قیمت واردات دارای هم‌رفتاری با قیمت جهانی کالاها و قیمت نفت می‌باشد، گرچه از نیمه دوم سال ۱۳۹۳ شاخص قیمت دلاری واردات ایران به اندازه قیمت‌های جهانی کاهش نیافته و با قیمت جهانی نفت نیز فاصله گرفته است. اما همچنان شاخص قیمت دلاری واردات همسو با قیمت‌های جهانی نفت در حال کاهش است که در صورت کاهشی بودن قیمت نفت در ماه‌های آتی، احتمال کاهش بیش‌تر شاخص قیمت دلاری واردات وجود دارد. با توجه به اثر مستقیم و غیر مستقیم قیمت کالاها و وارداتی بر سطح عمومی قیمت‌ها استمرار روند کاهشی شاخص قیمت دلاری واردات، به تداوم روند نزولی تورم کمک خواهد کرد.

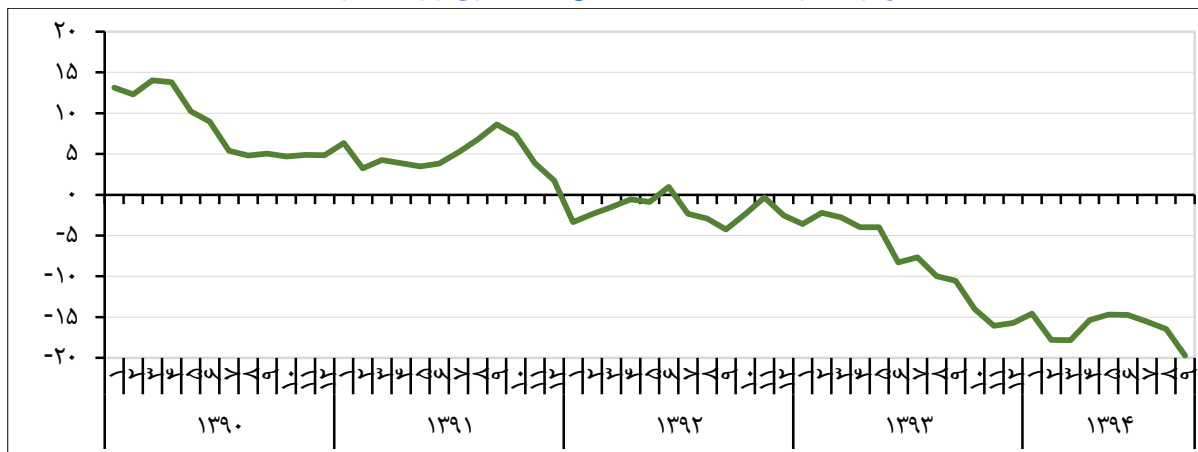
نمودار ۲۵- شاخص قیمت دلاری واردات (۱۳۹۰=۱۰۰)

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

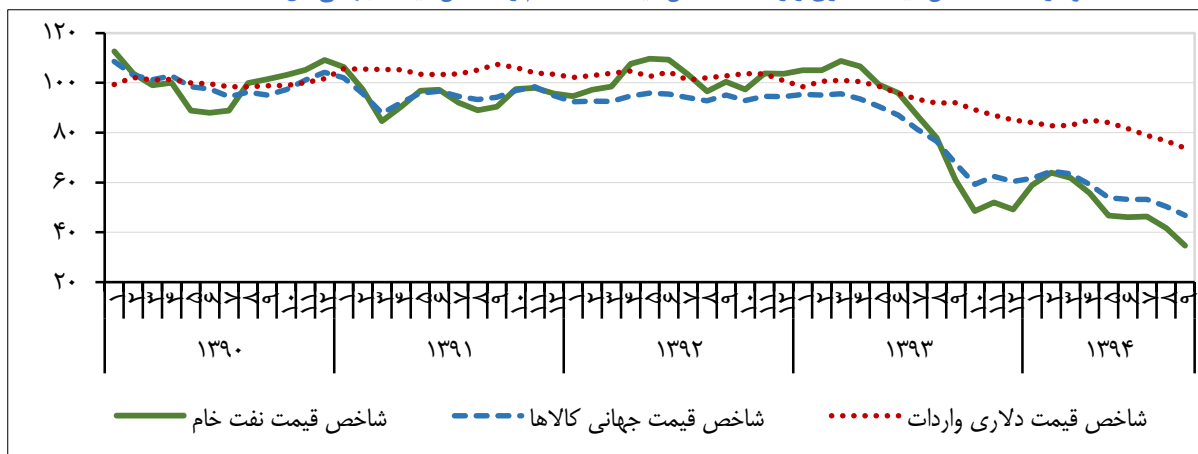

نمودار ۲۶- رشد نقطه به نقطه شاخص قیمت دلاری واردات- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۲۷- شاخص قیمت دلاری واردات، شاخص قیمت نفت خام و شاخص قیمت جهانی کل کالاها (۱۳۹۰=۱۰۰)

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۳-۳- واردات بر اساس طبقه‌بندی کالایی

در جدول ۸ ارزش واردات گمرکی در ده گروه اصلی^۱ ارائه شده است. جدول ۸، نمودار ۲۸ و نمودار ۲۹ نشان می‌دهند که ارزش واردات همه گروه‌های کالایی به جز "مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی" در نهم‌ماهه اول سال ۱۳۹۴ نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافته‌اند. گروه "مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی" با افزایش قابل توجه در حجم واردات، توانسته کاهش قیمت را جبران کرده و در مجموع ارزش واردات این گروه افزایش یافته است. تقریباً در تمام گروه‌ها، قیمت کالاهای وارداتی کاهش یافته و تنها گروه "کالاهای ساخته شده متفرقه" با افزایش قیمت روبه‌رو بوده است. در این میان، ارزش واردات گروه مواد غذایی و حیوانات زنده، تحت تاثیر کاهش مقدار واردات گندم، بیش از سایر گروه‌ها کاهش یافته است. همچنین، کاهش در مقدار وزنی واردات ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل می‌تواند به دلیل رکود طرف تقاضا در صنایع

۱ - این گروه‌ها مبتنی بر یک طبقه‌بندی قراردادی هستند که توسط بانک مرکزی ج.ا.ا. انجام شده است.

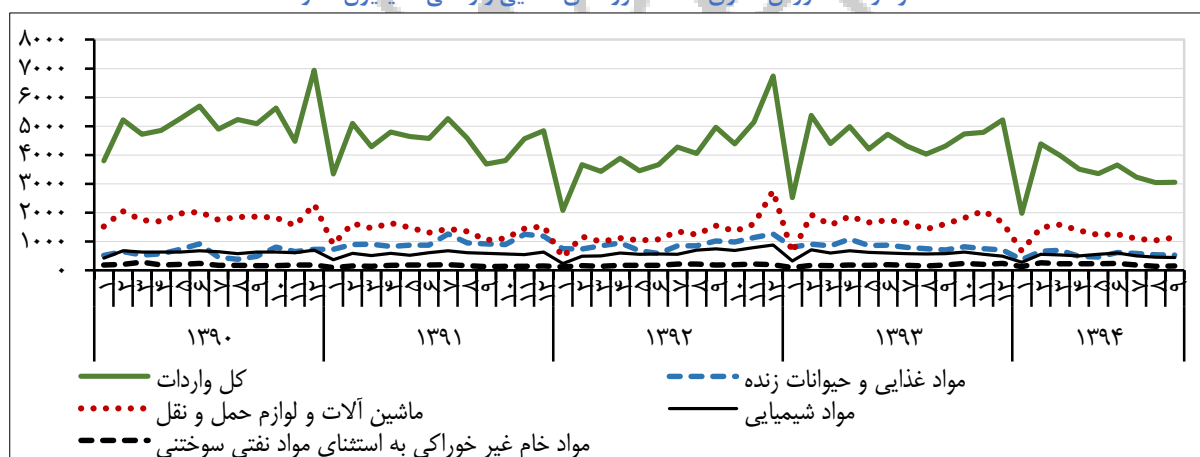
خودروسازی در این دوره باشد. رشد فزاینده واردات این گروه از کالاها از نیمه اول سال ۱۳۹۲ تا نیمه اول سال ۱۳۹۳ به دلیل کاهش تحریم‌ها و ایجاد تحرک اقتصادی در این دوره بوده است.

جدول ۸- آمار گروه‌های اصلی کالایی واردات در نه‌ماهه ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴

درصد تغییرات			نه‌ماهه سال ۱۳۹۴			نه‌ماهه سال ۱۳۹۳			نوع کالای
ارزش	وزن	قیمت	ارزش	وزن	قیمت	ارزش	وزن	قیمت	
(میلیون دلار)	(تن)	(دلار/تن)	(میلیون دلار)	(تن)	(دلار/تن)	(میلیون دلار)	(تن)	(دلار/تن)	
۷۶۰۶	۱۵۱۸۳	۵۰۱	۴۹۳۵	۱۱۱۴۰	۴۴۲	۱۹۶	۵۰۱	۱۵۱۸۳	مواد غذایی و حیوانات زنده
۱۷۱	۳۰	۵۶۴۶	۱۵۵	۳۰	۵۱۹۲	۰۴	۵۶۴۶	۳۰	نوشابه‌ها و دخانیات
۱۴۷۴	۲۵۸۷	۵۷۰	۱۷۶۹	۳۵۲۸	۵۰۱	۳۸	۵۷۰	۲۵۸۷	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی
۲۵۱	۶۱۸	۴۰۶	۲۴۴	۷۳۹	۳۳۰	۰۶	۴۰۶	۶۱۸	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و موادمربوط به آن
۱۰۹۱	۱۰۲۰	۱۰۶۹	۷۴۶	۸۵۳	۸۷۵	۲۸	۱۰۶۹	۱۰۲۰	روغن‌های گیاهی و حیوانی
۵۲۳۶	۱۸۰۰	۲۹۱۰	۴۳۸۲	۱۵۲۹	۲۸۶۶	۱۳۵	۲۹۱۰	۱۸۰۰	مواد شیمیایی
۶۴۱۶	۵۸۶۹	۱۰۹۳	۵۲۳۵	۵۹۰۷	۸۸۶	۱۶۵	۱۰۹۳	۵۸۶۹	کالاهای که طبقه‌بندی آنها بر حسب ماده به کار رفته در آنها صورت‌گ
۱۴۰۴۴	۱۵۷۷	۸۹۰۷	۱۰۸۴۸	۱۲۷۲	۸۵۳۰	۳۶۲	۸۹۰۷	۱۵۷۷	ماشین‌آلات و لوازم حمل و نقل
۱۱۵۷	۱۳۱	۸۸۳۰	۱۰۴۹	۱۰۷	۹۷۹۷	۳۰	۸۸۳۰	۱۳۱	کالاهای ساخته شده متفرقه
۱۳۹۹	۱۸۰۴	۷۷۵	۸۱۴	۶۰۰	۱۳۵۶	۳۶	۷۷۵	۱۸۰۴	کالاهایی که بر اساس نوع طبقه‌بندی نشدند
۳۸۸۴۶	۳۰۶۲۰	۱۲۶۹	۳۰۱۶۷	۲۵۷۰۴	۱۱۷۴	۱۰۰۰	۱۲۶۹	۳۰۶۲۰	جمع کل

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

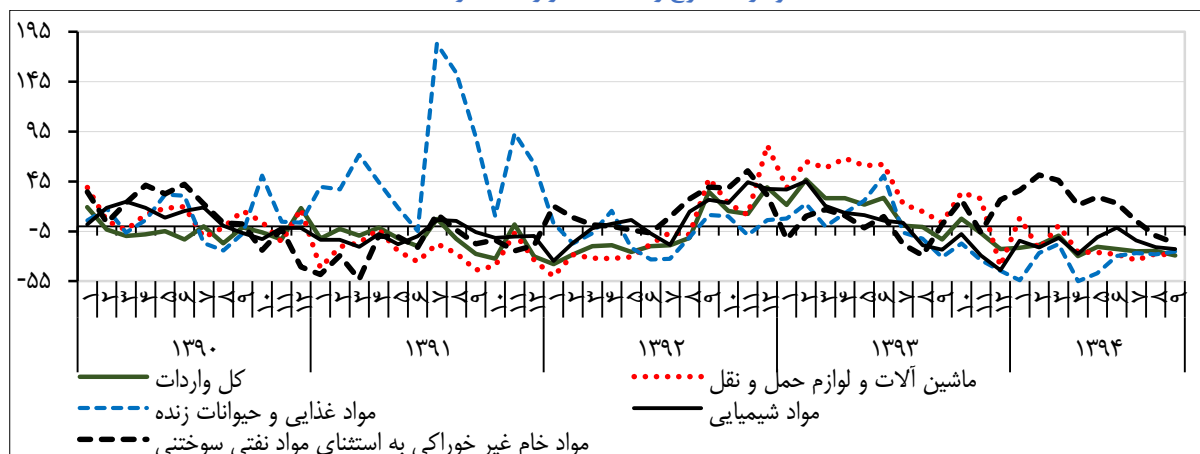
نمودار ۲۸- ارزش دلاری ماهانه گروه‌های کالایی وارداتی - میلیون دلار

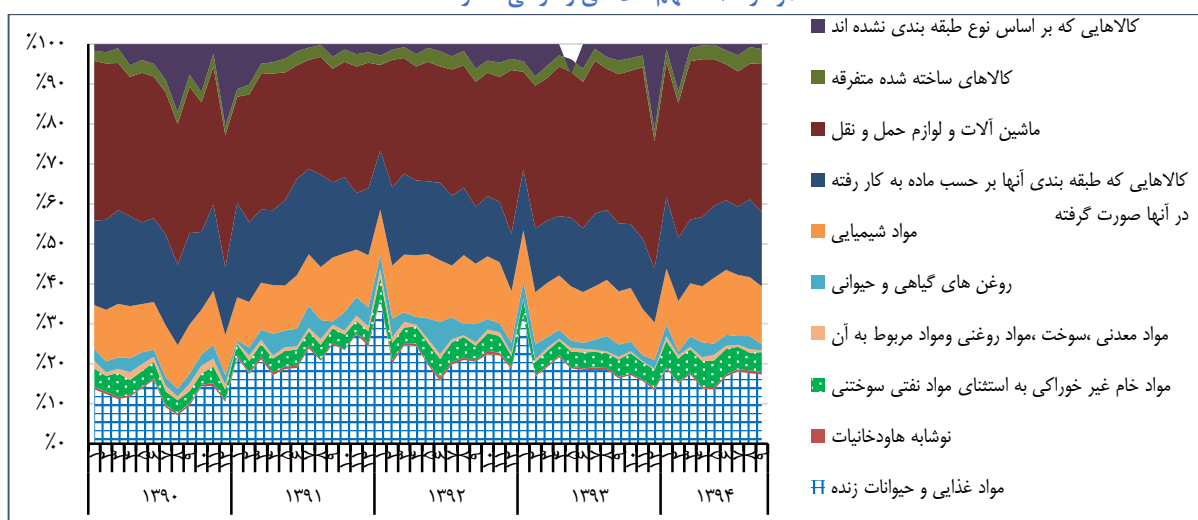
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۲۹- نرخ رشد ماهانه واردات- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۳۰- سهم کالاهای وارداتی^۱ - درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۳-۴- تفکیک واردات بر اساس نوع کاربرد

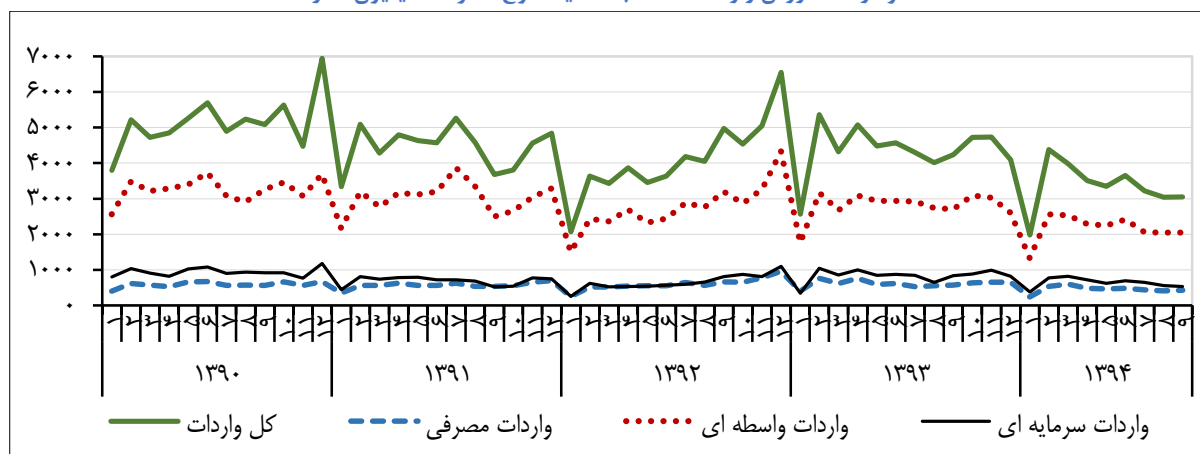
کالاهای وارداتی را می‌توان از نظر نوع کاربرد به سه گروه کالاهای مصرفی، واسطه‌ای و سرمایه‌ای تفکیک کرد. نمودار ۳۱ و نمودار ۳۲ به ترتیب روند و رشد واردات این گروه‌ها را نسبت به ماه مشابه سال قبل و نمودار ۳۳ سهم هریک از آن‌ها را در واردات نشان می‌دهند. بر اساس نمودارها، روند کاهشی ارزش واردات در هر سه گروه که از فصل چهارم سال ۱۳۹۳ آغاز شده

^۱ - بر اساس این طبقه‌بندی، گروه "کالاهایی که طبقه‌بندی آن‌ها بر حسب ماده به کار رفته در آن‌ها صورت گرفته است" شامل کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آن؛ انواع نخ‌های نساجی و محصولات وابسته آن؛ کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی و نیز آهن و فولاد است. همچنین گروه "کالاهای ساخته شده متفرقه" شامل زیرگروه لوازم علمی و حرفه‌ای و زیرگروه اشیاء مصنوعی متفرقه و ذکر نشده (مانند کیسه خون از پلیمرهای اتیلن، کلاه و سایر پوشش‌های سر، کارت‌تریج با نوار مغناطیسی، وایت برد الکترونیکی) می‌باشد. گروه "کالاهای بر اساس نوع طبقه‌بندی نشده" شامل کالاهایی می‌باشد که در دسته‌بندی‌های فوق‌الذکر وجود ندارد.

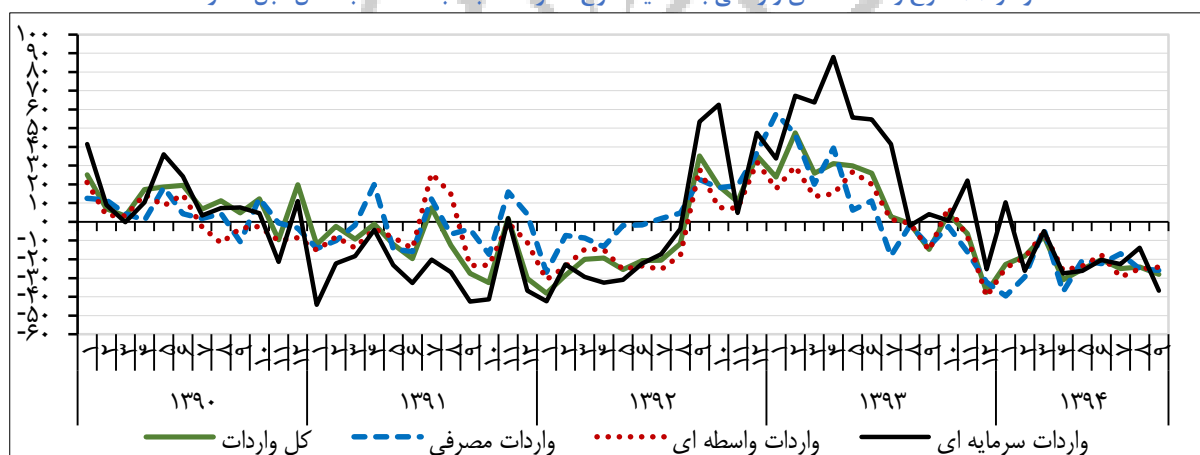
بود، در در نه‌ماهه ۱۳۹۴ نیز ادامه یافته است که این کاهش برای کالاهای واسطه‌ای، که بیش‌ترین سهم را در واردات ایران دارند، بیش‌تر و معادل منفی ۲۱،۷ درصد بوده است. ارزش حقیقی واردات واسطه‌ای نیز در نه ماهه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل با رشد منفی ۴،۲ درصدی مواجه شده است.

نمودار ۳۱- ارزش واردات کالاها به تفکیک نوع مصرف- میلیون دلار

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

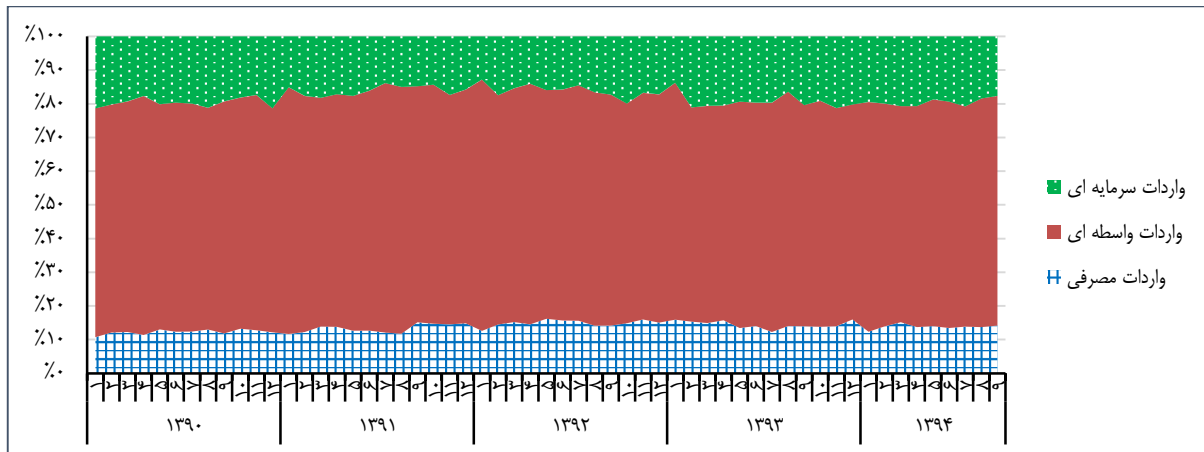
نمودار ۳۲- نرخ رشد کالاهای وارداتی به تفکیک نوع مصرف نسبت به ماه مشابه سال قبل - درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۳۳- سهم کالاهای وارداتی به تفکیک نوع مصرف

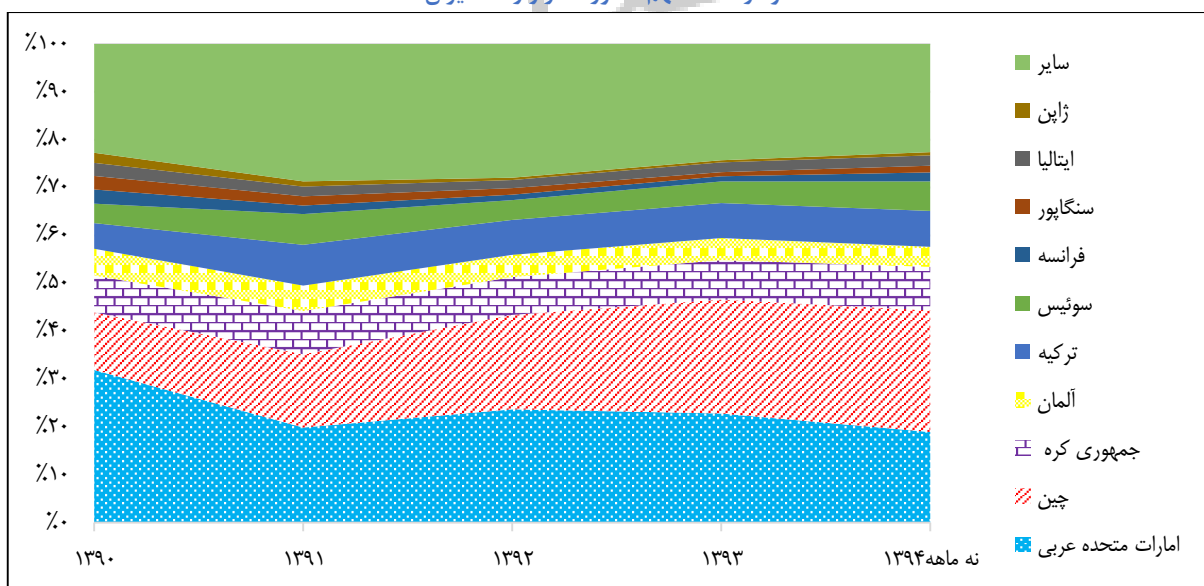

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۳-۵- تفکیک واردات بر اساس شرکای تجاری

در نمودار ۳۴ و نمودار ۳۵ سهم ده کشور اول از واردات ایران برای سال‌های ۱۳۹۰ تا نهمه‌ماه اول ۱۳۹۴ نشان داده شده است. بر اساس نمودار، همواره چهار کشور چین، امارات متحده عربی، کره و ترکیه، مبدأ بخش عمده‌ای از واردات کشور (حدود ۶۰ درصد) بوده‌اند. کشور چین که از سال ۱۳۹۱ همواره سهم فزاینده‌ای از واردات ایران را در اختیار داشته است، در نهمه‌ماه سال ۱۳۹۴، مبدأ ۲۵ درصد از واردات بوده است. بیش‌تر واردات از چین، مربوط به محصولات فلزی و ماشین آلات بوده است. سهم کشور امارات که دومین کشور مبدأ واردات ایران است، از ۲۳ درصد در سال ۱۳۹۳ به ۱۹ درصد در نهمه‌ماه سال ۱۳۹۴ رسیده است. سهم بقیه کشورها در دوره مورد بررسی تغییر قابل توجهی نداشته‌اند.

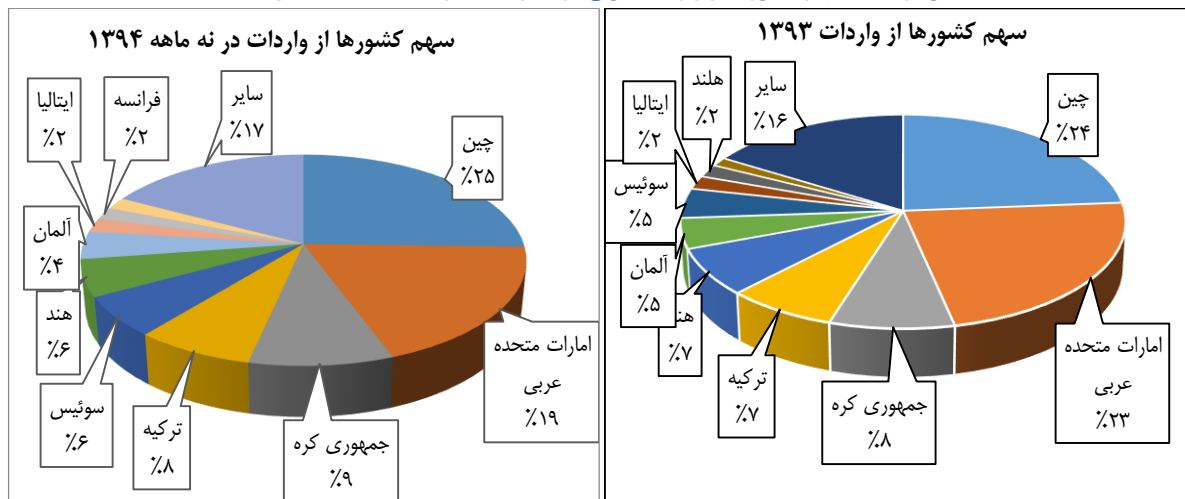
نمودار ۳۴- سهم کشورها از واردات ایران

منبع: استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۳۵- سهم کشورها از واردات ایران در سال ۱۳۹۳ و نه ماهه ۱۳۹۴- درصد

منبع: استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

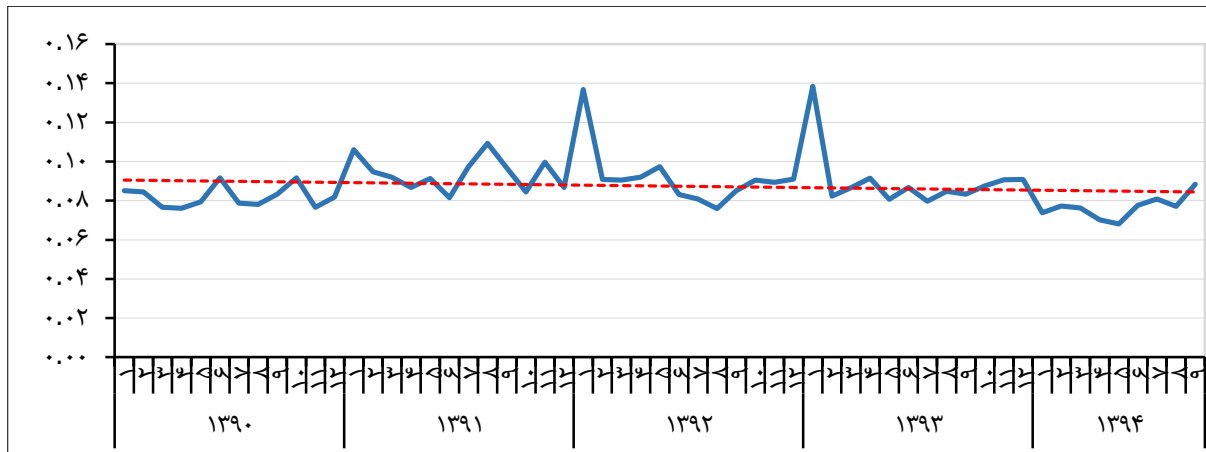
۳-۶- شاخص تمرکز واردات

شاخص تمرکز واردات بیان می‌کند که آیا محصولات وارداتی کشور، محدود به طیف خاصی از کالاها و محصولات است و یا این که در میان تعداد بسیار زیادی کالا به صورت همگن توزیع شده است. وابستگی بیش از حد به واردات برخی کالاهای خاص، اقتصاد را دچار آسیب‌پذیری در برابر تکانه‌های مرتبط با عرضه جهانی آن محصولات خواهد نمود. نمودار ۳۶ روند شاخص تمرکز واردات کالاهای گمرکی را، که بر اساس کدهای چهار رقمی HS محاسبه شده است، نشان می‌دهد. روند بلندمدت این شاخص در حدود ۰,۰۹ است^۱ که به معنای تنوع زیاد در کالاهای وارداتی ایران است. شاخص تمرکز واردات که در فصول اول و دوم سال ۱۳۹۴ روندی نزولی را دنبال کرده بود، در فصل سوم این سال افزایش یافته و به روند بلندمدت خود رسیده است. ذکر این نکته اهمیت دارد که با در نظر گرفتن واردات بنزین در ترکیب وارداتی کشور، شاخص تمرکز واردات ایران به‌طور محسوس افزایش خواهد یافت. با این وجود، عدم انعکاس شفاف واردات بنزین در سال‌های مختلف، سبب شده است که این کالا از محاسبات شاخص تمرکز واردات حذف شود.

۱ - نزدیکی شاخص تمرکز واردات به عدد ۱ به معنای تمرکز بالای واردات روی کالاهایی خاص است و نزدیکی آن به ۰ سهم یکسان کالاها در سید واردات را نشان می‌دهد.

نمودار ۳۶- شاخص تمرکز واردات ایران

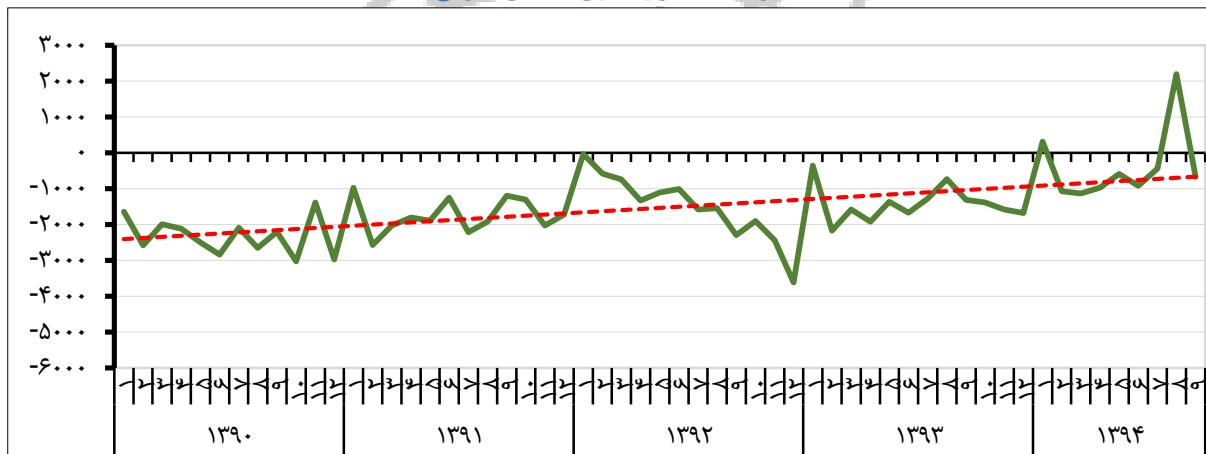

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

۴- تراز تجاری کالاهای گمرکی

تراز تجاری کالاهای گمرکی در نمودار ۳۷ نشان داده شده است. این نمودار بیانگر آن است که با وجود سیر صعودی تراز تجاری کالاهای گمرکی از ابتدای سال ۱۳۹۰ تا فصل سوم سال ۱۳۹۴، به استثنای فروردین این سال، تراز مذکور همواره منفی بوده است. در فصل سوم سال ۱۳۹۴ به دلیل آنچه در خصوص اصلاح آمار صادرات گمرکی در ماه آبان و جهش صادرات در این ماه گفته شد، تراز تجاری کالاهای گمرکی استثنائاً مثبت شده است.

نمودار ۳۷- تراز تجاری کالاهای گمرکی

منبع: استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

پیوست شماره ۱

تفکیک صادرات و واردات براساس سطح تکنولوژی

تفکیک صادرات براساس سطح تکنولوژی

محصولات صادراتی یک کشور را می‌توان بسته به سطح فن‌آوری به کار رفته در تولید آنها، طبقه‌بندی کرد. برای این منظور، در یک طبقه‌بندی قراردادی، کنفرانس توسعه و تجارت سازمان ملل^۱ کالاها را بر اساس سطح تکنولوژی به هفت گروه (۱) کالاهای اولیه غیرسوخت^۲، (۲) تولیدات منابع بر^۳، (۳) تولیدات با تکنولوژی و مهارت‌بری پایین^۴، (۴) تولیدات با تکنولوژی و مهارت‌بری متوسط^۵، (۵) تولیدات با تکنولوژی و مهارت‌بری بالا^۶، (۶) سوخت‌های معدنی^۷ و (۷) تولیدات طبقه‌بندی نشده^۸، تقسیم‌بندی نموده و هر یک از کدهای ۶ رقمی HS را به یکی از این گروه‌ها منتسب کرده است. در نمودارهای زیر، روند صادرات ایران بر اساس دسته‌بندی مذکور ارائه شده است. همان‌گونه که نمودار ۴۰ نشان می‌دهد، تولیدات با تکنولوژی و مهارت‌بری بالا، کالاهای اولیه غیرسوخت و کالاهای طبقه‌بندی نشده بیش‌ترین سهم را از کل صادرات به خود اختصاص داده‌اند. لازم به ذکر است که قرار گرفتن کالاهای پتروشیمی مانند "پلی اتیلن، متانول و اوره" در گروه محصولات با فن‌آوری و مهارت‌بری بالا، موجب افزایش سهم این گروه در میان سایر محصولات صادراتی ایران شده است. رشد تولیدات با تکنولوژی و مهارت‌بری بالا که از ابتدای سال جاری منفی بوده، در ماه آذر نسبت به ماه مشابه سال قبل رشد مثبت ۱۲٫۵ درصد را تجربه کرده است. این در حالی است که بقیه گروه‌ها همچنان به رشد منفی خود ادامه داده‌اند.

۱ - United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)

۲ - Non-fuel primary commodities

۳- Resource-intensive manufactures

۴- Low skill- and technology-intensive manufactures

۵ - Medium skill- and technology intensive manufactures

۶ - High skill- and technology intensive manufactures

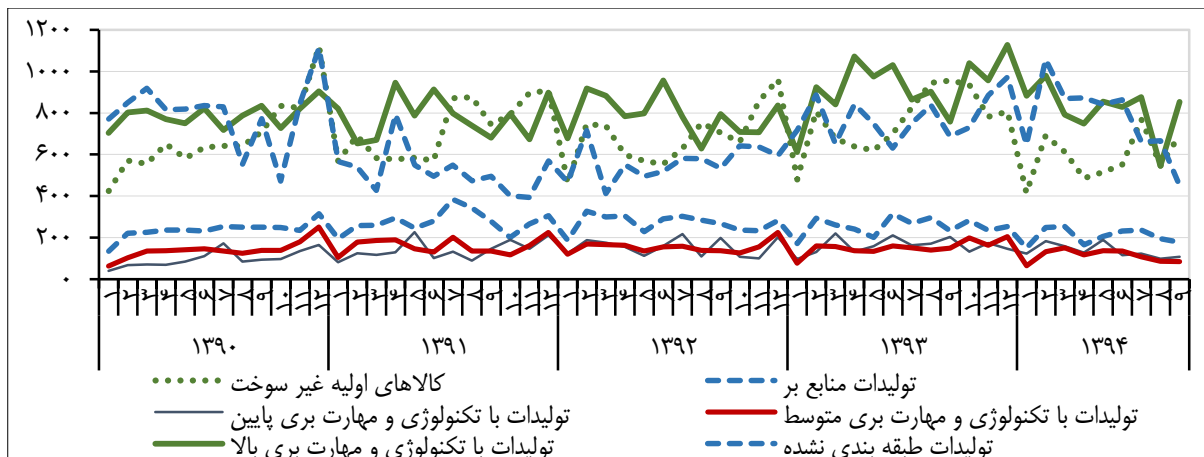
۷ - Mineral fuels

۸ - Unclassified products

۹ - با توجه به اینکه سوخت‌های معدنی سهم کمی از کل صادرات را دارند، از نمودارها حذف شده‌اند.

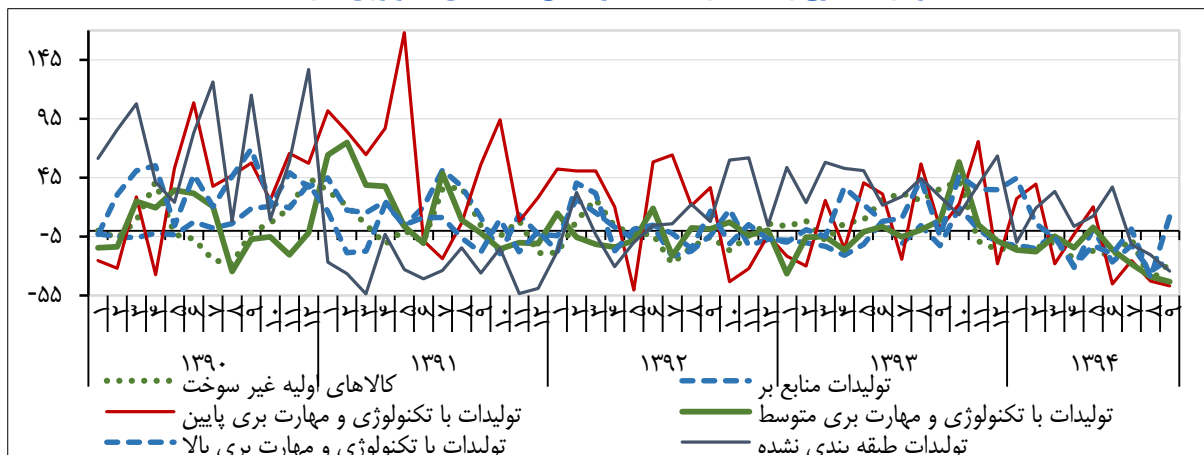

نمودار ۳۸- ارزش دلاری صادرات کالاها بر اساس طبقه‌بندی تکنولوژی- میلیون دلار

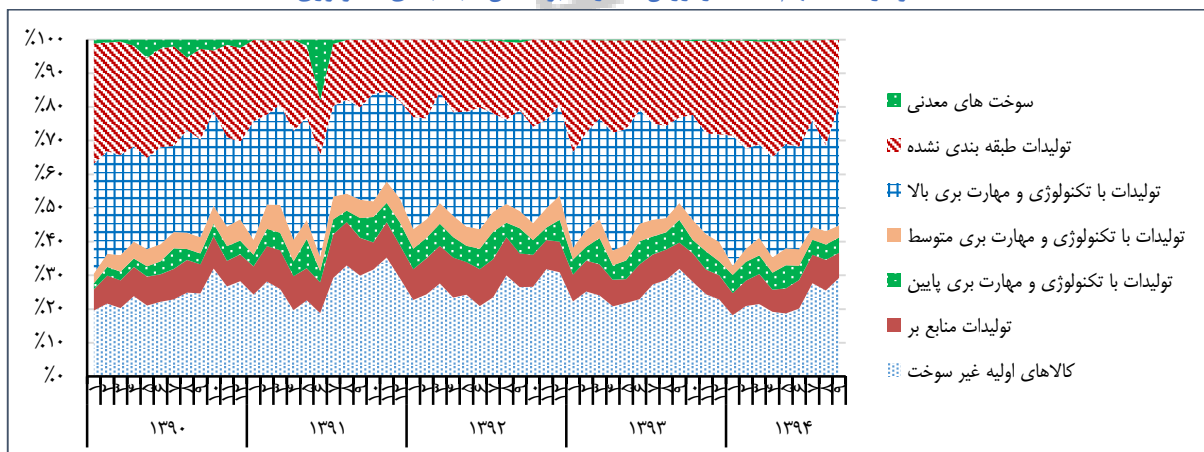
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۳۹- نرخ رشد صادرات کالاها بر اساس طبقه‌بندی تکنولوژی- درصد

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۴۰- سهم کالاها از ارزش صادرات بر اساس طبقه‌بندی تکنولوژی

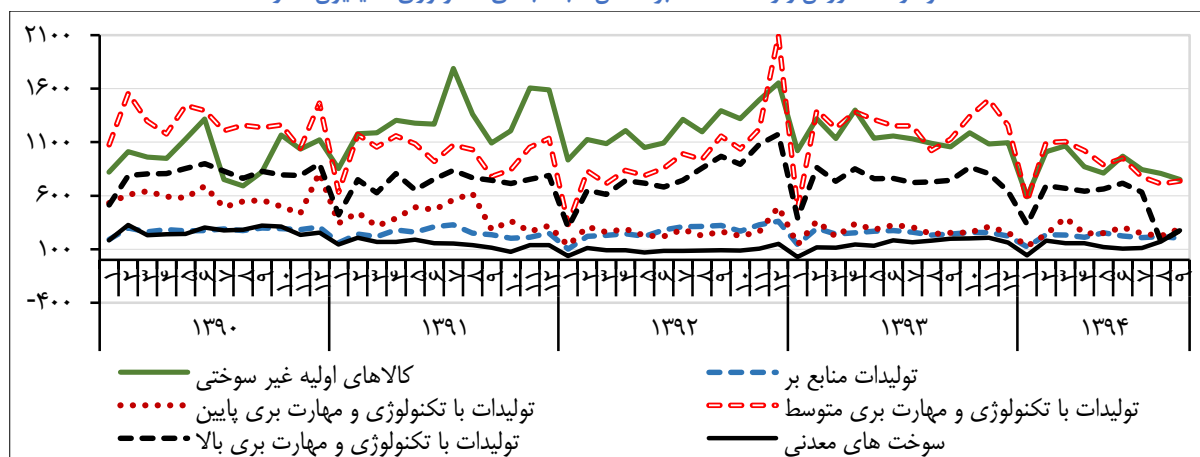
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

تفکیک واردات بر اساس سطح تکنولوژی

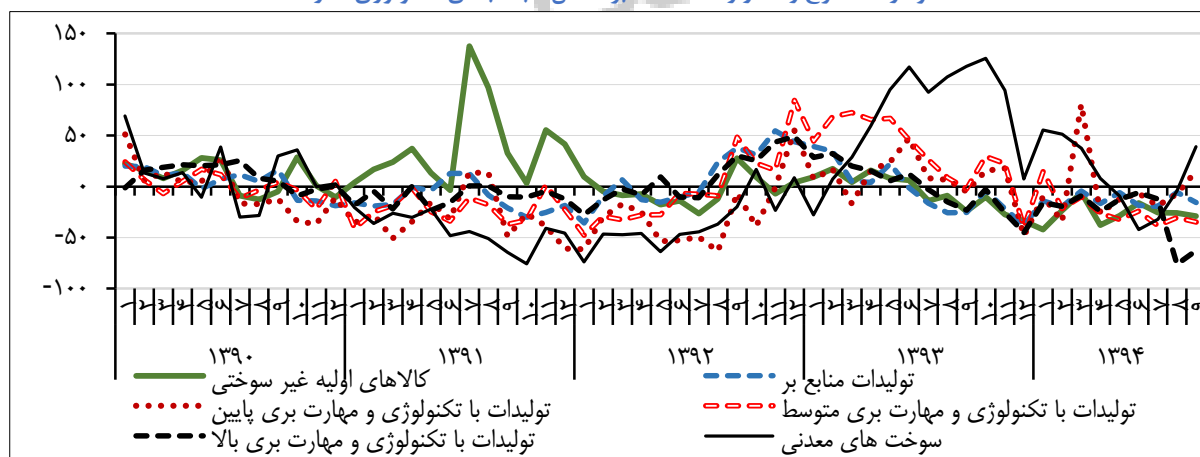
نمودار ۴۱ و نمودار ۴۲ به ترتیب روند و نرخ رشد واردات کالاها را بر حسب تکنولوژی به کاررفته و نمودار ۴۳ سهم هر طبقه را از کل واردات نشان می‌دهند. به طور کلی، "کالاهای اولیه غیرسوختی" و "کالاهای با تکنولوژی و مهارت‌بری متوسط" سهم غالب کالاهای وارداتی را در دوره مورد بررسی تشکیل داده‌اند. در فصل سوم، ارزش واردات در همه گروه‌ها به جز گروه "سوخت‌های معدنی" و "تولیدات با تکنولوژی و مهارت‌بری پایین" کاهش یافته است. نکته قابل توجه این است که واردات محصولات با تکنولوژی و مهارت‌بری بالا کاهش شدیدتری را تجربه کرده است. دلیل این موضوع این است که بیش‌تر تولیدات این گروه مربوط به محصولات نفت‌پایه می‌باشد و کاهش قیمت نفت، افت ارزش واردات این گروه را در پی داشته است. از این رو تداوم روند نزولی قیمت نفت، می‌تواند منجر به افت بیش‌تر ارزش واردات کالاهای با تکنولوژی و مهارت‌بری بالا شود.

نمودار ۴۱- ارزش واردات کالاها بر اساس طبقه بندی تکنولوژی- میلیون دلار

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

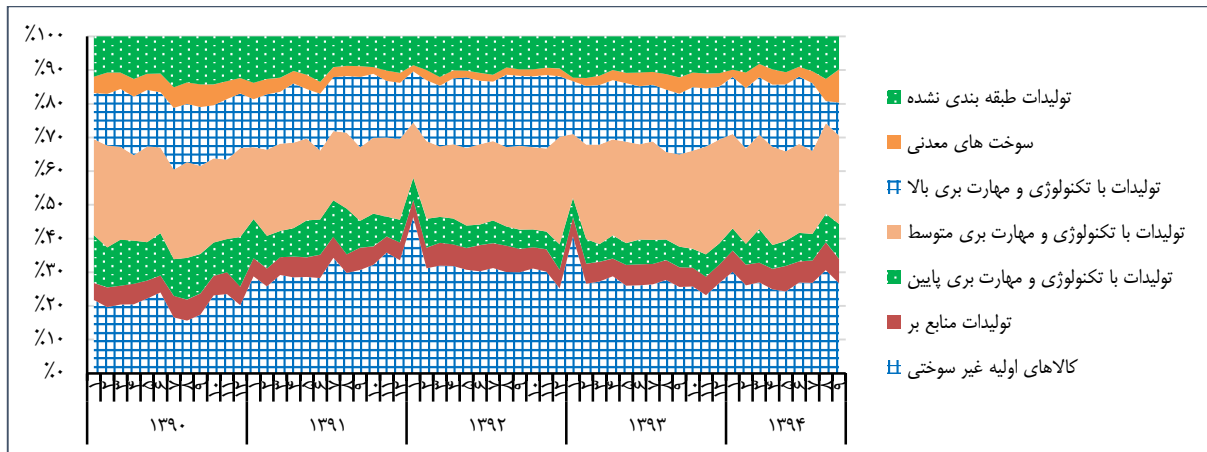
نمودار ۴۲- نرخ رشد واردات کالاها بر اساس طبقه بندی تکنولوژی- درصد

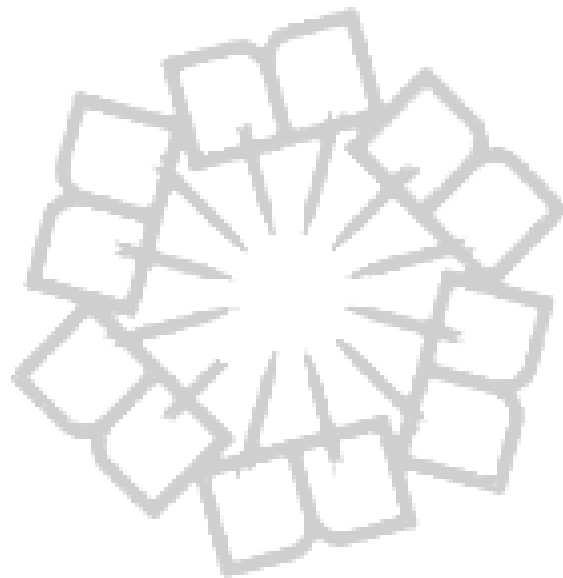
منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

نمودار ۴۳- سهم کالاها از واردات بر اساس طبقه بندی تکنولوژی

منبع: دفتر آمار و پایش اقتصادی موسسه، استخراج شده بر اساس اطلاعات گمرک ج.ا.ا.

پیوست شماره ۲

جداول آماری

جدول پ ۱- ارزش کالاهای صادراتی با تواتر ماهانه- میلیون دلار

کالاهای صادراتی	درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل										درصد تغییر نسبت به ماه قبل	سهم (درصد)
	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	آذر		
کالاهای سنتی و کشاورزی	۲۱.۳	-۱۸.۱	-۳۹.۸	۲۰.۰	۵۰.۸	۴۲۳	۵۲۶	۳۶۴	۳۳۴	۳۹۷	۴۲۲	۴۷۶
میوه های تازه و خشک	۱۱.۸	-۱۴.۸	-۳۷.۹	۱۶.۳	۲۸۲	۲۴۲	۳۷۷	۱۰۷	۱۰۲	۱۱۱	۱۵۹	۱۸۷
پسته	۸.۳	-۱۱.۷	-۴۱.۴	۲۱.۹	۱۹۸	۱۶۳	۱۷۵	۵۰	۴۷	۵۳	۷۰	۷۸
انگور تازه و کشمش	۱.۳	-۲.۶	-۵۰.۰	۲.۵	۳۲	۳۱	۳۷	۱۱	۱۱	۱۳	۲۱	۲۴
خرما	۰.۹	۱۴.۴	-۰.۵	-۳.۹	۲۲	۲۳	۲۳	۱۰	۵	۱۱	۳۶	۳۳
سیب درختی	۰.۶	-۵۰.۶	-۶۷.۵	۹۰.۷	۱۴	۷	۹	۴	۱	۰	۱	۵
فروش دست بافت	۱.۴	۳.۹	-۲۴.۷	۴۵.۲	۳۳	۲۳	۲۹	۳۴	۲۱	۱۳	۲۳	۱۸
حیوانات زنده	۱.۰	۴۱.۴	-۲۷.۷	۳۹.۹	۲۳	۱۶	۱۹	۲۷	۲۴	۱۹	۲۹	۲۴
سبزیجات و نباتات	۲.۴	-۶.۸	-۲۴.۱	۵.۶	۵۷	۵۴	۶۴	۶۴	۵۹	۲۳	۴۴	۸۰
زعفران	۰.۳	-۷۶.۳	-۷۶.۱	۲۶.۰	۷	۶	۱	۷	۱۲	۹	۱۴	۲۶
انواع پوست و چرم	۰.۲	-۵۳.۸	-۶۰.۷	۶.۱	۶	۵	۶	۹	۸	۱۱	۸	۴
روده	۰.۰	-۹۱.۹	-۸۶.۶	-۵۵.۲	۱	۲	۱	۸	۸	۸	۱۰	۱۰
سایر	۴.۲	-۲۲.۲	-۴۴.۳	۳۲.۹	۹۹	۷۵	۱۲۹	۱۰۹	۱۰۰	۱۰۴	۱۳۴	۱۲۷
کلوخه های کانی فلزی	۲.۷	-۳۵.۱	-۵۴.۴	۲.۲	۶۴	۶۳	۷۳	۶۸	۵۰	۶۶	۵۲	۴۳
کالاهای صنعتی	۷۵.۸	-۲۰.۶	-۲۳.۸	۹.۲	۱۸۰۴	۱۶۵۳	۲۱۸۱	۲۳۰۱	۲۳۷۱	۲۱۶۷	۲۳۷۹	۲۷۸۴
فرآورده های حاصل از نفت و گاز	۱۳.۷	-۴۶.۹	-۴۳.۸	-۲۰.۷	۳۲۶	۴۱۱	۵۵۶	۶۹۶	۶۷۰	۷۲۲	۷۳۲	۸۲۵
گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	۲.۰	-۸۴.۷	-۶۷.۸	-۶۹.۸	۴۸	۱۵۷	۲۷۱	۴۳۳	۴۳۳	۳۸۶	۴۲۱	۴۶۴
نفتالین و سایر مخلوط های هیدروکربورهای بودار	۰.۲	-۸۹.۱	۹۴۱.۱	-۶۵.۳	۶	۱۶	۱۲	۱۷	۷	۱۰	۶	۵
روغن های سبک و فرآورده ها	۶.۰	۳۱.۸	۷.۵	۳۳.۸	۱۴۲	۱۰۶	۱۲۲	۱۲۵	۱۰۵	۱۹۰	۱۵۶	۱۹۱
چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	۸.۹	۱۲.۵	۴۵.۸	-۳۴.۳	۲۱۲	۳۲۲	۱۷۲	۲۲۵	۳۰۱	۲۲۲	۲۱۲	۲۹۸
محصولات شیمیایی آلی	۱۴.۴	۷۰.۴	-۲۸.۳	۵۶.۳	۳۴۳	۲۱۹	۳۴۰	۳۵۴	۳۱۵	۲۴۷	۲۵۵	۳۴۳
هیدرو کربورهای حلقوی(بنزن، واکسیلن ها، تولوئن و ...)	۲.۶	-۲۲.۷	-۵۰.۳	-۵.۸	۶۱	۶۵	۱۳۰	۱۷۴	۱۲۲	۱۱۰	۸۸	۱۱۹
متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول	۵.۲	۹۷.۷	-۲۴.۴	۴۱.۲	۱۲۵	۸۸	۱۲۵	۸۵	۱۰۴	۸۳	۸۳	۱۳۲
آلومینوم، مس، روی و مصنوعات آنها	۰.۸	-۸۶.۱	-۶۱.۳	۱۰۵.۱	۱۹	۹	۳۳	۶۴	۴۴	۲۵	۲۶	۵۵
مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۱۶.۱	۰.۳	-۴۸.۸	۸۹.۳	۳۸۴	۲۰۳	۳۹۷	۳۶۹	۳۹۲	۳۳۵	۳۵۶	۴۰۸
خاک و سنگ، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	۲.۴	-۲۱.۴	-۲۲.۸	-۳.۵	۵۷	۵۹	۸۱	۸۶	۸۵	۶۵	۹۷	۹۲
سیمان	۱.۵	-۲۵.۸	-۴۸.۰	-۵.۳	۳۶	۳۸	۵۵	۴۶	۴۲	۳۷	۷۰	۷۷
ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	۰.۴	-۳۳.۸	-۲۳.۰	-۲۸.۲	۱۰	۱۴	۱۸	۱۸	۱۴	۱۲	۱۲	۱۳
وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	۰.۵	-۵۲.۵	-۲۳.۷	-۳۲.۱	۱۱	۱۷	۱۸	۱۷	۱۹	۲۲	۲۸	۱۷
محصولات شیمیایی غیر آلی	۲.۲	-۱۴.۴	-۲۶.۱	۳۷.۴	۵۳	۳۸	۲۹	۳۱	۵۶	۵۴	۵۶	۵۵
اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	۰.۳	-۲۳.۱	۵.۶	-۱۴.۱	۷	۸	۵	۷	۸	۸	۱۱	۴
آمونیاک	۱.۳	-۵.۲	-۶۲.۳	۱۶۷.۶	۳۲	۱۲	۱۷	۱۹	۳۰	۲۱	۱۶	۳۶
انواع گوگرد	۰.۳	-۵۱.۵	-۱۱.۹	-۵۴.۴	۶	۱۴	۲	۰	۱۲	۱۸	۲۴	۵
فروش ماشینی و سایر کف پوش ها	۱.۵	-۶.۱	-۱۶.۰	-۹.۸	۳۶	۴۰	۳۷	۳۲	۳۳	۲۲	۳۴	۲۷
زیور آلات و جواهرآلات	۰.۰	-۹۴.۷	-۱۰۰.۰	-	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
صایون، پودر و سایر مواد شوینده	۰.۶	-۱۷.۸	-۱۵.۲	-۴.۷	۱۵	۱۶	۲۲	۲۱	۲۳	۱۸	۲۰	۱۹
کشش	۰.۳	-۳۰.۸	۱.۲	-۴۳.۲	۷	۱۳	۱۲	۹	۹	۷	۷	۸
سایر	۱۲.۴	-۳۶.۳	-۴۲.۱	۱۶.۶	۲۹۴	۲۵۲	۴۱۰	۳۳۴	۳۷۷	۳۷۹	۴۷۳	۵۴۶
کالاهای طبقه بندی نشده	۰.۲	۱۰۳۰.۹	۱۶۳۳۰۶۲.۰	-۹۹.۹	۴	۳۱۰۰	۷	۰	۱	۲	۲	۴
جمع کل	۱۰۰.۰	-۲۰.۴۶	۵۸.۷۸	-۵۴.۶	۲۳۸۰	۵۲۳۸	۲۷۸۷	۲۷۲۳	۲۷۵۴	۲۵۲۳	۲۸۵۵	۳۳۰۶

جدول پ ۲- قیمت هر تن کالای صادراتی- دلار

درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل	درصد تغییر نسبت به ماه قبل	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	
-۰.۵	۱۱.۰	۱۶۷۷	۱۵۱۱	۱۳۱۴	۱۰۰۸	۹۷۸	۱۳۶۱	۱۴۴۳	۱۰۴۹	۷۵۵	کالاهای سستی و کشاورزی
۲۵.۱	۴.۸	۲۸۲۳	۲۶۹۴	۱۸۶۸	۹۱۳	۸۳۴	۱۲۱۳	۱۵۶۰	۱۰۳۸	۵۵۸	میوه های تازه و خشک
۱.۰	۱.۳	۹۰۴۵	۸۹۳۳	۸۴۸۷	۹۱۶۷	۹۷۱۹	۹۵۰۳	۹۹۳۵	۹۷۲۷	۹۹۱۷	پسته
-۴.۵	-۱.۶	۲۱۴۷	۲۱۸۲	۱۹۳۷	۱۸۲۸	۱۷۴۳	۱۹۰۱	۲۳۹۶	۲۲۸۳	۱۸۴۹	انگور تازه و کشمش
-۱.۰	-۰.۷	۱۲۸۵	۱۲۹۳	۱۳۳۹	۱۴۲۲	۱۳۶۵	۱۴۹۷	۱۴۶۶	۱۴۶۲	۱۴۶۴	خرما
-۰.۶	-۴.۹	۴۲۶	۴۴۸	۴۵۷	۴۵۴	۴۲۰	۴۲۰	۴۲۰	۴۳۱	۴۲۴	سیب درختی
-۲۳.۲	-۲۴.۰	۵۱۳۰۳	۶۷۴۸۲	۵۵۳۹۲	۵۳۳۷۲	۴۹۹۵۲	۴۵۸۵۷	۵۸۱۳۴	۷۲۰۹۶	۴۸۱۱۴	فرش دست یافت
-۸.۱	-۱.۴	۴۶۰۱	۴۶۶۶	۴۷۵۸	۴۶۶۵	۴۹۲۸	۴۶۶۶	۴۸۰۵	۴۵۳۵	۴۰۵۹	حیوانات زنده
-۹.۵	۲.۸	۳۹۸	۳۸۷	۳۸۷	۳۷۶	۳۹۶	۴۲۹	۴۷۷	۴۲۵	۳۹۹	سزیجات و نباتات
۲.۶	-۷.۹	۱۴۸۵۳۳۱	۱۶۱۱۹۹۵	۱۵۶۰۹۴۷	۱۵۰۳۷۳۸	۱۴۲۶۷۶۶	۱۴۵۷۵۳۴	۱۵۰۴۶۶۱	۱۴۸۳۰۴۱	۱۴۷۵۵۵۴	زعفران
-۴۸.۰	-۸.۳	۲۹۶۶	۳۲۳۳	۳۲۱۷	۴۹۰۲	۶۹۴۶	۸۰۰۳	۵۵۰۶	۸۱۴۴	۵۴۵۶	انواع پوست و چرم
-۸۷.۹	-۷۸.۳	۴۳۰۳	۱۹۷۹۳	۳۱۷۱۲	۲۷۸۰۴	۲۲۵۹۶	۳۰۳۴۶	۲۷۸۸۲	۲۵۹۶۴	۱۲۰۶۰	روده
۱۴.۷	۱۴.۸	۱۹۴۵	۱۶۹۵	۱۶۰۵	۱۶۴۳	۱۵۹۰	۱۵۱۲	۱۴۹۶	۱۵۸۴	۱۶۱۸	سایر
-۱۹.۶	-۰.۲	۵۰	۵۰	۴۶	۵۱	۴۲	۵۱	۴۹	۵۱	۴۱	کلونچه های کانی فلزی
-۹.۵	۱۲.۳	۵۰۱	۴۴۷	۴۴۴	۵۰۲	۴۹۴	۴۹۶	۴۲۳	۴۴۵	۴۷۳	کالاهای صنعتی
-۲۷.۵	۱۲.۰	۵۲۸	۴۷۱	۴۷۸	۵۶۷	۶۰۲	۵۸۰	۶۴۴	۵۹۷	۶۴۴	فرآورده های حاصل از نفت و گاز
-۵۲.۲	-۶۰	۳۸۵	۴۱۰	۴۱۷	۶۰۷	۶۳۹	۵۸۴	۶۹۹	۶۱۶	۷۰۲	گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی
-۴۰.۲	۱۰.۹	۴۸۰	۴۳۳	۴۹۴	۴۸۹	۴۷۹	۴۸۲	۴۶۸	۴۳۸	۵۴۲	نفتالین و سایر مخلوط های هیدروکربورهای بودار
-۱۶.۰	۵.۵	۷۵۴	۷۵۳	۷۰۲	۷۳۸	۷۶۵	۹۰۲	۸۷۴	۸۱۷	۹۳۰	روغن های سبک و فرآورده ها
-۲.۲	-۴۲.۷	۶۶۲	۱۱۵۶	۶۳۹	۷۱۴	۶۲۱	۶۵۸	۶۷۸	۶۴۷	۵۷۷	چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها
-۸.۸	۲.۱	۵۵۲	۵۴۰	۵۷۸	۵۹۸	۴۷۰	۵۰۰	۳۸۱	۵۴۱	۵۹۱	محصولات شیمیایی آلی
-۴۰.۰	۲۶.۸	۷۸۷	۶۲۱	۸۴۲	۸۱۲	۷۳۸	۸۳۸	۷۸۳	۹۰۱	۱۰۶۰	هیدرو کربورهای حلقوی(بنزن، واکسیلن ها، تولوئن و ...)
-۸.۷	-۳۲.۲	۳۷۷	۴۰۸	۳۶۳	۳۱۵	۲۵۲	۲۸۰	۱۹۱	۳۲۴	۲۸۶	متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول
-۱۲.۲	-۲۶.۶	۳۵۶۴	۴۸۵۸	۲۴۲۳	۱۹۳۲	۲۱۳۸	۲۸۴۷	۲۸۱۶	۲۳۵۷	۳۱۹۳	آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها
۴۷.۵	۶۰.۴	۲۴۴۰	۱۵۲۲	۱۵۸۷	۱۴۲۷	۱۳۶۷	۱۳۵۲	۱۴۳۱	۱۳۸۶	۱۴۳۶	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد
-۱۳.۴	-۰.۶	۱۲۲	۱۲۳	۱۱۵	۱۲۳	۱۴۰	۱۲۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۰۴	خاک و سنگ، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی
(۱۲)	۱	۴۱	۴۱	۴۳	۴۶	۴۸	۵۰	۴۷	۴۸	۴۸	سیمان
-۲۳.۰	-۱۵.۸	۳۸۳۵	۴۵۵۴	۴۵۳۷	۴۳۱۱	۴۳۲۹	۴۱۲۷	۴۴۷۷	۴۳۱۸	۴۴۶۰	ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه
-۲۵.۷	-۱۷.۹	۳۵۹۵	۴۳۷۸	۴۴۲۲	۳۶۳۰	۴۸۱۶	۳۷۷۷	۵۰۵۰	۴۱۶۵	۳۱۴۱	وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن
۵۰	۴۹.۸	۳۰۱	۲۰۱	۲۸۵	۳۳۰	۲۶۹	۲۲۴	۲۰۰	۳۳۶	۳۲۵	محصولات شیمیایی غیر آلی
۳۲.۶	۵۱.۸	۶۱۶	۴۰۶	۴۶۷	۵۰۴	۳۱۰	۲۸۵	۲۴۲	۴۰۰	۳۴۵	اکسید و هیدروکسیدهای فلزی
-۱۷.۴	۱.۵	۴۱۸	۴۱۲	۴۱۱	۳۷۳	۳۹۸	۴۰۶	۳۸۸	۴۴۸	۴۸۳	آمونیاک
-۱۳.۱	-۹.۳	۱۰۲	۱۱۳	۱۰۵	۱۳۷	۱۴۰	۱۳۵	۱۴۴	۱۱۴	۱۳۱	انواع گوگرد
۳۴.۳	۱۴.۰	۶۹۸۴	۶۱۲۹	۵۵۸۷	۶۶۴۵	۵۹۸۴	۵۸۳۵	۷۲۵۲	۷۱۹۲	۶۷۷۸	فرش ماشینی و سایر کف پوش ها
-۹۶.۵	-	۴۲۱۶۶۲	-	۳۳۷۴۰۶۱۹	-	-	۲۶۹۵۰۴	۹۱۰۲۵	۳۱۳۷۲۰۴	۹۸۳۷۵	زیور آلات و جواهرآلات
۴.۴	-۲.۴	۷۵۶	۷۸۳	۷۴۰	۷۳۸	۷۴۳	۷۳۱	۷۶۹	۷۶۱	۷۳۵	صابون، بودر و سایر مواد شوینده
۲۲.۹	۲.۲	۶۹۳۴	۶۷۸۱	۶۳۳۱	۶۲۹۹	۷۴۰۵	۷۳۴۷	۵۸۱۹	۵۷۹۸	۵۷۴۹	کفش
۱۱.۹	۳۰.۷	۹۰۸	۶۹۴	۸۳۳	۱۰۲۰	۷۸۹	۷۶۱	۸۰۹	۵۵۴	۹۹۸	سایر
۱۴۸۹.۵	۶۸۱.۴	۱۱۷۳۲	۱۵۰۱	۲۸۴۹۹	۱۴۰۳	۲۹۴۷	۱۵۱۵۸	۱۷۱۹۴	۷۱۲۰۹	۱۲۵۸	کالاهای طبقه بندی نشده
-۷.۰	-۳۶.۰	۴۶۰	۷۱۹	۴۰۳	۴۳۶	۴۲۶	۴۳۱	۴۱۶	۴۳۸	۴۵۱	کل

جدول پ ۳- ارزش کالاهای صادراتی با تواتر فصلی - میلیون دلار

فصل	درصد تغییر نسبت به فصل قبل		درصد تغییر نسبت به فصل مشابه سال قبل		اول	دوم	سوم
	دوم	سوم	دوم	سوم			
کالاهای سستی و کشاورزی	۱۳۳۰	۹۹۵	۱۴۵۷	-۱۹.۱	۴۶.۴	-۱۳.۵	-۲۵.۹
میوه های تازه و خشک	۴۳۱	۳۲۰	۸۰۱	-۲۵.۸	۱۵۰.۲	-۱۴.۵	-۲۶.۴
پسته	۱۶۹	۱۵۰	۵۳۶	-۱۱.۲	۲۵۷.۵	-۲۱.۱	-۲۹.۹
انگور تازه و کشمش	۵۴	۳۵	۱۰۰	-۳۵.۴	۱۸۷.۹	۱۱.۵	۲.۸
خرما	۸۲	۲۵	۶۹	-۷۰.۰	۱۷۹.۱	-۱۵.۵	۱۵.۶
سیب درختی	۱۳	۵	۳۱	-۵۸.۹	۴۸۶.۵	-۱۵.۴	-۵۴.۱
فرش دست بافت	۴۶	۶۷	۸۴	۴۵.۲	۲۴.۸	-۱۰.۹	-۱۱.۸
حیوانات زنده	۷۶	۶۹	۵۹	-۹.۱	-۱۴.۶	۲۸۳.۲	۰.۶
سبزیجات و نباتات	۲۱۰	۱۴۶	۱۷۶	-۳۰.۷	۲۰.۷	-۲۱.۲	-۱۸.۱
زعفران	۵۵	۲۸	۱۵	-۴۹.۰	-۴۸.۴	-۳۲.۴	-۷۸.۹
انواع پوست و چرم	۳۱	۲۸	۱۷	-۸.۸	-۴۰.۵	-۳۹.۹	-۴۶.۶
روده	۲۲	۲۴	۴	۱۲.۸	-۸۵.۴	-۲۵.۵	-۸۹.۱
سایر	۳۵۹	۳۱۳	۳۰۲	-۱۲.۹	-۳.۳	-۱۷.۱	-۱۹.۸
کلوخه های کانی فلزی	۱۱۷	۱۸۳	۲۰۰	۵۶.۲	۹.۲	-۴۵.۵	-۳۶.۴
کالاهای صنعتی	۷۰۹۵	۶۸۳۹	۵۶۳۸	-۳.۶	-۱۷.۶	-۸.۶	-۱۹.۹
فرآورده های حاصل از نفت و گاز	۲۱۰۰	۲۰۸۹	۱۲۹۳	-۰.۵	-۳۸.۱	۱۴.۷	-۳۱.۴
گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی	۱۲۵۱	۱۲۶۲	۴۷۶	۰.۹	-۶۲.۳	۱۱.۹	-۵۸.۱
نفتالین و سایر مخلوط های هیدروکربورهای بودار	۲۷	۳۴	۳۳	۲۷.۷	-۱.۹	۱۲۰.۱	-۴۲.۵
روغن های سبک و فرآورده ها	۳۸۰	۴۲۰	۳۸۰	۱۰.۴	-۹.۴	۵۰.۸	۴۵.۸
چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها	۶۷۰	۷۴۸	۷۰۵	۱۱.۶	-۵.۷	۹.۸	۳.۳
محصولات شیمیایی آلی	۹۴۵	۹۱۶	۹۰۲	-۳.۲	-۱.۵	-۲۸.۴	۱۰.۷
هیدرو کربورهای حلقوی(بنزن، واکسیلین ها، تولوئن و ...)	۳۷۰	۴۰۵	۲۵۵	۹.۶	-۳۷.۰	-۱۸.۴	-۲۹.۴
متانول (الکل متلیک) و اتیلن گلیکول	۳۰۹	۲۷۲	۳۳۸	-۱۲.۱	۲۴.۲	-۴۶.۳	۲۵.۹
آلومینوم، مس، روی و مصنوعات آنها	۸۵	۱۳۴	۶۰	۵۷.۶	-۵۴.۸	-۲۷.۳	-۶۸.۵
مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد	۱۲۰۳	۱۰۹۶	۹۸۵	-۹.۰	-۱۰.۱	-۱۸.۰	-۱۹.۴
خاک و سنگ، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی	۲۴۹	۲۳۶	۱۹۷	-۵.۵	-۱۶.۳	-۵.۳	-۲۰.۹
سیمان	۲۰۰	۱۲۵	۱۳۰	-۳۷.۴	۳.۹	-۴۸.۴	-۳۱.۴
ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه	۳۰	۴۴	۴۳	۴۳.۶	-۱.۸	-۱۷.۱	-۲۱.۲
وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن	۵۲	۵۸	۴۷	۱۱.۴	-۱۹.۵	۸.۹	-۳۳.۶
محصولات شیمیایی غیر آلی	۱۴۷	۱۴۱	۱۲۰	-۴.۰	-۱۵.۱	-۱۳.۰	-۱۸.۷
اکسید و هیدروکسیدهای فلزی	۱۹	۲۲	۱۹	۱۷.۴	-۱۴.۹	-۳۵.۱	-۱۵.۷
آمونیاک	۷۶	۷۰	۶۰	-۸.۸	-۱۳.۹	-۲۸.۴	-۱۸.۸
انواع گوگرد	۳۴	۳۱	۲۲	-۹.۲	-۲۸.۰	۹۲.۹	-۳۰.۰
فرش ماشینی و سایر کف پوش ها	۷۳	۷۶	۱۱۴	۵.۱	۴۸.۴	-۱۰.۱	-۷.۶
زیور آلات و جواهرآلات	۱	۰	۰	-۸۱.۳	۱۷۴.۵	-۹۸.۹	۳۴.۰
صابون، پودر و سایر مواد شوینده	۵۱	۶۲	۵۳	۲۱.۳	-۱۴.۵	۱۰.۳	-۴.۰
کفش	۲۰	۲۵	۳۳	۲۸.۵	۳۱.۱	-۱.۰	-۱۴.۵
سایر	۱۲۶۹	۱۰۹۰	۹۵۷	-۱۴.۱	-۱۲.۲	-۱۲.۴	-۲۷.۴
کالاهای طبقه بندی نشده	۶	۳	۳۱۱۰	-۵۱.۰	۱۰۶۵۷۱.۹	-۶۱.۴	۹۹۹۳۳.۷
جمع کل	۸۴۴۸۲	۸۰۱۹۳	۱۰۴۰۴۷	-۵.۱	۲۹.۷	-۱۰.۶	۱۱.۶

جدول پ ۴- ارزش کالاهای صادراتی در نه ماهه هر سال - میلیون دلار

سهام (درصد)		درصد تغییر		سال				
۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۱۳.۷	۱۶.۵	-۱۵.۷	۳۵.۳	۳۶۸۲	۴۳۶۷	۳۲۲۷	۳۹۱۷	کالاهای سنتی و کشاورزی
۵.۸	۷.۸	-۲۴.۶	۴۱.۹	۱۵۵۲	۲۰۵۸	۱۴۵۰	۱۶۹۶	میوه های تازه و خشک
۳.۲	۴.۶	-۳۰.۲	۷۶.۷	۸۵۴	۱۲۲۴	۶۹۳	۸۴۵	پسته
۰.۷	۰.۷	-۲.۶	-۱۸.۰	۱۸۸	۱۹۳	۲۳۵	۲۴۱	انگور تازه و کشمش
۰.۷	۰.۶	۷.۸	۱۷.۴	۱۷۶	۱۶۳	۱۳۹	۱۲۵	خرما
۰.۲	۰.۴	-۵۵.۲	۳۰.۱	۴۹	۱۰۸	۸۳	۱۵۲	سیب درختی
۰.۷	۰.۹	-۱۲.۲	۸.۰	۱۹۸	۲۲۵	۲۰۹	۳۳۰	فرش دست بافت
۰.۸	۰.۳	۱۳۶.۲	۵۴۰.۵	۲۰۳	۸۶	۱۳	۲۵	حیوانات زنده
۲.۰	۲.۱	-۳.۱	۶۲.۴	۵۳۲	۵۴۹	۳۳۸	۵۱۱	سبزیجات و نباتات
۰.۴	۰.۶	-۳۸.۱	۲۶.۰	۹۸	۱۵۸	۱۲۶	۳۰۸	زعفران
۰.۳	۰.۴	-۳۱.۸	-۷.۵	۷۵	۱۱۰	۱۱۹	۱۶۵	انواع پوست و چرم
۰.۲	۰.۳	-۴۱.۷	۴.۶	۴۹	۸۴	۸۱	۷۸	روده
۳.۶	۴.۱	-۱۱.۱	۲۲.۹	۹۷۴	۱۰۹۶	۸۹۲	۸۰۳	سایر
۱.۹	۳.۸	-۴۹.۸	-۱۴.۳	۴۹۹	۹۹۴	۱۱۶۰	۷۷۹	کلوخه های کانی فلزی
۷۲.۸	۷۹.۷	-۷.۲	۱۷.۹	۱۹۵۷۲	۲۱۱۰۱	۱۷۸۹۲	۱۸۲۳۹	کالاهای صنعتی
۲۰.۴	۲۰.۴	۱.۷	۳۷.۳	۵۴۸۱	۵۳۸۹	۳۹۲۴	۴۱۱۰	فرآورده های حاصل از نفت و گاز
۱۱.۱	۱۲.۳	-۸.۱	۵۶.۴	۲۹۹۰	۳۲۵۱	۲۰۷۹	۲۱۹۱	گازهای نفتی و سایر هیدروکربورهای نفتی
۰.۴	۰.۳	۱۰.۷	۱۸۴.۲	۹۴	۸۵	۳۰	۲۰	نفتالین و سایر مخلوط های هیدروکربورهای بودار
۴.۴	۲.۸	۵۸.۸	۰.۶	۱۱۸۱	۷۴۳	۷۳۹	۸۷۴	روغن های سبک و فرآورده ها
۷.۹	۷.۷	۳.۸	۲۳.۸	۲۱۲۳	۲۰۴۵	۱۶۵۱	۱۲۱۸	چدن، آهن، فولاد و مصنوعات آنها
۱۰.۳	۱۱.۷	-۱۱.۲	۱۷.۶	۲۷۶۳	۳۱۱۱	۲۶۴۵	۲۴۹۳	محصولات شیمیایی آلی
۳.۸	۴.۴	-۱۱.۹	۴۲.۹	۱۰۳۰	۱۱۷۰	۸۱۹	۷۵۳	هیدرو کربورهای حلقوی(بنزن، واکسیلن ها، تولوئن و ...)
۳.۴	۴.۸	-۲۸.۲	۸.۹	۹۱۹	۱۲۷۹	۱۱۷۴	۱۱۴۰	متانول (الکل متیلیک) و اتیلن گلیکول
۱.۰	۲.۱	-۵۰.۴	-۱۶.۳	۲۷۹	۵۶۳	۶۷۲	۵۹۴	آلومینیوم، مس، روی و مصنوعات آنها
۱۲.۲	۱۳.۸	-۹.۸	۱۵.۴	۳۲۸۴	۳۶۴۲	۳۱۵۵	۲۷۰۲	مواد پلاستیکی و اشیای ساخته شده از این مواد
۲.۷	۲.۹	-۵.۴	-۲.۱	۷۱۹	۷۶۰	۷۷۶	۶۷۱	خاک و سنگ، گچ و مصنوعات سنگی و سرامیکی
۱.۶	۲.۶	-۳۸.۷	-۲۳.۶	۴۱۹	۶۸۴	۸۹۵	۷۷۷	سیمان
۰.۴	۰.۵	-۱۷.۰	۹.۹	۱۱۷	۱۴۱	۱۲۸	۱۳۰	ملبوس آماده، تریکو و انواع پارچه
۰.۶	۰.۶	-۶.۸	-۲۷.۹	۱۵۷	۱۶۸	۲۳۳	۴۱۳	وسایل نقلیه زمینی و قطعات یدکی آن
۱.۵	۱.۶	-۶.۷	۱۵.۸	۴۰۸	۴۳۷	۳۷۷	۴۲۲	محصولات شیمیایی غیر آلی
۰.۲	۰.۳	-۱۸.۰	۳۳.۴	۶۰	۷۳	۵۵	۷۴	اکسید و هیدروکسیدهای فلزی
۰.۸	۰.۹	-۱۷.۳	۵۰.۳	۲۰۶	۲۴۹	۱۶۶	۱۸۱	آمونیاک
۰.۳	۰.۳	۲۴.۹	-۳۲.۰	۸۶	۶۹	۱۰۲	۱۰۹	انواع گوگرد
۱.۰	۱.۱	-۵.۹	۹.۴	۲۶۳	۲۷۹	۲۵۵	۳۰۳	فرش ماشینی و سایر کف پوش ها
۰.۰	۰.۱	-۹۴.۷	-۶۸.۸	۱	۱۷	۵۴	۶۲۳	زیور آلات و جواهرآلات
۰.۶	۰.۶	۵.۹	-۴.۸	۱۶۶	۱۵۷	۱۶۵	۱۵۱	صابون، پودر و سایر مواد شوینده
۰.۳	۰.۳	-۱۰.۷	-۳.۵	۷۷	۸۷	۹۰	۹۸	کفش
۱۲.۳	۱۳.۷	-۸.۵	-۳.۸	۳۳۱۵	۳۶۲۲	۳۷۶۵	۴۳۱۱	سایر
۱۱.۶	۰.۱	۲۰۲۳۰.۲	-۹۸.۴	۳۱۱۹	۱۵	۹۶۸	۱۴۷۲	کالاهای طبقه بندی نشده
۱۰۰.۰	۱۰۰.۰	۱.۵	۱۳.۹	۲۶۸۷۲	۲۶۴۷۷	۲۲۳۴۸	۲۴۴۰۷	جمع کل

جدول پ ۵- آمار کشور های طرف معامله در صادرات در نه ماهه ۱۳۹۴

کشور طرف معامله	وزن (هزارتن)	ارزش (میلیون دلار)	سهم ارزش دلاری (درصد)
چین	۱۸۳۳۵	۵۰۵۱	۱۸.۸
عراق	۱۰۶۹۳	۴۳۳۱	۱۶.۱
امارات متحده عربی	۶۱۵۵	۳۷۲۵	۱۳.۹
هند	۴۸۲۴	۱۹۷۹	۷.۴
افغانستان	۲۸۹۷	۱۸۹۰	۷.۰
ترکیه	۱۱۸۸	۹۶۰	۳.۶
ترکمنستان	۵۸۹	۵۹۵	۲.۲
ایتالیا	۱۴۳۲	۵۵۵	۲.۱
پاکستان	۱۰۱۸	۴۳۷	۱.۶
مصر	۷۱۶	۲۶۷	۱.۰
سایر	۹۴۴۳	۷۰۹۳	۲۶.۴
جمع	۵۷۲۹۱	۲۶۸۷۲	۱۰۰.۰

جدول پ ۶- ارزش کالاهای وارداتی با تواتر ماهانه - میلیون دلار

درصد تغییر نسبت به ماه قبل	درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل	سهم (درصد)														
			آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین					
۳۷۱	۶۶۳	۶۹۳	۴۸۴	۴۵۴	۶۱۵	۵۸۲	۵۳۶	۵۲۸	-۱.۵	-۲۸	-۲۵.۱	۱۷.۳	مواد غذایی و حیوانات زنده			
۵	۱۷	۲۹	۲۵	۱۸	۳۱	۳۸	۸	۱۷	۱۲۷.۳	-۵۸	۱۳.۲	۰.۶	لبنیات و تخم مرغ			
۲۴۴	۲۵۳	۴۰۴	۱۹۳	۲۰۳	۳۱۴	۳۰۴	۲۴۸	۲۵۴	۲.۲	-۴۷	-۳۴.۳	۸.۳	غلات و فرآورده های آن			
۱	۵	۶	۶	۷	۲۴	۳۸	۶۹	۳۲	-۵۳.۸	۶۰.۱	-۵.۸	۱.۰	شکر و فرآورده های آن و عسل			
۱۶	۲۸	۲۸	۲۸	۳۲	۳۵	۲۸	۲۲	۳۴	۱.۷	-۵	-۱۱.۴	۱.۱	قهوه، چای، کاکائو، ادویه جات و سایر محصولات مشابه			
۴۱	۶۳	۶۶	۵۸	۵۹	۵۵	۶۴	۷۲	۸۵	۱۸.۶	۴۱	۴۰.۲	۲.۸	میوه ها و سبزی ها			
۷	۱۳	۲۰	۱۶	۲۱	۱۸	۱۸	۲۲	۱۹	-۱۵.۵	۵	۶.۹	۰.۶	نوشابه ها و دخانیات			
۱۳۰	۲۶۰	۲۳۰	۲۲۳	۲۳۳	۲۳۳	۱۸۱	۱۳۵	۱۵۳	۱۳.۶	-۹	-۱۶.۹	۵.۰	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختی			
۸	۱۸	۱۶	۱۳	۱۴	۱۳	۱۴	۱۲	۱۵	۲۲.۶	-۲۱	-۱۹.۰	۰.۵	کاتوچی خام			
۳۱	۴۴	۳۷	۳۴	۳۷	۲۶	۳۳	۲۸	۳۰	۶.۹	-۴۱	-۳۸.۸	۱.۰	الیاف نساجی ذکر نشده			
۴	۲۳	۷	۶	۱۱	۳	۱۰	۴	۴	-۰.۲	-۱۷	-۴۰.۳	۰.۱	انواع کودهای خام و مواد معدنی			
۲۳	۳۴	۲۱	۳۴	۴۶	۳۰	۱۸	۲۷	۱۱	-۶۰.۱	۷۱	-۶۳.۴	۰.۴	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و موادمربوط به آن			
۵۹	۳۸	۱۰.۷	۱۳۱	۹۵	۱۰۰	۷۰	۹۹	۴۷	-۵۲.۸	-۳۷	-۶۴.۵	۱.۵	روغن های گیاهی و حیوانی			
۵۹	۲۸	۱۰.۷	۱۳۰	۱۳۰	۱۰۰	۷۰	۹۹	۴۶	-۵۳.۳	-۳۷	-۶۴.۸	۱.۵	روغن های گیاهی			
۲۷۶	۵۵۶	۵۲۹	۴۹۲	۵۵۱	۵۹۴	۴۹۳	۴۴۸	۴۴۳	-۱.۲	-۲۱	-۲۲.۷	۱۴.۵	مواد شیمیایی			
۶۲	۱۲۷	۱۰۱	۱۰۰	۱۲۱	۱۱۹	۹۷	۹۴	۱۰۱	۷.۴	-۱۵	-۱۷.۰	۳.۳	مواد و ترکیبات شیمیایی			
۱۵	۲۶	۲۶	۲۵	۲۶	۲۵	۱۸	۲۶	۲۳	-۱۱.۲	-۲	-۷.۳	۰.۷	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار میرود			
۶۴	۱۳۷	۱۶۴	۱۵۳	۱۶۴	۱۸۰	۱۸۲	۱۲۳	۱۲۱	-۸.۴	-۸	-۳۱.۶	۴.۰	محصولات پزشکی و دارویی			
۸۹	۱۴۲	۱۳۲	۱۱۹	۱۴۷	۱۳۸	۱۱۱	۱۱۴	۱۱۲	-۱.۹	-۱۸	-۱۳.۷	۳.۷	موادپلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ های مصنوعی			
۳۱	۵۵	۵۱	۵۳	۵۴	۵۱	۵۱	۵۲	۵۵	۴.۹	-۲۶	-۲۴.۶	۱.۸	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده			
۳۵۳	۶۹۰	۶۳۶	۶۰۷	۶۰۲	۶۳۶	۵۵۱	۵۹۲	۵۶۷	-۴.۲	-۱۶	-۲۲.۵	۱۸.۶	کالاهایی که طبقه بندی آنها بر حسب ماده به کار رفته در آنها صورت گرفته است			
۴۷	۸۹	۹۰	۷۷	۱۰۵	۸۶	۸۴	۸۰	۷۵	-۶.۱	-۹	-۱۹.۲	۲.۴	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آن			
۲۹	۵۶	۵۴	۵۰	۶۲	۶۰	۵۱	۵۸	۵۳	-۸.۶	-۴	-۱۶.۱	۱.۷	انواع نخ های نساجی و محصولات وابسته به آن			
۲۶	۴۰	۳۹	۳۶	۳۳	۳۱	۳۱	۲۸	۲۸	-۸.۷	-۲۵	-۳۰.۷	۰.۹	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی			
۱۵۲	۳۱۰	۲۷۱	۲۷۶	۲۴۰	۳۰۲	۲۴۸	۲۵۷	۲۷۴	۶.۶	-۲۳	-۲۰.۷	۹.۰	آهن و فولاد			
۶۶۸	۱۴۸۱	۱۵۸۱	۱۳۸۵	۱۲۴۴	۱۰۹۱	۱۰۳۳	۱۱۳۷	۱۰۰	۱۰۰	-۲۷	-۲۹.۲	۳۷.۳	ماشین آلات و لوازم حمل و نقل			
۴۱۲	۷۹۳	۶۹۲	۷۱۵	۵۹۴	۶۵۸	۵۳۴	۴۸۶	۴۶۶	-۴.۱	-۱۷	-۲۸.۱	۱۵.۳	ماشین آلات غیر الکتریکی			
۱۵۰	۳۳۶	۳۵۹	۳۱۹	۳۵۹	۳۲۳	۲۸۹	۲۵۹	۳۵۷	۳۷.۷	-۳۱	-۲۴.۳	۱۱.۷	ماشین آلات، دستگاه ها و ابزارهای الکتریکی			
۱۰۶	۳۵۲	۵۳۰	۳۵۱	۲۷۵	۲۶۲	۲۶۸	۲۸۸	۳۱۳	۸.۸	-۳۷	-۳۵.۵	۱۰.۳	وسایل حمل و نقل			
۶۷	۱۲۳	۱۲۸	۱۲۲	۱۲۰	۱۲۸	۱۳۰	۱۲۷	۱۰۷	-۱۵.۴	۷	-۲۶.۶	۳.۵	کالاهای ساخته شده متفرقه			
۳۴	۷۷	۷۴	۶۹	۶۶	۷۴	۷۹	۷۴	۶۲	-۱۶.۱	۱۰	-۲۷.۵	۲.۰	لوازم علمی و حرفه ای			
۳۰	۴۲	۵۰	۴۸	۴۹	۴۸	۴۶	۴۸	۳۹	-۲۰.۰	۴	-۲۴.۷	۱.۳	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده			
۲۴	۵۲۲	۴۲	۱۱	۷	۵۶	۹۱	۲۲	۳۸	۷۱.۳	-۸۳	-۷۸.۴	۱.۳	کالاهایی که بر اساس نوع طبقه بندی نشدند			
جمع کل	۱۹۷۸	۴۳۷۹	۳۹۸۶	۳۵۰۸	۳۳۴۷	۳۶۵۳	۳۲۲۴	۳۰۴۹	۰.۲	-۲۴.۶	-۲۹.۱	۱۰۰.۰				

جدول پ ۷- قیمت هر تن کالای وارداتی - دلار

درصد تغییر نسبت به ماه مشابه سال قبل	درصد تغییر نسبت به ماه قبل	آذر	آذر	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	
-۱۳.۴	-۲.۳	۳۸۷	۳۹۶	۴۰۸	۴۴۸	۵۱۲	۵۹۳	۴۵۱	۴۶۶	۲۸۴	مواد غذایی و حیوانات زنده
-۱۳.۲	۸.۰	۴۶۸۴	۴۳۳۵	۴۷۰۲	۴۳۳۷	۴۷۸۷	۴۷۴۰	۴۳۶۳	۴۰۴۴	۵۷۷۱	لبنیات و تخم مرغ
-۲۳.۲	-۱.۶	۲۵۴	۲۵۸	۲۷۸	۲۹۴	۳۰۳	۳۷۶	۳۲۰	۳۳۷	۲۹۴	غلات و فرآورده های آن
-۲۳.۳	-۱۵.۷	۳۱۷	۳۷۶	۳۴۱	۳۳۹	۵۰۵	۵۱۷	۵۸۳	۵۹۷	۱۰۱۳	شکر و فرآورده های آن و عسل
-۱۳.۹	-۳.۶	۳۵۷۷	۳۷۱۰	۳۶۶۷	۳۷۱۵	۳۵۹۷	۳۶۶۸	۴۰۶۴	۳۹۵۳	۳۹۵۰	قهوه، چای، کاکائو، ادویه جات و سایر محصولات مشابه
-۲۰.۰	۰.۸	۸۴۹	۸۴۲	۸۱۴	۸۴۲	۹۰۸	۸۷۶	۸۶۰	۸۶۸	۸۱۱	میوه ها و سبزی ها
-۱۳.۹	-۲۲.۶	۴۶۷۵	۶۰۳۹	۵۲۹۰	۵۵۹۲	۴۱۰۴	۵۲۶۳	۵۷۷۳	۵۳۶۰	۵۳۸۵	نوشابه ها و دخانیات
۵۸.۳	-۴.۱	۷۷۳	۸۰۶	۵۲۷	۵۶۶	۴۳۵	۴۳۱	۵۱۳	۴۰۶	۴۵۶	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی
-۱۹.۱	۲.۸	۱۷۴۱	۱۶۹۳	۱۸۹۷	۱۹۳۴	۱۸۰۹	۱۹۵۶	۱۹۹۰	۱۸۷۳	۱۶۹۶	کافوچوی خام
-۲۸.۷	-۱۳.۱	۱۸۵۴	۲۱۳۳	۲۴۰۸	۲۲۴۳	۲۱۶۶	۲۲۵۸	۲۱۴۴	۲۱۸۰	۲۱۳۵	الیاف نساجی ذکر نشده
-۲۲.۸	-۱۸.۳	۲۶۴	۳۲۴	۱۸۶	۳۴۶	۲۰۴	۴۵۳	۴۴۴	۱۵۹	۳۸۷	انواع کودهای خام و مواد معدنی
۸۷.۲	۱۴۵.۵	۵۹۹	۲۴۴	۲۳۴	۶۸۳	۲۸۶	۳۲۴	۲۸۹	۲۶۹	۱۰۰۹	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و مواد مربوط به آن
-۱۹.۷	-۱.۲	۷۷۸	۷۸۸	۸۷۰	۹۴۶	۸۹۲	۸۸۷	۹۲۹	۱۰۰۰	۸۰۴	روغن های گیاهی و حیوانی
-۲۰.۳	-۲.۳	۷۶۹	۷۸۷	۸۶۹	۹۴۰	۸۸۸	۸۸۴	۹۲۶	۹۹۵	۸۰۱	روغن های گیاهی
-۸.۵	-۶.۶	۳۹۴۷	۳۱۵۴	۳۶۵۵	۲۳۰۴	۳۱۷۴	۳۴۶۳	۳۷۸۸	۲۳۵۹	۲۶۸۱	مواد شیمیایی
-۱۷.۷	-۷.۴	۱۸۱۹	۱۹۶۳	۲۱۱۰	۲۰۳۴	۱۸۳۴	۲۱۳۸	۱۷۹۵	۱۹۸۴	۱۷۶۴	مواد و ترکیبات شیمیایی
-۱۷.۷	-۱.۴	۳۱۵۴	۳۱۹۹	۳۲۳۰	۳۹۴۴	۳۸۷۵	۴۰۷۳	۳۴۸۸	۳۷۸۵	۳۷۰۲	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار میرود
۷.۹	۱۱.۹	۹۱۰۲۵	۸۱۳۰۹	۹۵۴۴۳	۹۴۰۰۱	۸۴۲۰۲	۹۵۰۸۷	۹۹۷۶۰	۹۲۹۲۳	۷۱۲۹۳	محصولات پزشکی و دارویی
-۲۳.۰	-۳.۶	۱۸۶۳	۱۹۳۳	۲۰۲۲	۲۰۹۶	۲۱۳۱	۲۱۶۵	۲۱۱۳	۲۰۰۸	۱۹۷۷	موادپلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ های مصنوعی
-۱۸.۰	-۶.۶	۳۱۸۰	۳۴۰۴	۳۳۶۸	۲۵۶۶	۲۹۹۳	۳۲۷۶	۳۷۵۳	۳۲۰۸	۳۳۴۲	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
-۲۷.۷	-۹.۶	۷۵۴	۸۳۴	۸۴۲	۸۶۶	۹۳۳	۹۴۷	۹۶۰	۹۲۰	۹۸۹	کالاهایی که طبقه بندی آنها بر حسب ماده به کار رفته در آنها صورت
-۱۰.۲	۱.۸	۱۰۰۶	۹۸۸	۹۳۸	۹۹۶	۹۹۴	۱۰۶۱	۱۰۲۴	۱۰۶۳	۹۳۵	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آن
-۱۹.۹	-۱۱.۸	۲۰۴۹	۲۳۲۳	۲۴۳۱	۲۴۰۰	۲۳۸۷	۲۳۱۹	۲۷۱۲	۲۵۳۰	۲۳۶۴	انواع نخ های نساجی و محصولات وابسته به آن
۱۹.۸	۱۵.۲	۱۰۹۲	۹۴۸	۹۰۳	۹۶۱	۱۰۸۱	۱۱۱۱	۹۹۸	۱۰۵۵	۱۱۹۰	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی
-۳۴.۶	-۱۱.۳	۵۵۰	۶۲۰	۶۴۲	۶۵۶	۷۰۱	۷۶۹	۷۵۲	۷۱۹	۷۶۳	آهن و فولاد
-۱۴.۴	-۱۷.۴	۷۶۲۵	۹۲۲۸	۸۹۱۳	۸۵۸۱	۸۶۲۲	۸۶۹۰	۹۰۲۲	۷۷۳۳	۸۹۴۰	ماشین آلات و لوازم حمل و نقل
-۱۱.۸	-۲۱.۵	۶۵۵۰	۸۳۴۳	۸۲۲۳	۷۴۳۴	۷۸۰۳	۷۵۴۷	۷۲۹۱	۶۸۸۹	۸۴۰۲	ماشین آلات غیر الکتریکی
-۲۵.۷	-۲۴.۹	۱۰۰۷۵	۱۳۴۱۲	۱۱۴۳۷	۱۲۴۸۳	۱۱۲۵۴	۱۲۵۹۵	۱۲۶۸۷	۱۰۹۸۸	۱۳۲۱۳	ماشین آلات، دستگاه ها و ابزارهای الکتریکی
-۱۱.۵	-۱۱.۹	۷۳۸۱	۸۳۷۵	۸۳۲۷	۸۵۹۹	۷۹۹۳	۸۹۲۵	۱۰۱۸۴	۷۶۸۰	۷۴۰۳	وسایل حمل و نقل
-۲۷.۱	-۳۰.۸	۸۲۶۹	۱۱۹۴۱	۱۱۶۴۶	۹۱۷۸	۸۸۱۸	۹۹۹۹	۹۹۵۹	۹۸۴۰	۸۸۹۱	کالاهای ساخته شده متفرقه
-۳۴.۲	-۳۰.۷	۲۱۵۴۰	۳۱۰۵۹	۲۸۳۴۹	۲۲۶۹۱	۲۲۳۲۶	۲۵۰۵۴	۲۷۶۳۲	۲۴۷۳۷	۲۱۵۰۵	لوازم علمی و حرفه ای
-۳۴.۳	-۳۴.۴	۴۶۴۶	۷۰۸۷	۶۶۰۶	۵۳۸۵	۵۴۴۶	۵۸۷۹	۵۷۲۰	۵۳۶۵	۶۹۱۴	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
-۳۰.۲	-۱۷.۹	۶۵۳	۷۹۶	۷۳۸	۱۱۷۵	-۱۳۴۳۰	۱۴۳۳۷	۱۳۴۸	۱۹۰۰	۷۳۱	کالاهایی که بر اساس نوع طبقه بندی نشدند
-۱۱.۷	۰.۱	۱۱۰۲	۱۱۰۱	۱۰۸۳	۱۱۶۵	۱۲۶۵	۱۳۷۶	۱۲۲۷	۱۱۸۶	۱۰۲۸	جمع کل

جدول پ ۸- ارزش کالاهای وارداتی با تواتر فصلی - میلیون دلار

فصل	درصد تغییر نسبت به فصل قبل		درصد تغییر نسبت به فصل قبل		درصد تغییر نسبت به فصل مشابه سال قبل		
	اول	دوم	سوم	دوم	سوم	دوم	
۱۷۲۶	۱۵۵۳	۱۶۴۶	-۱۰.۱	۶.۰	-۴۴.۷	-۲۶.۶	مواد غذایی و حیوانات زنده
۵۱	۷۴	۶۳	۴۴.۵	-۱۴.۸	-۱۲.۱	۴۴.۲	لبنیات و تخم مرغ
۱۰۰۲	۷۱۰	۸۰۶	-۲۹.۱	۱۳.۵	-۵۹.۶	-۳۸.۶	غلات و فرآورده های آن
۱۲	۳۸	۱۳۹	۲۲۷.۵	۲۶۴.۲	-۶۱.۵	۱۰۷.۸	شکر و فرآورده های آن و عسل
۸۱	۱۰۴	۸۹	۲۸.۲	-۱۴.۵	۰.۰	-۱۱.۴	قهوه، چای، کاکائو، ادویه جات و سایر محصولات مشابه
۱۷۰	۱۷۳	۲۲۱	۱.۳	۲۷.۹	۱۲.۵	۴۳.۶	میوه ها و سبزی ها
۴۱	۵۵	۵۹	۳۵.۴	۷.۱	-۶.۷	-۷.۶	نوشابه ها و دخانیات
۶۲۱	۶۸۰	۴۶۸	۹.۵	-۳۱.۲	۲۴.۷	-۷.۱	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی
۴۲	۳۹	۴۱	-۶.۶	۴.۱	-۲۲.۳	-۲۰.۴	کاتوچی خام
۱۱۳	۸۷	۹۱	-۲۲.۹	۴.۰	-۴۱.۳	-۳۴.۳	الیاف نساجی ذکر نشده
۳۴	۲۱	۱۷	-۳۹.۲	-۱۷.۰	۴.۲	۶.۶	انواع کودهای خام و مواد معدنی
۷۸	۱۱۰	۵۶	۴۰.۷	-۴۹.۱	۰.۴	-۱۷.۴	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و ماده مربوط به آن
۲۰۴	۳۲۶	۲۱۶	۵۹.۴	-۳۳.۶	۲۴.۲	-۴۵.۸	روغن های گیاهی و حیوانی
۲۰۳	۳۲۴	۲۱۵	۵۹.۴	-۳۳.۵	۲۴.۰	-۴۵.۸	روغن های گیاهی
۱۳۶۱	۱۶۳۷	۱۳۸۴	۲۰.۳	-۱۵.۴	-۱۳.۸	-۱۹.۲	مواد شیمیایی
۲۹۱	۳۴۰	۲۹۲	۱۶.۹	-۱۴.۳	-۱۴.۱	-۱۸.۹	مواد و ترکیبات شیمیایی
۶۷	۷۶	۶۷	۱۲.۴	-۱۲.۱	-۱۲.۱	-۱۴.۶	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار میرود
۳۶۵	۴۹۷	۴۳۴	۳۶.۲	-۱۲.۶	-۳.۲	-۸.۵	محصولات پزشکی و دارویی
۳۶۳	۴۰۴	۳۳۷	۱۱.۳	-۱۶.۶	-۱۱.۶	-۲۴.۳	مواد پلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ های مصنوعی
۱۳۸	۱۵۷	۱۵۸	۱۴.۱	۰.۴	-۳۸.۷	-۲۰.۰	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
۱۶۷۹	۱۸۴۶	۱۷۱۰	۹.۹	-۷.۴	-۱۸.۹	-۲۳.۰	کالاهایی که طبقه بندی آنها بر حسب ماده به کار رفته در آنها صورت گر
۲۲۵	۲۶۹	۲۳۸	۱۹.۲	-۱۱.۳	-۱۶.۲	-۱۳.۹	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آن
۱۳۸	۱۷۲	۱۶۱	۲۴.۳	-۶.۴	-۲۴.۴	-۱۳.۰	انواع نخ های نساجی و محصولات وابسته به آن
۱۰۶	۱۰۸	۸۹	۱.۸	-۱۷.۵	-۲۵.۸	-۳۱.۶	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی
۷۳۳	۸۱۸	۷۸۰	۱۱.۶	-۴.۷	-۱۹.۲	-۲۵.۹	آهن و فولاد
۳۷۲۹	۳۸۵۷	۳۲۶۱	۳.۴	-۱۵.۵	-۲۶.۶	-۳۰.۳	ماشین آلات و لوازم حمل و نقل
۱۸۹۶	۱۹۶۷	۱۴۸۷	۳.۷	-۲۴.۴	-۱۹.۴	-۲۷.۰	ماشین آلات غیر الکتریکی
۸۴۵	۱۰۰۲	۹۰۵	۱۸.۶	-۹.۶	-۲۳.۷	-۲۶.۷	ماشین آلات، دستگاه ها و ابزارهای الکتریکی
۹۸۸	۸۸۹	۸۶۹	-۱۰.۰	-۲.۲	-۴۰.۹	-۳۸.۱	وسایل حمل و نقل
۳۱۷	۳۶۹	۳۶۳	۱۶.۳	-۱.۴	-۱۶.۰	-۷.۴	کالاهای ساخته شده متفرقه
۱۸۴	۲۱۰	۲۱۵	۱۳.۸	۲.۶	-۷.۱	-۰.۶	لوازم علمی و حرفه ای
۱۲۲	۱۴۴	۱۳۳	۱۸.۸	-۷.۶	-۲۴.۸	-۱۳.۵	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
۵۸۸	۷۴	۱۵۱	-۸۷.۴	۱۰۴.۳	-۷۱.۵	-۵۸.۰	کالاهایی که بر اساس نوع طبقه بندی نشدند
۱۰۳۴۴	۱۰۵۰۷	۹۳۱۶	۱.۶	-۱۱.۳	-۲۴.۵	-۲۶.۳	جمع کل

جدول پ ۹- ارزش کالاهای وارداتی در نه ماهه هر سال - میلیون دلار

سال	درصد تغییر		سهم (درصد)		
	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۸۱۹۶	۷۲۵۴	۷۶۰۶	۴۹۲۵	۴۰۹	مواد غذایی و حیوانات زنده
۲۴۶	۲۶۲	۱۹۳	۱۸۷	-۲۶.۵	لبنیات و تخم مرغ
۴۵۳۲	۳۷۹۱	۴۵۸۳	۲۵۱۸	۲۰.۹	غلات و فرآورده های آن
۷۴۰	۵۵۹	۳۹۵	۱۸۸	-۲۹.۴	شکر و فرآورده های آن و عسل
۲۹۱	۳۵۴	۲۸۱	۲۷۵	-۲۰.۸	قهوه، چای ، کاکائو، ادویه جات و سایر محصولات مشابه
۴۱۷	۴۹۵	۴۴۴	۵۶۴	-۱۰.۴	میوه ها و سبزی ها
۲۲۵	۱۸۶	۱۷۱	۱۵۵	-۷.۹	نوشابه ها و دخانیات
۱۳۸۴	۱۵۱۳	۱۴۷۴	۱۷۶۹	-۲.۶	مواد خام غیر خوراکی به استثنای مواد نفتی سوختنی
۲۵۸	۲۷۸	۱۵۹	۱۲۲	-۴۲.۷	کاتوچی خام
۵۰۳	۴۶۴	۳۸۶	۲۹۱	-۱۶.۸	الیاف نساجی ذکر نشده
۶۲	۶۸	۵۷	۷۲	-۱۶.۶	انواع کودهای خام و مواد معدنی
۳۹۱	۳۳۵	۲۵۱	۲۴۴	-۲۵.۲	مواد معدنی، سوخت، مواد روغنی و موادمربوط به آن
۱۴۲۶	۱۴۵۰	۱۰۹۱	۷۴۶	-۲۴.۸	روغن های گیاهی و حیوانی
۱۴۲۳	۱۴۴۷	۱۰۸۸	۷۴۳	-۲۴.۸	روغن های گیاهی
۵۰۳۹	۴۹۳۶	۵۲۳۶	۴۳۸۲	۶.۱	مواد شیمیایی
۱۰۶۲	۱۰۷۴	۱۱۱۷	۹۲۳	۴.۰	مواد و ترکیبات شیمیایی
۲۲۳	۲۲۴	۲۳۵	۲۱۰	۵.۰	موادی که در رنگرزی و دباغی به کار میرود
۱۲۱۶	۱۴۱۹	۱۳۹۲	۱۲۹۶	-۱.۹	محصولات پزشکی و دارویی
۱۶۳۱	۱۲۶۶	۱۲۸۰	۱۱۰۴	۱.۱	موادپلاستیکی، سلولز احیا شده و صمغ های مصنوعی
۶۳۶	۵۵۲	۶۷۶	۴۵۳	۲۲.۵	مواد و محصولات شیمیایی ذکر نشده
۸۴۵۲	۵۹۲۶	۶۴۱۶	۵۲۳۵	۸.۳	کالاهایی که طبقه بندی آنها بر حسب ماده به کار رفته در آنها صو
۹۲۱	۱۰۶۶	۸۸۰	۷۳۳	-۱۷.۵	کاغذ، مقوا و محصولات وابسته به آن
۴۹۱	۵۹۳	۶۰۶	۴۷۱	۲.۱	انواع نخ های نساجی و محصولات وابسته به آن
۴۰۴	۳۲۱	۳۹۴	۳۰۴	۲۲.۶	کالاهای ساخته شده از مواد کانی غیر فلزی
۴۹۸۵	۲۷۰۴	۲۹۳۷	۲۳۳۱	۸.۶	آهن و فولاد
۱۲۲۲۸	۹۹۴۴	۱۴۰۴۴	۱۰۸۴۸	۴۱.۲	ماشین آلات و لوازم حمل و نقل
۵۷۸۴	۴۵۴۱	۶۳۳۷	۵۳۵۰	۳۹.۶	ماشین آلات غیر الکتریکی
۲۵۹۱	۳۳۰۹	۳۷۱۷	۲۷۵۲	۱۲.۴	ماشین آلات، دستگاه ها و ابزارهای الکتریکی
۲۸۵۳	۲۰۹۴	۳۹۸۹	۲۷۴۶	۹۰.۵	وسایل حمل و نقل
۱۱۵۸	۱۰۶۹	۱۱۵۷	۱۰۴۹	۸.۳	کالاهای ساخته شده متفرقه
۵۳۶	۵۵۲	۶۲۴	۶۱۰	۱۳.۱	لوازم علمی و حرفه ای
۴۷۵	۴۱۹	۴۷۱	۳۹۹	۱۲.۴	اشیای مصنوعی متفرقه و ذکر نشده
۱۷۴۷	۸۳۷	۱۳۹۹	۸۱۴	۶۷.۲	کالاهایی که بر اساس نوع طبقه بندی نشدند
۴۰۲۴۷	۳۳۴۵۰	۳۸۸۴۶	۳۰۱۶۷	۱۶.۱	جمع کل
۱۰۰.۰	۱۰۰.۰				

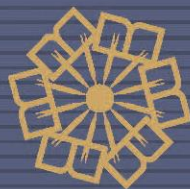
جدول پ ۱۰- آمار کشور های طرف معامله در واردات در نه ماهه ۱۳۹۴

کشور طرف معامله	وزن (هزارتن)	ارزش (میلیون دلار)	سهم ارزش دلاری (درصد)
چین	۳۶۵۰	۷۶۶۹	۲۵.۴
امارات متحده عربی	۴۶۱۵	۵۷۱۶	۱۸.۹
جمهوری کره	۱۴۸۰	۲۷۲۸	۹.۰
ترکیه	۲۰۵۴	۲۲۵۷	۷.۵
سوئیس	۴۰۶۵	۱۸۶۱	۶.۲
هند	۱۷۴۸	۱۶۹۵	۵.۶
آلمان	۳۶۳	۱۲۷۵	۴.۲
ایتالیا	۸۸	۶۵۲	۲.۲
فرانسه	۴۹	۵۶۷	۱.۹
هلند	۱۲۸۵	۵۵۱	۱.۸
سایر	۶۳۰۶	۵۱۹۶	۱۷.۲
جمع	۲۵۷۰۴	۳۰۱۶۷	۱۰۰.۰

جدول پ ۱۱- شاخص قیمت دلاری صادرات و واردات (۱۳۹۰=۱۰۰)

سال - فصل	صادرات	واردات
۱۳۸۸-۱	۷۳.۴	۹۶.۱
۱۳۸۸-۲	۸۱.۲	۹۲.۹
۱۳۸۸-۳	۸۷.۷	۸۸.۵
۱۳۸۸-۴	۹۱.۴	۸۷.۷
۱۳۸۹-۱	۹۳.۰	۸۹.۱
۱۳۸۹-۲	۸۸.۰	۹۰.۴
۱۳۸۹-۳	۹۳.۰	۹۳.۸
۱۳۸۹-۴	۹۴.۹	۹۵.۶
۱۳۹۰-۱	۹۹.۴	۱۰۰.۹
۱۳۹۰-۲	۱۰۰.۱	۱۰۰.۳
۱۳۹۰-۳	۱۰۱.۳	۹۸.۶
۱۳۹۰-۴	۹۹.۲	۱۰۰.۲
۱۳۹۱-۱	۱۰۰.۸	۱۰۵.۵
۱۳۹۱-۲	۹۸.۴	۱۰۴.۰
۱۳۹۱-۳	۹۷.۶	۱۰۵.۴
۱۳۹۱-۴	۹۶.۲	۱۰۴.۵
۱۳۹۲-۱	۹۵.۵	۱۰۳.۰
۱۳۹۲-۲	۹۲.۶	۱۰۳.۹
۱۳۹۲-۳	۹۰.۰	۱۰۲.۰
۱۳۹۲-۴	۹۱.۲	۱۰۲.۷
۱۳۹۳-۱	۹۲.۱	۱۰۰.۰
۱۳۹۳-۲	۸۹.۳	۹۸.۲
۱۳۹۳-۳	۸۵.۶	۹۲.۴
۱۳۹۳-۴	۸۴.۲	۸۷.۱
۱۳۹۴-۱	۷۶.۲	۸۳.۳
۱۳۹۴-۲	۷۳.۶	۸۳.۶
۱۳۹۴-۳	۷۱.۱	۷۶.۵

نشانی: تهران، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، جمال آباد، خیابان شهید مختار عسکری، شماره ۶

تلفن: ۲-۲۲۸۰۱۹۰۰